

100 yıllık heyecanla ve umutla

Istanbul

2023 TÜRKİYE - İSTANBUL

OSSTEM WORLD MEETING

HILTON BOMONTI HOTEL

📍 Merkez, Silahşör Cd. No:42, Şişli/İstanbul

📅 May 12(FRI) ~ 13(SAT),2023

OSSTEM[®]
IMPLANT

GÜVEN VERDİĞİMİZ 43 YILLIK DENEYİM

gülsa
başarınız, hedefimiz.

3shape

DETAX

SHINHUNG

CAVEX

MOCOM

adentatec
competence in dental

WIDEX

angelus®

AKOS

EMS
ELECTRO MEDICAL SYSTEMS

G-PLATES LC®
Light Curing Dental Baseplates

NewTom
Cone Beam 3D Imaging
what's next

CATTANI
AIR TECHNOLOGY

G-CERAM®

Hu-Friedy

protechno

kuraray

AHCT®

www.gulsa.com.tr

gulsa.s

TÜRKİYE'NİN AĞIZ-DİŞ SAĞLIĞI CİHAZ VE MALZEME SEKTÖRÜNÜN LİDERİ

İthalat ve toptan satış yapmak amacıyla 43 yıl önce kurulan Gülsa Tıbbi Cihazlar ve Malzeme Sanayi Ticaret A.Ş., kendi alanlarında dünyanın en iyileri ile çalışmaktadır. Ulusaldaki dağıtım ağına verdiği güç ile hem özel hem de kamu sektörüne perakende hizmette vermektedir.

Estetik, Hızlı, Dijital Çözümler Sunan
Yerli ve Global Markalarımızı
Deneyimleyin.

iRES⁺
Made in Switzerland

complete
solutions
for oral
surgery

VB Medigma
Biomedical
GmbH

TEK
PLATF^{ORM}
ÇOKLU
Uygun

VENÜS **CON**

Kara Grup

@karagrup_tr

☎ 444 5 722

✉ info@karadental.com

18. İstanbul Ağız ve Diş Sağlığı Cihaz ve Malzeme Fuarı

25-28 Mayıs 2023 İstanbul Fuar Merkezi

Salon 4 Stand No C14

APPLEDENTAL

Yeni A2 LED

1 YIL GARANTİ

1000 SAAT LED ÖMRÜ

520.000 RPM

30 W GÜÇ

3. NOKTADAN ETKİN
SU SOĞUTMA

METRO DİŞ

G.M.K. Bulvarı No:17/4 Demirtepe
Kızılay-ANKARA

W: 0532 401 96 76 T: 0312 231 83 76

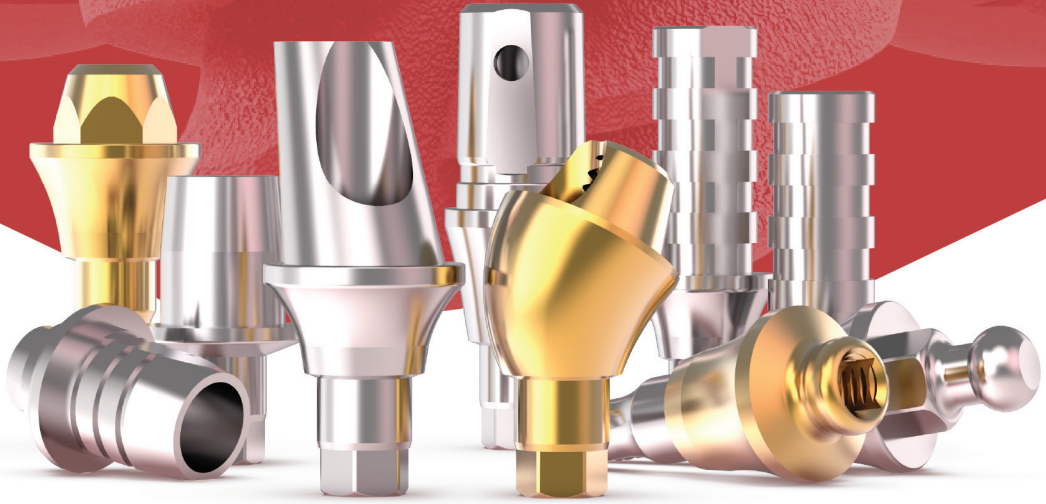
www.metrodis.com.tr - info@metrodis.com.tr

modern, estetik, **yenilikçi**

Geniş Üst Yapı seenekleri

» simante
özömler

» kiřiye özel
özömler

» hareketli
protez özömler

» vidalı
özömler

NucleOSS™
innovative vision

TDBD 202

NİSAN 2023

26

22

22

TDBD bu sayıda

- 11 BAŞYAZI
TDB Genel Başkanı A. Tarık İşmen
- 13 TDB GÜNDEMİ
TDB Genel Sekreteri Emel Eroğlu
- 16 İMZACI OL!
TDB dişhekimlerinin sorunlarını hükümete ve siyasi partilere duyurmak üzere internet üzerinden bir imza kampanyası düzenledi.
- 17 HEKİMLİK TORBAYA SIĞMAZ
Türk Dişhekimleri Birliği ve 41 dişhekimleri odası 20 Mart 2023 tarihinde TBMM gündemine gelen kanun teklifinin geri çekilmesi için ortak bir açıklama yaptı.
- 18 TDB AKADEMİ ETKİNLİKLERİ
Geçtiğimiz ay içerisinde yapılan üç eğitimle TDB Akademi etkinlikleri yeniden hız kazandı.
- 22 DENİZLİ'DE DAYANIŞMA KAMPANYASI
Denizli Dişhekimleri Odası yöneticileri meslektaşlarımızın ilettiği malzemeleri deprem bölgesine kendileri götürdüler.

Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına
Ahmet Tarık İşmen
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Emel Eroğlu
Yayın türü Yaygın süreli yayın
Yayın aralığı Aylık
Dili Türkçe
Editör Hakan Sürmen
Görsel yönetmen
Şeref Kartal

Yayın Kurulu
Ayça Hor
H. Emre Harbalıoğlu
İnci Yağdıran
Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz,
Gizem Bayraktaroğlu
Elif Peker Tunç
Fotoğraf Oğuz Dönmez
Reklam için başvuru
Tel: 0.212.327 84 41 (pbx)

Yayın tarihi Nisan 2023
Editöryal üretim ve yapım
Nisan İletişim
Basın Yayın Ltd. Şti.
Tel: 0.212.327 84 41
nisaniletisim@gmail.com
Cihannüma Mah. Salih Efendi
Sok. Mistaş İşhanı 2/9
Beşiktaş İSTANBUL

Yönetim yeri ve yazışma adresi
Kızılırmak Mah. 1446. Cad.
Alternatif İş Merkezi
No: 12/38 Çukurambar
Çankaya - ANKARA
Tel: 0.312.435 93 94
Fax: 0.312.430 29 59
www.tdb.org.tr
e-mail: tdb@tdb.org.tr
ISSN: 2791-8416

23

38

40

30

54

48

23 MOBİL KLİNİK DEPREM BÖLGESİNDE

TDB, Eskişehir Dişhekimleri Odası, DİŞSİAD ve Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'nin katkılarıyla hazırlanan mobil araç 3 Mart'ta Hatay'ın Samandağ ilçesine ulaştı.

24 ADO'DAN KONTEYNER KLİNİK

Ankara Dişhekimleri Odası'nın Hatay'ın Defne ilçesinde kurduğu konteyner klinik hizmete girdi.

25 SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULAR

26 GÖNÜLLÜ DİŞHEKİMLERİ SAHADA

Deprem bölgesinde acil ağız diş sağlığı hizmeti gönüllü dişhekimleri tarafından veriliyor. Adıyaman'da ve Hatay'ın beş noktasında devam eden çalışmaya katılan meslektaşlarımızın değerlendirmelerini aldık.

38 'UMUDUMUZ VE HEYECANIMIZ DA VAR'

Cumhuriyet'in 100. yıldönümünde hayata geçirilecek TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarıyla ilgili olarak Kongre Genel Sekreteri Prof.Dr. Nermin Tarhan'dan bilgi aldık. Tarhan büyük acılardan geçtiğimizi ancak Cumhuriyetin 100. yılında umudumuz ve heyecanımızın da olduğunu söyledi.

40 DİŞHEKİMLİĞİNDE KADIN OLMAK

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle hazırladığımız fakat deprem sebebiyle ertelediğimiz dosyamızı ilginize sunuyoruz.

48 200 SAYIDIR BİRLİKTEYİZ

200. sayımızda arkamızda biriktirdiğimiz külliyyatın özetini çıkarmaya başlamıştık. Bu sayıda kaldığımız yerden devam ediyoruz.

54 'KOKPİTE GİRDİĞİM GÜN HAYATIM DEĞİŞTİ'

Serhan Didinen, pedodonti doktorası yapıp üzerine birkaç sene de dişhekimliği yaptıktan sonra bu kariyeri tümüyle unutup pilotluğa geçmek gibi cesur bir rota çizmiş bir meslektaşımız.

58 HEKİM, BİLEN DEĞİL TEDAVİ EDENDİR

Dünya Edebiyatında Dişhekimliği'nde bu sayıda William Goldman'ın Maraton Man filmiyle tanınan Vahşi Koşu romanı yer alıyor.

64 DAVINCI'NIN ESK-İZİNDE

Fatin Hazinedar Da Vinci'nin eskizlerinin izinden giden Onay Akbaş'ın eskizleri üzerine yazdı.

REKLAM İNDEKSİ

(Alfabetik sırayla)

AB DENTAL	10	DİO İMPLANT	12	METRO DİŞ	05
BEGO	21	EREN DİŞ DEPOSU.....	19	NUCLEOSS	06-07
		GÜLSA	03	ORAL B	14-15
		KARA DENTAL	04	OSSTEM İMPLANT	ön kapak içi

DOMİNİK'TE BULUŞUYORUZ!

16-22 EKİM 2023

AB DENTAL ULUSLARARASI İMPLANTOLOJİ KONGRESİ

PUNTA CANA, DOMİNİK CUMHURİYETİ

18 Uluslararası Ünlü Konuşmacı • Hands on / Uygulamalar
5 yıldızlı Otel (Hard Rock Hotel) • Eğlence ve Aktiviteler

Yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz

A. Tarık İşmen TDB Genel Başkanı

Merhaba,
6 Şubat depremlerinin üzerinden yaklaşık 2,5 ay geçti. Bölgeye yaptığımız ziyaretlerde yaraların sarılamamış olduğunu, birçok yerde enkazların dahi kaldırılmamış olduğunu görüyoruz. Bu durum bölgedeki meslektaşlarımızın gelecek planları kurmalarını da güçleştiriyor.

Bu süreçte kliniklerinin bulunduğu kentten ayrılmayan ve hasta bakmaya devam etmek isteyen meslektaşlarımıza destek olmak için konteyner muayenahaneler projemizi başlattık. Ağız bakım firmalarımızdan bununla ilgili önemli destekler aldık. Yine DİŞSİAD'dan bu projeye destek alacağız. Odalarımız bu konteynerlerin tefiş edilmesi için ciddi destek verdi, hepsine teşekkür ediyoruz. Konteyner muayenahanelerin prosedüre uygunluğuyla ilgili sağlık müdürlüklerinin bazı itirazları oluyordu, Sağlık Bakanlığı'na konuyu ifade etmemizin ardından bununla ilgili bir genelge yayımlanarak deprem illerinde buna izin verildiği belirtildi.

Depremde yaşamını yitiren ve muayenahaneleri yıkılan meslektaşlarımıza TDB Afet Dayanışma Fonu'nun sınırlı imkanlarıyla destek olmaya çalıştık. Fonun dışında da bağış kampanyalarıyla toplanan maddi yardımı çeşitli kriterler doğrultusunda iki aşamada depremzede meslektaşlarımıza ulaştırdık. Toplamda 8 milyon TL civarında bir kaynak aktarabildik. Bölgedeki öğrencilerimizden burs talepleri geliyor, onları da karşılamaya çalışacağız.

Depremzede meslektaşlarımızın yaralarının sarılmasına yönelik önerilerimizden biri de kamuya dişhekimi alınırken depremzede meslektaşlarımıza öncelik tanınmasıydı. Geçtiğimiz ay açılan kurada bunun dikkate alınmadığını gördük. Sağlık Bakan Yardımcısı Sayın Sabahattin Aydın görüşmemizde, bundan sonraki süreçte daha kapsamlı bir çalışma yapılacağını belirtti, bir an önce gerçekleşmesini umuyoruz.

Dişhekimliği mesleğinin birikmiş birçok sorunu var. Bunların en önemlilerini seçim öncesinde bütün siyasi partilerin gündemine girmesini de sağlayacak şekilde bir imza kampanyası haline getirdik. İstanbul Dişhekimleri Odası'nın başlatmış olduğu bir kampanya vardı, bunu genişleterek tüm odalarımızın katıldığı bir kampanyaya dönüştürdük.

Çok kısa bir süre önce başladı ama oldukça iyi bir katılım sağlandı; toplanan imzaları ilgili kuruluşa ileteceğiz.

28-30 Nisan 2023 tarihlerinde FDI'nın Avrupa Bölge Örgütü ERO'nun Genel Kurul toplantısını İstanbul'da organize edeceğiz. FDI yöneticileri de aynı hafta İstanbul'da olacaklar ve FDI'nın 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi'nin İstanbul'da yapılacak oluşunu resmileştireceğiz. Eylül ayında Sydney'de yapılacak Kongre'de de bayrağı teslim alacağız.

Cumhuriyetimizin 100. Yılına dişhekimliği alanında da bir dizi bilimsel ve sosyal etkinlikle kutlamayı hedeflemiştik. Biliyorsunuz, deprem sonrasında büyük kısmını iptal etmek durumunda kaldık. Tarihi belirlenmiş olan Samsun Karadeniz Bahar Sempozyumu 12-13 Mayıs'ta yapılacak. Buradan Cumhuriyetin değerlerine sahip çıktığımızı belirten metin ve bayrak TDB tarafından Ankara'ya getirilecek ve 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde yapacağımız 100. Yıl Kongresi'yle kutlamaya nokta koyacağız.

100. Yıla yaklaşan bir Kongre olacağını düşünüyoruz. Sergi alanımızın neredeyse tamamı rezerve edildi. Deprem bölgesinden gelecek dişhekimleri ve dişhekimliği öğrencilerine indirim sağladık. Prof.Dr. Nermin Tarhan'ın Genel Sekreterliğini yaptığı Organizasyon Komitesi hızla çalışmalarına başladı. Meslektaşlarımızın bu önemli yıldönümünde Cumhuriyetin kalbinde bir arada olmalarını bekliyoruz.

14 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı ve Milletvekili Genel Seçimi yapılacak. Bu seçimin bir rövanş arzusuyla değil geleceğe umutla bakmamızı sağlayacak bir ufkun belirmesi heyecanıyla yaşanması gerektiğini düşünüyorum. Seçimin toplumsal barışın güçlendirilmesi, hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi, toplumun tüm kesimlerinin sağlığa erişiminin sağlanması ve sağlık emekçilerinin birikmiş sorunlarının çözümü için bir başlangıç olacağını umuyor, aday olan tüm meslektaşlarıma başarılar diliyorum.

Dergimiz elinize Şeker Bayramı arefesinde ulaşacak. Bu yıl biraz içimiz burularak da olsa tüm meslektaşlarımıza ve paydaşlarımıza iyi bayramlar, sağlıklı günler diliyorum.

Hemen ardından gelecek 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'müzü de daha güzel günlerin ancak mücadeleyle kazanılacağını hep birlikte hatırlamamız dileğiyle kutluyorum.

DIO IMPLANT

LEADING DIGITAL DENTISTRY

SEE YOU AT THE

 idex
istanbul2023

18th Istanbul Dental Equipment and Materials Exhibition

Istanbul Expo Center
25 - 28 May, 2023

Hall 4 | Stand D 16

Kadın dişhekimleri dayanışmada da önde

Gönüllü meslektaşlarımız sahada

Deprem bölgesinde, Hatay'da ağırlıklı olmak üzere, Adıyaman ve Gaziantep İslahiye'de toplum ağız diş sağlığı hizmetlerini bilindiği üzere gönüllü dişhekimleriyle yürütüyoruz. Dişhekimlerinin neredeyse yarısı kadın olmasına rağmen meslek örgütümüzde aktif görev alan kadın sayısının çok çok az oluşu temsil açısından üzücü ve düşündürücü olsa da deprem bölgesinde gönüllü çalışmak isteyen, çalışan kadın meslektaşlarımızın sayısının çokluğu anlamlı, değerli ve sevindirici olmuştur. Gönüllü çalışmak için başvuran toplam 420 dişhekiminin 215'i kadın dişhekimidir. Hepsine yürekten teşekkürlerimizi sunuyoruz. Kadın olarak deprem bölgesinde hayatta kalabilen kadınlara, çocuklara dokundular, yaralarının sarılmasına önemli katkılarda bulundular.

Dergimizin geçtiğimiz (Mart) sayısının teması, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle 'Dişhekimliğinde Kadın' olacaktı. Ancak 6 Şubat depremi tüm hayatımızı değiştirdiği gibi dergimizin içeriğini de tümünden değiştirdi. Bu dosyamızı elinizdeki sayımızda ilginize sunuyoruz.

Depremzedeler atamada da unutuldu

Olağanüstü durumlarda kadınların ve çocukların toplumun en dezavantajlı grupları olduğunu biliyoruz. Deprem bölgesinde geçirdiğimiz sayılı günlerde bunun gerçekliğini yaşadık ve gördük.

Depremzede dişhekimlerinin hiç olmazsa bir bölümünün derdine derman olması açısından deprem bölgesinde bulunan diş-

hekimlerine kamuya atanmada öncelik verilmesini talep ettik ama geçtiğimiz 16 Mart'ta Sağlık Bakanlığı'nın 736 dişhekimini ve uzman dişhekimini atamasında bu kadar kolayca yerine getirilebilecek bir talebin bile dikkate alınmadığını gördük.

Haklarımız ve özgürlüklerimiz için sandığa

Yaklaşan seçimler, seçimlerde yer alan siyasi partilerin Türkiye'de kadın hareketinin kazanımları olan her şeyi nasıl fütursuzca harcayabileceği, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda kadınları nasıl geri düşüreceği tehlikesini yeniden önümüze getirdi.

Her gün en az üç kadının sistematik bir şekilde öldürüldüğü, haklarımızın ve hayatlarımızın güvencesi olan laiklik ilkesinin fiilen askıya alındığı, depremin kadere bağlandığı, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılarak evrensel insan hakları hukukunun terk edilmeye çalışıldığı bir ülkede siyasi yıkımlara da direnmekte olan kadınlar olarak; doğanın değil, erkek egemen, ayrımcı, rantçı, tekçi devlet anlayışının afetleştirdiği bu depremin büyük acısını dayanışma içinde aşacağız. Yeni bir geleceği böyle hep birlikte kuracağız.

Emeğiyle geçinen bir meslek grubu olarak tüm meslektaşlarımızın yaklaşan 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü ve Ramazan Bayramı'nı kutluyor, mutlu sağlıklı günler diliyorum.

Meslektaşlarımız Kamu hizmetleri belirli bir düzeye ulaşana kadar gönüllü çalışmayı sürdürecektir.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TDB 1 Mayıs 2023 için ortak bir açıklama yaptılar.

DÜNYADA
DİŞ HEKİMLERİNİN
1 NUMARALI
TAVSİYESİ

Oral-B iO™

Kişiselleştirme,
Daha önce hiç
olmadığı kadar.

YENİ
10 SERİSİ
iOsense™ ile

iO Sense™ akıllı şarj cihazı, yapay zeka
desteği ile kişiselleştirilmiş mükemmel
temizlik için fırçalama tempona,
basıncına ve yerleşimine rehberlik eder.

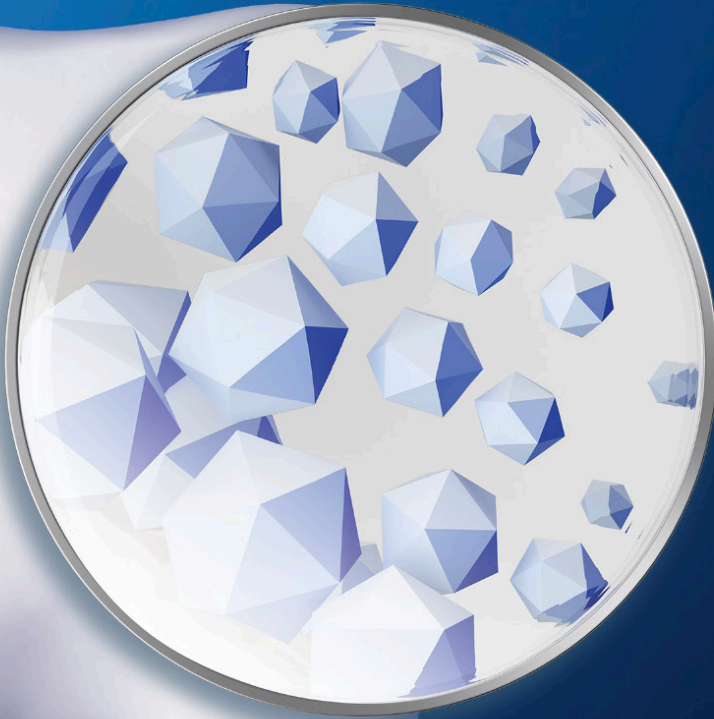

DENSIFY™

Diş minesi güçlendirme ve koruma

Remineralizasyon Yoluyla

YENİ

PROFESSIONALLY DESIGNED
PROFESYONELCE TASARLANDI

Oral-B

PROFESSIONAL

DENSIFY™

HELPS STRENGTHEN AND PROTECT
TOOTH ENAMEL

DAILY PROTECTION

Diş minesini korumaya ve
güçlendirmeye yardımcı olur

GÜNLÜK KORUMA

MEMNUN KALMAZSANIZ

**PARANIZIN
3KATI
İADE***

PROFESYONELCE
TASARLANDI

*Para iade garantisi ile ilgili detaylı bilgi için: www.oralb.com.tr

Sorunlarımızı hep birlikte çözmek için İMZACI OL!

TALEPLERİMİZİ BİRLİKTE İLETİYORUZ!

- Muayenehanelerde dişhekiminin yanında dişhekimi sigortalı çalışabilmelidir.
- Deprem bölgesinde bulunan dişhekimlerine kamuya atanmada öncelik verilmelidir.
- Meslekte 15 yılını dolduranlara Yeşil Pasaport hakkı verilmelidir.
- SSK ve Bağkur emeklisi dişhekimlerine de ek ödeme hakkı tanınmalıdır.
- Fiili hizmet zammı tüm dişhekimlerine uygulanmalıdır.
- Kamuda performans sistemi kaldırılmalıdır.
- Sağlıkta şiddeti ortadan kaldıracak yeni düzenlemeler yapılmalıdır.
- Özel sağlık kuruluşlarında çalışan dişhekimlerinin özlük hakları için düzenlemeler yapılmalıdır.

- Yönetmeliğimiz TDB'nin önerileri dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- MBYS iptal edilmelidir.
- Sağlık hizmetlerinde KDV %1 olmalıdır.
- Dişhekimleri askerlik hizmetini kamu kurumlarında çalışarak yerine getirmelidir.

Mesleki sorunlarımızın temel kaynağı olan dişhekimi sayısındaki aşırı artışı durdurmak için:

- Yeni dişhekimliği fakültesi açılmalı,
- Eğitime başlamamış olan fakültelere öğrenci alınmamalı,
- Eğitim verenlerde kontenjanlar arttırılmamalıdır.

Deprem bölgesinde konteyner kliniklerde çalışmaya esneklik getirildi

TDB heyetinin 12 Nisan'da Sağlık Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Sabahattin Aydın ile yaptığı görüşmede ilettiği talep üzerine Bakanlık tarafından deprem bölgesinde muayenehane konteynerlerin çalışmasına izin veren ve çerçevesini belirleyen bir yazı yayımlandı.

Yazıda "olağanüstü hal ilan edilen ve ağız ve diş sağlığı hizmet sunumu yapılmaya uygun yapı stokunun yetersiz olduğu tespit edilen illerde, işyeri kullanılmayacak durumda olan ağız ve diş sağlığı hizmeti sunulan muayenehane ve poliklinikler faaliyet gösterdikleri il sınırları içerisinde Müdürlükçe uygun görülen geçici mekânlarda, yeni bir ruhsat düzenlenmeden, gerekli hallerde Bakanlık tarafından uzatılmak kaydıyla 31 Aralık 2023 tarihine

Deprem bölgesinde çalışmaya devam etmek isteyen meslektaşlarımız için TDB ve dişhekimleri odaları tarafından hazırlanan konteyner klinikler bölgeye gönderiliyor.

kadar" faaliyette bulunabileceği belirtildi.

Bu kapsamda faaliyette bulunacak sağlık kuruluşlarının ağız ve diş sağlığı hizmeti sunumu için gerekli asgari şartları, hijyen ve sterilizasyon şartlarının sağlanması koşuluyla yönetmelikte belirlenen fiziki şartlardan muaf tutulacağı da not edildi.

Bu kapsamdaki kuruluşlardan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte belirlenen asgari personel standardı da aranmayacak. Altyapı eksiklikleri giderilinceye kadar veriler elektronik ortamda kaydedilmesi şartı aranmayacak,

hastalar protokol defterine kaydedilecek. Olağanüstü hal ilan edilen 11 ilde uygulanacak bu şartlar yeni ruhsat alacak kuruluşlar için geçerli olmayacak.

Sağlık Bakan Yardımcısı Sabahattin Aydın'la görüştük

TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen**, Genel Başkan Vekili **Burak Saran** ve Genel Sekreter **Emel Eroğlu**, 12 Nisan'da Sağlık Bakan Yardımcısı **Prof.Dr. Sabahattin Aydın** ile görüşti.

Görüşmede deprem bölgesindeki meslektaşlarımızın

zın çalışma koşulları ve TDB ile dişhekimleri odalarının organizasyonunda hayata geçirilen gönüllü dişhekimliği hizmetleri hakkında bilgi verildi. Ayrıca bölgede ağız diş sağlığı hizmetlerinin özelde de uygun koşullarda sürdürülebilmesine yönelik taleplerimiz tekrar iletildi. ○

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Yalçın Topçu'yla görüştük

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Fatih Güler**, Kahramanmaraş D.O. Genel Sekreteri **Coşkun Güneyisi** ve TDB delegesi **Mehmet Ağaoğlu**, 20 Mart 2023 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı **Yalçın Topçu**'yla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde bir görüşme gerçekleştirdi. Yaklaşık 2,5 saat süren görüşme-

de deprem sonrasında dişhekimlerinin yaşadığı sıkıntılar ve talepleri bir dosya halinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a iletmek üzere Başdanışman Yalçın Topçu'ya sunuldu. Ayrıca deprem bölgesindeki meslektaşlarımız için kredi desteği ve bölgedeki meslektaşlarımızın atama sorunları konusundaki beklentilerimiz de iletildi. ○

Hekimlik torbaya sığmaz

20 Mart 2023 tarihinde TBMM gündemine gelen 'İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geri çekilmesi için Türk Dişhekimleri Birliği ve 41 dişhekimleri odası ortak bir açıklama yaptı.

20 Mart 2023 tarihinde 'İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi', TBMM Sağlık Komisyonuna havale edildi.

TDB konuyla ilgili yaptığı açıklamada hukuka ve demokratik toplum düzenine aykırı hükümlerin bulunduğu görülen yasa teklifinin ortak akla hürmet eden etkin bir çalışmayla gözden geçirilmesi gerektiğini ifade etti. Teklifin yeniden düzenlenmesinden sonra yasalaşması için TDB olarak gerekli çabanın gösterileceği de belirtildi.

Dişhekimleri odalarıyla birlikte yapılan değerlendirmenin ardından 41 dişhekimleri odasının da imzasıyla kanun teklifinin geri çekilmesi istendi.

Ortak açıklama şöyle:

"Hekimlik Torbaya Sığmaz

Sağlık alanında kaosa yol açacak İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi geri çekilsin.

TBMM'nde oldu bittiye getirilmeye çalışılan 2/5006 esas nolu yasa teklifi bu ülkenin sağlığından sorumlu 45 bin dişhekimini ilgilendirmektedir.

Yasa teklifi, sağlık sistemi, hekimlik mesleği ve hekimlerle ilgili birçok olumsuzluk içermektedir. Ayrıca söz konusu teklif sağlık meslek örgütleri ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmaksızın TBMM gündemine getirilmiştir.

Yasanın kabulü halinde ortaya çıkacak olumsuzlukların, belirsizliklerin ve kaosu önlenmesi açısından söz konusu yasanın geri çekilmesini talep ediyoruz." ○

Borç yapılandırması için son başvuru 31 Mayıs'ta

12 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10. maddesinde üyelerimizin dişhekimleri odalarına olan birikmiş 2022 ve önceki yıllara ait aidat borçlarını ödemelerine yönelik dilekçe örnekleri hazırlandı.

TDB tarafından hazırlanan **'7440 Sayılı Yasa Uyarınca Yapılacak Borç Yapılandırmasına İlişkin Usul ve Esaslar'** ile meslektaşlarımızın Odaya verebileceği dilekçelere **buradan** ulaşabilirsiniz.

Yapılandırma, üyelerin sadece Odaya olan aidat borçlarını kapsıyor. Aidat dışındaki disiplin cezası, genel borç gibi diğer bütün borçlar yapılandırma kapsamı dışında.

Yapılandırma için son başvuru tarihi 31 Mayıs 2023.

Kamuya 596 dişhekimi alındı, deprem bölgesine öncelik verilmedi

Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan 2023 yılı 1. dönem ilk defa ve yeniden atama kurası ilanına göre Sağlık Bakanlığı ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları için 127 uzman dişhekimi ve 469 dişhekimi olmak üzere toplam 596 dişhekiminin ataması yapıldı. Türk Dişhekimleri Birliği'nin deprem bölgesindeki meslektaşlarımızın başvuruları halinde öncelikli olarak atanmalarına ilişkin talebi karşılık bulmadı.

12 Nisan'da çekilen kurayla belirlenen isimler Bakanlığın web sitesinde yayımlandı.

TDB Akademi etkinlikleri

Minimal İnvaziv Dişhekimliği hands-on kursu

4-5 Mart 2023 tarihlerinde İstanbul'da TDB Akademi'nin "Minimal İnvaziv Dişhekimliği" konulu Hibrit Modüler Sürekli Eğitim 'in son aşaması olan hands-on kursu 19 dişhekiminin katılımıyla gerçekleştirildi.

"Minimal İnvaziv Dişhekimliği" modülünü tamamlayan dişhekimlerine katılım belgeleri ve başarı sertifikaları TDB Akademi Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel, Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı ve Doç.Dr. Bora Korkut tarafından sunuldu.

Endodontinin Klinikteki Önemi hands-on kursu

TDB Akademinin "Endodontinin Klinikteki Önemi" konulu Hibrit Modüler Sürekli Eğitim 'in son aşaması olan hands-on kursu 11 Mart 2023 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

"Endodontinin Klinikteki Önemi" modülünü tamamlayan dişhekimlerine katılım belgeleri ve başarı sertifikaları TDB Akademi Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel ve Doç.Dr. Ayça Yılmaz tarafından sunuldu.

Aşırı Madde Kayıplı Dişlerde Estetik Uygulamalar

Aşırı Madde Kayıplı Dişlerde Estetik Uygulamalar konulu Hibrit Modüler Sürekli Eğitimin son aşaması olan hands-on kursu 25 Mart 2023 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

"Aşırı Madde Kayıplı Dişlerde Estetik Uygulamalar" modülünü tamamlayan dişhekimlerine katılım belgeleri ve başarı sertifikaları TDB Genel Başkanı Tarık İşmen, TDB Akademi Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel, Prof.Dr. Sema Belli ve Prof. Dr. Esra Can Eroğlu tarafından sunuldu.

**RUTHINIUM KULLANIN,
FARKI HISSEDİN!**

ACRY PLUS

4 katmanlı akrilik diş

ACRY LUX

3 katmanlı akrilik diş

ACRY ROCK V

2 katmanlı akrilik diş

TDB'den Türk Tabipleri Birliği'ne ziyaret

TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen**, Genel Sekreter **Emel Eroğlu** ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Fatih Güler**'den oluşan TDB heyeti 14 Mart Tıp Haftası kapsamında Türk Tabipleri Birliği'ni ziyaret etti.

15 mart'ta gerçekleşen ziyarette TTB Merkez Konseyi Genel Sekreteri **Vedat Bulut**, Merkez Konseyi

üyeleri **Alican Bahadır** ve Olağan-dışı Sağlık Hizmetleri Kolu'ndan **Benan Koyuncu** ile görüşüldü. 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem felaketi, bölgedeki hekimlerin çalışma ve barınma koşulları, sağlık hizmeti sunumunda yaşanan sorunlar ve sağlık alanının güncel durumuna ilişkin fikir alışverişinde bulunuldu.

1 Mayıs 2023 çağrısı:

Emek bizim gelecek bizim!

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TDB'nin 1 Mayıs 2023 programı, 12 Nisan 2023 tarihinde DİSK Genel Merkezinde yapılan basın toplantısı ile duyuruldu. Yapılan ortak açıklama şu ifadelerle sona erdi:

“Büyük bir çoğunluğu ücret gelirleriyle yaşamını sürdüren nüfusuyla ülkemizin demokratik yeniden kuruluşunun ancak ve ancak işçi sınıfıyla, emekçilerle mümkün olduğunu 1 Mayıs meydanlarında haykıracağız.

Yeni bir toplumsal düzen için yeni bir başlangıç yapacağız.

Hürriyet en şanlı elbisesiyle meydanları dolduracak ve bizler haykıracağız:

**EMEK BİZİM, GELECEK BİZİM!
YAŞASIN 1 MAYIS!**

Komisyon çalışmalarından

TDB Etik Kurulu 3 Nisan'da çevrimiçi olarak toplandı. Kurul, Burak Saran (Sorumlu MYK üyesi), Süha Alpay, A. R. İlker Cebeci, Süleyman Dilek, Bekir Murat Güner, Çağlar Gürbüz, Funda Gülay Kadioğlu, Ramazan Macit Karaman, Burçin Yaylalı Kurtdere, Yeşim Saraç, Füsün Yaşar ve Gürkan Sert'ten (Danışman) oluşuyor.

Genç Dışhekimleri Komisyonu 28 Mart'ta çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Alper Dilek (Sorumlu MYK üyesi), Sait Albayrak, Yıldız Arslan, Özge Duva Yeleser, Ayşe Emek, Barış Kadıgil, Melisa Karabıyık, Tuğçe Nur Özdal, Mehmet Fatih Pakyürek ve Can Ünlü'den oluşuyor.

Kongre Organizasyon Komitesi toplandı

TDB 27. Uluslararası Dışhekimliği Kongresi Organizasyon Komitesi toplantısı 15 Mart'ta TDB Genel Merkezinde yapıldı. Toplantıya TDB Genel Başkanı Tarık İşmen, Genel Sekreter Emel Eroğlu, TDB Kongre Sorumlusu Tolga Beray, Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Prof.Dr. Nermin Tarhan, ADO Başkanı Serkan Er, ADO Genel Sekreteri Elif Peker Tunç, ADO Saymanı Armağan Demirören ve organizasyon firması temsilcileri katıldı.

BEGO'yla Köklü Geçmiş Sağlam Gelecek

- 133 Yıllık Tecrübe
- Üstün Alman Teknolojisi
- Geniş Servis Ağı

<http://bego.com.tr>

[begoturkiye](https://www.instagram.com/begoturkiye)

+90 (850) 441 1890

BEGO
Köklü Geçmiş, Sağlam Gelecek

Denizli Dişhekimleri Odası yöneticileri meslektaşlarımızın ilettiği malzemeleri deprem bölgesine kendileri götürdüler (solda). Oda Başkanı Musa Akyol ve Genel Sekreter Barış Beydoğan İl Sağlık Müdürü Berna Öztürk'ü ziyaret ettiler.

Denizli'de dayanışma kampanyası

Denizli Dişhekimleri Odası'nın çağrısıyla Oda üyesi meslektaşlarımız deprem bölgesindeki meslektaşlarımıza iletmek üzere çeşitli dental malzemeleri Oda'ya ulaştırdı. Toplanan yardımları teslim etmek üzere Oda Başkanı **Musa Akyol**, Genel Sekreter **Barış Beydoğan** ve gönüllü meslektaşlarımız 17 Mart'ta

deprem bölgesine gitti.

Heyet, 17-24 Mart tarihleri arasında Adıyaman, Hatay, Malatya, Diyarbakır ve Kahramanmaraş'ı kapsayan ziyaretlerde depremden etkilenen meslektaşlarımızla görüşerek öncelikli sorunlar ve uzun vadede yapılması gerekenlerle ilgili bilgi aldı.

İl Sağlık Müdürü Öztürk'e ziyaret

Denizli Dişhekimleri Odası Başkanı Musa Akyol ve Genel Sekreter Barış Beydoğan, deprem bölgesine yaptıkları ziyaretler öncesinde 8 Mart'ta Denizli İl Sağlık Müdürü **Berna Öztürk**'ü ziyaret ederek deprem bölgesine yönelik çalışmalar hakkında bilgi paylaşımında bulundular.

Adana'dan konteyner desteği

Adana Dişhekimleri Odası depremde büyük yıkıma uğrayan Adıyaman'ın Gölbaşı İlçesi'ne dişhekimlerinin muayenehane olarak kullanabilmeleri amacıyla iki konteyner gönderdi.

Oda ayrıca, firmalardan gelen medikal ürün temelli destekleri Oda binasında toplayarak bölgeye her gidişte gelişte ihtiyaca göre iletilmesini organize etti.

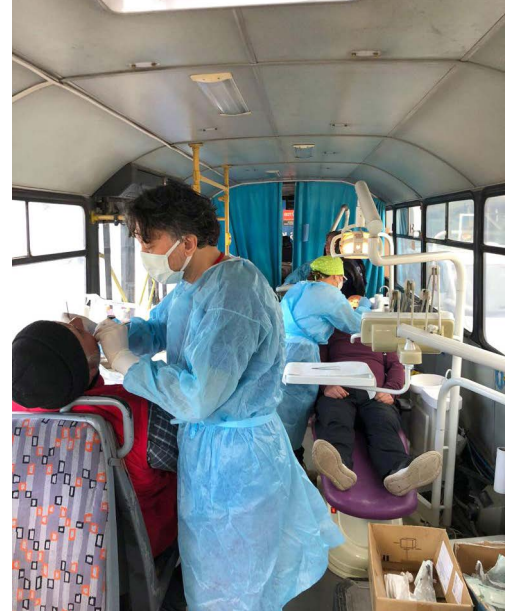
Ajandanıza not edin:

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi
26-29 Ekim 2023'te Ankara'da

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'nin temin ettiği mobil klinik 4 Mart'ta Samandağ'da çalışmaya başladı. Eskişehir D.O. Genel Sekreter Esra Yamak, Hatay D.O. Genel Sekreteri Davut Akemoğlu, Hatay D.O. Başkanı Nebil Seyfettin, Tepebaşı Belediye Başkanı meslektaşımız Ahmet Ataç ve Eskişehir D.O. Başkanı Cenk Ataç mobil kliniğin önünde.

Mobil klinik deprem bölgesinde

Eskişehir Dişhekimleri Odası TDB'nin deprem bölgesine yapılacak destekler arasında planlanan mobil ağız diş sağlığı hizmet sunumu projesi için çeşitli girişimlerde bulundu. TDB, Eskişehir Dişhekimleri Odası, DİŞİAD ve Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'nin katkılarıyla hazırlanan mobil araç 3 Mart'ta Hatay'ın Samandağ ilçesine ulaştı. Araç, içerisindeki hazırlıklar tamamlandıktan sonra 4 Mart'ta Eskişehir Dişhekimleri Odası Başkanı Cenk Ataç ve Genel Sekreter Esra Yamak tarafından verilen hizmetle göreve başladı. Mobil klinik ilk bir ayda Eskişehir Dişhekimleri Odası'nın gönüllü dişhekimleriyle 1600'e yakın depremzede vatandaşımıza acil ağız diş sağlığı hizmeti verdi. Her hafta iki hekimin dönüşümlü olarak görev yaptığı çalışmanın malzeme, ekipman ve lojistik desteği Eskişehir Dişhekimleri Odası'nın üye bağışçıları tarafından yapılan aynı ve nakdi yardımlarla karşılandı.

Kompozit Restorasyon kursu

Eskişehir Dişhekimleri Odası 11-12 Mart 2023 tarihlerinde 'Anterior Estetikte Kompozit Restorasyonlar'

başlıklı bir uygulamalı kurs gerçekleştirdi. Ramada Plaza Otel'de 20 kişilik katılımı ile gerçekleştirilen kursta **Doç.Dr. Bora Korkut** rubber-dam kullanımı, kırık restorasyonu, diastema kapatma ve kompozit veneer uygulamaları hakkında teorik bilgiler verdi. Katılımcılar model üzerinde anlatılan konuları uygulayarak konuları pekiştirdiler.

11-12 Mart 2023 tarihlerinde 'Anterior Estetikte Kompozit Restorasyonlar' kursu katılımcıları.

Samsun'da Dünya Kadınlar Günü etkinliği

Samsun Dişhekimleri Odası 8 Mart Dünya Kadınlar günü vesilesiyle kadın meslektaşlarımızla Samsun Yelken kulübünde düzenlenen kahvaltılı toplantıda bir araya geldi. Katılımın oldukça yoğun olduğu programda 6 Şubat deprem felaketi nedeniyle Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği deprem dayanışma kampanyasına bağış da toplandı.

ADO Başkanı Serkan Er, Genel Sekreter Elif Peker Tunç ve Yönetim Kurulu üyesi Yasemin Nacar deprem bölgesini ziyaret etti. 23 Mart'ta düzenlenen bilimsel etkinlikten (sağda).

ADO'dan konteyner klinik

Ankara Dişhekimleri Odası'nın Hatay'ın Defne ilçesinde kurduğu konteyner klinik hizmete girdi.

Oda Başkanı **Serkan Er**, Genel Sekreter **Elif Peker Tunç** ve Yönetim Kurulu üyesi **Yasemin Nacar** bölgeyi ziyaret ederek Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı **Lütfü Savaş** ile görüşti. Heyet, çadırkentlerde yaşayan çocuklara da oyuncak

hediye etti.

Bilimsel etkinlikler

9 Mart'ta **Prof.Dr. Bulem Yüzüğüllü Tütüncüler**'in sunduğu "Temporomandibular Rahatsızlıkların Tedavisinde Ne Yapmalı? Ne Yapmamalı?" başlıklı eğitim toplantısı düzenlendi. Toplantıda ADO Başkanı Serkan Er ve Genel Sekreter

Elif Peker Tunç da ADO'nun deprem bölgelerine yönelik çalışmaları hakkında bilgi verdi.

23 Mart'ta **Prof.Dr. Simel Ayıldız**'ın '3 Boyutlu Dişhekimliği' ve **Doç.Dr. Gülbike Demirel**'in 'Dijital Dişhekimliğinde İndirekt Restorasyon Preparasyonu ve Simantasyon' başlıklı sunumları ilgiyle izlendi.

Çanakkale deniz zaferi unutulmadı

Çanakkale Dişhekimleri Odası üyeleri, 18 Mart Şehitleri Anma ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 108. yıldönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Çanakkale'yi geçilmez kılarak Kurtuluş Savaşı'na giden yolu açan tüm kahramanları minnetle andı.

Çanakkale Dişhekimleri Odası Kadın Dişhekimleri Komisyonu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü sosyal medyada yayımladıkları video bildirisiyle kutladı. 6 Şubat deprem felaketinin en çok kadınları ve çocukları etkilediğini belirten kadın hekimler, "Deprem'in üzerinden bir ay geçti. Normal hayatın içinde bile yükü ağır olan kadınlar, çok daha dar alanlarda, yetersiz koşullarda hayatta kalmaya, bakım vermeye, sağlıklarını korumaya çalışıyor. Barınma, beslenme, hijyen gibi temel ihtiyaçlara erişim hâlâ güç, hâlâ yetersiz. Bir kez daha ekonomik krizlerden, doğal afetlerden, savaşlardan, göçlerden

Çanakkale Deniz Zaferi'ni anma etkinliğine Çanakkale Dişhekimleri Odası da katıldı.

en çok etkilenen kesimin kadınlar ve çocuklar olduğunu görüyoruz. Hem acılıyoruz hem de umutlu.

Türkiye'nin dört bir yanından kadınlar, depremden etkilenen kız kardeşlerinin yaralarını sarmak için, hayatı yeniden kurmak için el ele veriyor. Çanakkale Dişhe-

kimleri Odası Kadın Dişhekimleri Komisyonu olarak depremden kaçarak kentimize gelen kız kardeşlerimizin yanında olduğumuzu, ihtiyaçlarının takipçisi olacağımızı hatırlatıyor; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü umut ve dayanışmayla kutluyoruz" dedi.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **15 Mayıs 2023** tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksla ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Aşağıdaki antibiyotiklerden hangisi penisilin alerjisi olan bir hasta için çapraz alerjik reaksiyon oluşturma riski içerir?

- [a] Sefalosporinler
- [b] Linkozamidler
- [c] Imidazoller
- [d] Makrolidler
- [e] Tetrasiklinler

2 Aşağıdaki durumların hangisinde RPE (Rapid Palatal Expansion) indikasyonu vardır?

- [a] Ark boyu kaybına bağlı olarak daimi dişlerin gömülü kalması
- [b] Derin damak yapısı ve posterior çapraz kapanışla karakterize aşırı üst çene darlığı
- [c] Kompleks tongue-thrust
- [d] İrsi alt distal artiküle
- [e] Aşırı örtülü kapanış

3 Avülse olmuş dişlerin splintlenmesinde aşağıdakilerden hangisi doğrudur.

- [a] Splintlemeye gerek yoktur.
- [b] 7-10 günlük splintleme gereklidir.
- [c] 3-4 hafta splintleme gereklidir.
- [d] 2-8 hafta splintleme gereklidir.
- [e] 8-12 hafta splintleme gereklidir.

4 Aşağıdakilerden hangisi osseoentegre implant yerleştirilmesi için bir korrrendikasyon oluşturmaz?

- [a] Osteoporöz
- [b] Osteopetrozis
- [c] Fibröz displazi
- [d] Florid osseoz displazi
- [e] Hepsi korrrendikasyon oluşturmaz.

5 Alt çenenin protrusiv hareketinde engelsiz geçiş için okluzal yüzeyin hangi komponenti birincil önemdedir?

- [a] Marginal sırtlar
- [b] Transvers seyreden gelişim olukları
- [c] Meziyo-distal seyreden gelişim olukları
- [d] Oblik seyreden gelişim olukları
- [e] Santral sırtlar

6 Hipersementozis ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- [a] Ortodontik aparey veya okluzal kuvvetlerden aşırı gerilimden kaynaklanır.
- [b] Kökün apikal üçlünün nodüler genişlemesidir.
- [c] Her zaman tek bir dişte gözlenir.
- [d] Antagonisti olmayan dişlerde de aşırı diş erupsiyonuna ayak uydurmak için oluşur.
- [e] Hiçbiri

7 Aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

- [a] Sarkomlar malign bağdokusu tümörleridir
- [b] Malign lezyonların sınırları belirgindir.
- [c] Kondrosarkom kırık doku kökenli malign tümördür.
- [d] Ewing sarkom kemik iliği kökenlidir.
- [e] Multiple myeloma kemik iliği kökenlidir.

8 Hangisi veya hangileri implant yüzey özelliğinin oluşturulmasında kullanılan kaplama tekniklerindendir?

- I. TPS
- II. HA
- III. SLA
- IV. Cilalı yüzey

- [a] I ve IV
- [b] I ve III
- [c] II ve III
- [d] I ve II
- [e] III ve IV

9 Aşağıdakilerden hangisi stomatognatik sistemin elemanlarından değildir?

- [a] Küçük büyük tükürük bezleri
- [b] Dişler ve periodontal dokular
- [c] TME
- [d] Baş-boyun ve ense kasları
- [e] Trakea

10 Akut Apikal Periodontitisli bir diş için hangisi yanlıştır.

- [a] Diş vital veya devital olabilir.
- [b] Etiyolojik faktörün cinsine bağlı olarak iltihap alanı septik veya aseptik olabilir.
- [c] Perküsyon ve palpasyona diş hassastır.
- [d] Etiyolojisine bakılmaksızın akut apikal periodontitisli dişlerde kanal tedavisi endikedir.
- [e] Radyografide belirti vermese de, bazen periodontal ligament aralığında kalınlaşma görülebilir.

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı :

İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
201. sayının yanıt anahtarı:									
D	B	C	D	E	B	C	D	A	C

Gönüllü dişhekimleri sahada

Adıyaman'daki meslektaşlarımızın hastalarını kabul edebilmeleri için oluşturulan konteyner klinikler çalışmaya başladı.

Konya Dişhekimleri Odası'nın girişimiyle sağlanan mobil kliniğin önünde ilk günlerde uzun kuyruklar oluşuyordu.

Depremden etkilenen tüm illerdeki kamu ve özel ağız diş sağlığı hizmet sunumuna dair yapılan durum tespitiyle belirlenen bölgelerde bulunan yurttaşlarımıza, Oda üyesi gönüllü dişhekimleri tarafından ağız diş sağlığı desteği vermek amacıyla oluşturulan mobil ve konteyner klinikler geçtiğimiz ay faaliyete geçmişti. Bazı bölgelerde kamu hizmet birimlerinin faaliyete geçmesi nedeniyle tamamlanan çalışmalar Adıyaman'da ve Hatay'ın beş noktasında devam ediyor.

TDB'nin organize ettiği, yerel yönetimlerin ve Dişsiad'ın desteğiyle altyapısı hazırlanan, dişhekimleri odalarımızın işgücü ve malzeme desteği verdiği acil ağız diş sağlığı hizmetinde görev alan meslektaşlarımızın hem bu çalışmayla hem de bölgede yaşanan durumla ilgili izlenimlerini aldık. Bunun yanı sıra hizmetin sürdüğü Adıyaman ve Hatay Dişhekimleri Odalarımızın ve yine faaliyet alanında karşılaştığımız Konya Dişhekimleri Odamızın başkanlarının değerlendirmelerini de dinledik.

İhtiyacın azalmasıyla birlikte acil ağız diş sağlığı hizmetlerinin yavaş yavaş sonlanacağı bölgedeki oda başkanlarımızın üzerinde durdukları önemli nokta buralardaki dişhekimlerinin çalışmaya başlamaya teşvik edilmesi oldu. Türk Dişhekimleri Birliği bu kapsamda konteyner klinik birimleri oluşturarak meslektaşlarımızın kullanımına sunmaya başladı. Sayıları önümüzdeki günlerde artacak bu birimlerin meslektaşlarımızın 'normale' dönüşlerine katkı yapacağını umuyoruz.

Adıyaman Dişhekimleri Odası Başkanı Mahir Taştan:

Çalışmak hem bize hem hastalarımıza umut oluyor

Adıyaman'da depremzedelere yönelik acil ağız diş sağlığı hizmetlerinin sunulması doğrultusunda yapılanları özetleyebilir misiniz?

Biraz geciktik aslında bu konuda. Daha erken başlamayı hedeflemiştik ama elimizde olmayan nedenlerle gecikti. ADSM depremin üçüncü gününden sonra belli bir kapasiteyle çalışmaya başladığı için büyük bir eksiklik hissedilmedi. Oradaki dişhekimleri de depremi yaşamış hekimler ve dönüşümlü çalışıyorlar.

ADSM'de sadece çekim yapıldığı, restoratif işlemler yapılmadığı için bir ihtiyaç oluştu. Biz de burada bu ihtiyaçları gideriyoruz. 'Acil hizmetler' tanımının biraz dışına çıkabiliyoruz yani. Kuron yapılmasından bahsetmiyoruz tabii ama en azından bir kanal tedavisi yapıyor.

Diyarbakır, Mardin, Van ve Batman dişhekimleri odaları dönüşümlü olarak gönüllü üyelerini göndererek dişhekimliği ihtiyacını karşılıyorlar. İlk günden beri yanımızdalar, başta Diyarbakır Oda Başkanı Aslan Bey olmak

üzere hepsine teşekkür ediyoruz.

Kamuda dışarıdan bir görevlendirme yapılmadı mı?

Hayır, buradaki dişhekimleri hizmet veriyor. En azından bir ay buradaki dişhekimlerini dinlendirip dışarıdan 40 tane dişhekimini geçici görevle gönderebilirlerdi ama yapmadılar. Talep de yüksek, her dişhekiminin kapısında 40 kişi sıra bekliyor; dolayısıyla her işlemi yapamıyor olmalarını da anlayışla karşılamak lazım.

Kamuya atamalar yapılacaktı, merkezde 20, ilçelerle birlikte 30 dişhekimini atanacak ama deprem bölgesindeki dişhekimleri öncelikli atansın talebimizi de karşılamadılar. O bile yapılmadı yani.

Göçe rağmen talep yüksek mi?

İlk 20 gün falan nüfus azalmıştı, 300 binden 50 bin civarına düşmüştü. Ama şimdi gidenler geri dönmeye başladı. Gittikleri yerde umduklarını bulamıyor insanlar, imkanları o kadar iyi olmayanlar mecburen

Adıyaman D.O. Başkanı Mahir Taştan klinik olarak kullandıkları konteynerlerin önünde.

geri dönüyor. Bir kısmı da gittikleri yerlerde okulların kapanmasını bekliyor. Burada okullar açılıp barınmayla ilgili sorun çözülmüşse dönüşler hızlanacaktır.

Buradaki meslektaşlarımızın çalışmalarını sürdüreceği konteynerler de hazırlanıyor değil mi?

Evet, biri çalışır durumda, diğer ikisini de bu hafta aktif hale getireceğiz. **Sinan Allahverdi** meslektaşımızın arsası boştu, zemini parke taşıydı ve güvenli bir alanı bize tahsis etmesi üzerine bir planlama yaptık. Toplam sekiz konteyner koyacağız, her birinde iki dişhekimliği çalışacak. Beş konteyneri klinik olarak, birini sterilizasyon vb cihazlar için, birini bekleme salonu olarak, birini de barınma için kullanacağız.

Birçok aksilik hizmetleri geciktirdi. Konteynerleri yaptırdığımız Urfa'da sel felaketi oldu, 4-5 gün de bundan dolayı geciktik.

Bu alan nasıl kullanılacak?

Altı meslektaşımız sürekli olarak kullanmak istediler. Bu bizim de hoşumuza gitti, "bırakıp gitmeyecekler en azından" dedik. Yarım kalmış işlerini bitirecekler, yeni hasta alacaklar... Kalan kontenjanımız için meslektaşlarımıza sorduk ama 4-5 meslektaşımız yarım kalan işlerini bitirmek için talepte bulundu; sonra gidecekler. Henüz başka talep de gelmedi.

Sizin öngörünüz ne yönde, ne kadar bu şekilde devam eder?

İlk 15 gün "Adıyaman 3-5 yıla ancak toparlanırsın" diye düşünüyordum. Geçtiğimizi iki aydaki hıza baktığımda 3-5 yıla ancak enkazlar kalkar diye düşünmeye başladım. Dişhekimleri olarak belki bir yıl daha konteynerde idare edebiliriz ama konteynerde mesleğimizi her boyutuyla uygulama imkanımız yok. Sağlam bir bina bulup normal düzene dönene kadar konteynerlerde de olsa mesleğimizi sürdürüyor olmak hem bize hem hastalarımıza umut oluyor.

Meslektaşımız Sinan Allahverdi'nin tahsis ettiği alana yerleştirilecek toplam sekiz konteynerde Adıyamanlı meslektaşlarımız hastalarını kabul edebilecekler.

Diyarbakır Dişhekimleri Odası'ndan Cihat Yatçı:

İhtiyaç ortadan kalkana kadar buradayız

Diyarbakır'dan geliyorsunuz, siz de depremi yaşadınız. Buradaki gönüllü çalışmaya katılmaya nasıl karar verdiniz?

Diyarbakır'da depremi çok şiddetli yaşamadık. Daha az sayıda bina yıkıldı, normal hayata daha kısa sürede dönebildik. Yine de üç dört günü dışarıda geçirdik. Toparlanınca Adıyaman bize çok yakın olduğu için buraya yoğunlaştık.

Adıyaman'daki bu hizmeti Diyarbakır, Mardin, Batman ve Van dişhekimleri odaları birlikte sunuyor. Kurulumunda Diyarbakır D.O.'ndan Aslan Bey, Mardin D.O.'ndan Mehmet Bey ve Batman D.O.'ndan Taner Bey görev

aldı.

Konteynerin ve başta ünit vs olmak üzere donanımının sağlanması biraz gecikince Adıyaman'da hizmet Antakya'ya göre biraz geç başladı.

20 Mart'tan itibaren, yaklaşık 10 gündür hizmet veriliyor. Bu arada yağmur ve sel bazı aksamalara sebep oldu. Bundan sonra daha düzenli bir hizmet verilecektir. Eksikleri de yavaş yavaş tamamlandı. Sarf malzemeleri de Denizli, Adana ve Diyarbakır odaları tarafından karşılandı.

Halkın hizmete talebi yüksek mi?

Halk daha yeni yeni haberdar oluyor bu hizmetten;

giderek çoğalacaktır talep. Ramazan'dan dolayı bazısı iftar sonrası geliyor, elimizden geldiğince karşılıyoruz talepleri.

İnsanların bize gayet naif yaklaşıtlarını söyleyebirim. "İyi ki geldiniz" minnettarlığını bazen gözlerinden

bazen sözlerinden görebiliyorsunuz. Hasta ihtiyacına göre de devam edeceğiz. Kamuda hizmetler sağlıklı bir şekilde verilmeye başlandığında bizim de görevimiz tamamlanmış olur. Ne zamana kadar ihtiyaç duyulursa burada olacağız.

Diyarbakır Dişhekimleri Odası'ndan Dilan Yüce:

Sağlık camiası hekimliğin ne olduğunu hissettirdi

Buradaki gönüllü çalışmaya katılmaya nasıl karar verdiniz?

Odamız ilk günden itibaren TDB'yle iletişim halindeydi. Ne yapabiliriz, nasıl yardımcı olabiliriz diye düşündük. İlk günler tabii daha acil olan su, giyecek, gıda gibi ihtiyaçların tedarikiyle uğraştık. Daha sonra da halkın ağız diş sağlığı ihtiyaçlarını karşılamak üzere meslektaşlarımızın buraya gelişini planlamaya başladık.

Şu an burada yolun başındayız daha. Adıyaman ADSM'de acil hizmetler

verilmeye başlandı aslında ama oraya ulaşamayan hastalara da biz burada hizmet veriyoruz.

Verdiğiniz hizmetin kapsamı nasıl?

Kimine temel tedavileri uyguluyoruz, kimine bilgi-

lendirme yapıyoruz. Burası daha yeni kurulduğu için bir anlamda keşif aşamasındayız; ne yapabiliriz, neler eksik onları da tespit ediyoruz bir yandan.

Benim gözlemlediğim, ilk günden beri özellikle yakın bölgedeki hem tabip odaları hem de dişhekimleri odaları çok aktif davrandılar, çok fedakarlık gösterdiler. Hekimliğin ne olduğunu gerçekten hissettirdiler. Buradaki hizmeti daha erken başlatabildik ama ilk günden beri herkes taşı altına elini koydu diyebilirim.

Hatay Dişhekimleri Odası Başkanı Nebil Seyfettin:

Meslektaşlarımızı 'normal' düzenlerine dönmeye teşvik ediyoruz

Deprem sonrası çalışmalarınızdan biraz bahseder misiniz?

Deprem sonrasında sağol-sunlar başta TDB Merkez Yönetim Kurulu olmak üzere tüm Odalarımız bir şekilde bize ulaşmaya çalıştı. Acımızı paylaştılar, bize biraz moral verdiler. İlk dönemde acil ağız diş sağlığı hizmeti verilemedi. Bu anlamda ilk yetişen Konya oldu. Onların sağladığı mobil kliniği alana yerleştirirken insanlar kelimenin tam anlamıyla saldırdılar, ihtiyaç çok büyüktü. Neyse, jandarmanın yardımıyla sıraya soktuk, zamanla düzene girdi.

Ben özellikle Konya Dişhekimleri Odası Başkanı Mete Algen'e teşekkür ediyorum. Buradaki durumu gördükten sonra 48 saat içinde buraya dişhekimisi desteği verdi, malzemeleri yükledi getirdi, ekstra konteyner sağladı. Herkese çok teşekkür ediyoruz ama onların çabalarını unutmam. Sonra TDB'nin tedarik ettiği diğer birimler çalışmaya başladı. 11. gün burada Kocaeli çadır kentinde, 21. günde Samandağ'da hizmet vermeye başladık. Şimdi

Hatay'da hizmet veren birim sayısını 15'e çıkardık, ADSMler dahil olmak üzere.

Kamuda hizmetler verilmeye başlandı mı?

Dişhekimliği Fakültesi Dekanıyla irtibata geçtik, oraya dişhekimisi desteği vererek oradaki polikliniklerde hizmet vermeye başladık. Reyhanlı, Kırıkhan, İskenderun ve Dört Yol'daki dört ADSM de hizmet vermeye devam ediyor.

Dolayısıyla kamuda bu hizmetlerin verilmeye başlanmasıyla birlikte yavaş yavaş normale dönüşün adımlarını atmak istiyoruz. Kocaeli çadır kent hastanesinde sekiz ünitimiz var, dört ünite daha getirerek 12 üniteli bir alan oluşturuyoruz. Diğer sahra hastanesinde de benzer bir alan oluşturuluyor. Buralarda kamudaki meslektaşlarımız geçici görevle gelip hizmet verecek, gönüllü ihtiyacı da zamanla ortadan kalkacak.

Oda olarak çalışmalarınızı nasıl sürdürüyorsunuz?

Oda sekreterimizi Ankara'ya TDB'ye gönderdik, büro-

Hatay D.O. Başkanı Nebil Seyfettin TDB'nin Hatay'da oluşturduğu ağız ve diş sağlığı ünitelerini her gün ziyaret ederek olası eksiklerin giderilmesini sağlıyor. İtalyan sahra hastanesinin yanına kurulan birimin önünde Bursa'dan gönüllü meslektaşlarımızla.

ratik işleri oradan yürütüyoruz. Biz de burada Oda kurullarındaki arkadaşlarla 'mobil Oda' olarak sorunlara çözüm bulmaya çalışıyoruz. Diğer Odalarla birlikte bir konteyner Oda oluşturacağız ve bir süre de o şekilde hizmet vermeye devam edeceğiz.

Hatay'daki meslektaşlarımız başka illere dağıldı. 28 meslektaşımız kaydını da başka illere aldırdı. Diğerlerinin büyük kısmı Mersin'e gitti, başka illere gidenler de var. Bunların normal çalışma düzenine dönmeleri lazım.

Normale dönmeleri anlamında neler yapıyor?

Hatay'daki meslektaşlarımızdan konteynerde hastalarını kabul etmek isteyenlerden talep topladık. İlk etapta bu sayı 21'di, şimdi 30'a çıktı. Biz bunları TDB ile birlikte planlayacağız, konteynerler temin edildikçe ilimizin değişik yerlerine yerleştireceğiz. Mümkün olduğunca var olan sahra hastanelerinin yakınına ve toplu olarak yerleştirmek istiyoruz. Münferit

olmasının çeşitli sakıncaları var; bunun altyapısı var, barınması var, yiyeceği var; bunların topluca sağlanması lazım. Eczacı Odası'yla birlikte çalışıp onların benzer şekilde kurduğu eczane konteynerlerinin yanına biz de dişhekimliği konteynerlerimizi koyacağız. Bunlar bildiğiniz özel muayenehaneye olacak.

Bu süreçte de gönüllü dişhekimleri eliyle verdiğimiz hizmeti yavaş yavaş bitirmemiz lazım. Başka türlü meslektaşlarımızı çalışmaya başlamaya teşvik edemeyiz.

Konteynerlerimiz bu haftadan itibaren peyderpey Antakya'ya gelecek. Dişsi-AD'nin de katkılarıyla donanımları yapılacak. Donanımları yapılanları muayenehanesi tümüyle yok olmuş olan meslektaşlarımıza vereceğiz. Aletlerini kurtarabilmiş olanlara da boş konteyner vereceğiz ve eksiği neyse onu tamamlayacağız. Dolayısıyla meslektaşlarımızı tekrar Hatay'a döndürmeye çalışıyoruz. Ne kadar başarılı oluruz bilemiyoruz ama bir yerden başlamamız lazım.

Eskişehir Tepebaşı Belediye Başkanı meslektaşımız Ahmet Ataç'ın tahsis ettiği ve Dişsiad'ın katkılarıyla tefriş edilen mobil kliniğimiz Samandağ Devlet Hastanesi'nin bahçesinde hizmet veriyor.

Samandağ mobil klinik

Eskişehir Dişhekimleri Odası eski Başkanı Cihat Arkan:

Her tedavi ettiğimiz akşam bizi yemeğe çağırıyor

Öncelikle kolay gelsin. Kaç gündür buradasınız, gözlemlerinizi nasıl?

Yıkım tabii çok büyük boyutta. İki aya yakın bir zaman geçmesine rağmen girilmemiş mahalleler, haber alınamayan insanlar var. Şehir çok zor durumda.

Depremzedeler ağız diş sağlığı açısından çok çok sıkıntılılar. Zaten iyi durumda olmayan ağız sağlıkları 50 gündür tümüyle unutulmuş. Bizim burada hizmet vermeye başladığımızı kulaktan kulağa duyduğça gelenler çoğalıyor.

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'nin bu iş için tahsis ettiği otobüste hizmet veriyoruz. Dişsiad da tefriş için destek vermiş. Otobüste iki ünit var, dönüşümlü olarak sabahdan akşam saatlerine kadar çalışıyoruz. Haftada bir ekip değişiyor, gelen yeni ekip tespit edilen eksiklikleri Odadan tedarik edip beraberinde getiriyor.

Her müdahaleyi yapmak mümkün değil, sadece acil müdahaleleri yapıyoruz. Zaten ne şartlar ne de zaman

buna müsait değil. Çekim, dolgu, düşen protezlerin yerine takılması gibi işler yapılabiliyor.

Hastaların tepkileri nasıl? Sizin verdiğiniz hizmeti nasıl değerlendiriyorlar?

Her muayene ettiğimiz hasta gitmeden mutlaka boynumuza sarılıyor. Helal-lik istiyor, dualarla ayrılıyor. Kendileri çok zor durumda olmalarına, çadırda kalıp aşevinde yemek yemelerine rağmen her gelen hediye vermeye çalışıyor. Her tedavi ettiğimiz akşam bizi yemeğe veya çay kahve içmeye çağırıyor!

Bir de o kadar kötü hikayeler dinliyoruz ki deprem günleriyle ilgili... Vaktimizin yarısı tedaviyle geçiyorsa yarısı da onları dinlemeyle geçiyor. Anlatmaya da ihtiyaçları var. Hepsini sarılarak ayrılıyor.

Sizi nasıl etkiledi burada yaşadıklarınız?

Hazırlıklı olduğumu düşünüyordum ama hiç kimse

hazırlıklı olamaz. Çadırda kalıyorlar, konteynerler hala yetersiz; üşüyorlar. Biraz konuyu açınca hüngür hüngür ağlamaya başlıyor. Öyle öyküler geliyor ki her gün gözlerimiz doluyor.

Bir küçük kız geldi. Depremde enkaz altında kalmış, üç gün sonra sağlıklı bir şekilde çıkarılmış. Dişleri için bize getirdiler. Biraz konuşup rahatlatmak için "dişlerini fırçalıyor musun?" diye sordum, "üç gün fırçalayamadım" dedi.

Başka bir gün kucağında iki küçük çocukla bir baba geldi. Eşi ve diğer iki çocuğunu canlı kurtarmamış. "Beni bunlar yaşıyor, bunlarla hayatımı sürdüreceğim" dedi, gitti.

Bir amca geldi, "kaydınızı yapalım, dişlerinize bakalım" dedim. "Hayır" dedi, "diş için gelmedim". "Buyrun ne yapabiliriz" dedik. Kızı doktor, oğlu da dişhekimiymiş, enkaz altında kalmışlar ve kurtarılamamışlar. "Size sarılmak için geldim" dedi, sarıldık. Bir iki dakika ağladı, "bu bana yeter" dedi, ağla-

arak uzaklaştı.

Mobil kliniği başka alana da götüreceksiniz?

Biz burada Samandağ Devlet Hastanesi'nin bahçesinde sürdürüyoruz çalışmayı. Hastanede oldukça donanımlı bir ağız diş sağlığı kliniği var. Binanın arkasında da tek katlı bir ek bina var, orada çalışmaya başlayabileceklerini düşünerek biz mobil kliniğimizi hizmete ulaşması daha sorunlu bir bölgeye taşımayı düşünüyorduk. Ancak, Hastane başhekimisi bunun bir buçuk ay kadar zaman alacağını belirtti ve o zamana kadar aynı yerde hizmet vermeye devam etmemizi rica etti. Biz de bunu akla yatkın bulduk, burada devam edeceğimiz gibi görünüyor.

Samandağ mobil klinik

Bursa Dişhekimleri Odası'ndan Halil İbrahim Önal:

Burada görev almak bizim için çok değerli

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Teşekkürler. Bursa'da özel poliklinikte çalışıyorum. TDB'nin paylaşımlarıyla haberdar olduk bu çalışmadan. Hemen başvurup ismimizi yazdırdık.

Burada karşılaştığımız yıkım tahmin ettiğimizden de kötü. İnsanların mağduriyetleri büyük boyutlarda. Ağız diş sağlığı hizmetleri için bu kadar hasta yoğunluğu olacağını tahmin etmiyorduk. İlk gün dört

hekim 150 civarında hasta muayene etmişiz. Ağrılı, acil hizmete ihtiyaç duyan çok hasta var.

Hastaların tepkileri nasıl?

Hastaların psikolojisi çok iyi değil tabii. Biz burada biliyorsunuz mobil klinikte hizmet veriyoruz. Araç içinde hareket ederken biraz sallantı olunca deprem olduğu korkusuna kapılıyorlar.

Hastaların yoğunluğu ağrı sebebiyle geliyor; hazır dişhekim gelmişken bir

muayene olayım diye gelen de var tabii ama çoğunlukla acil taleplerle geliyorlar. Bir de tedavisi yarım kalmış olanlar var, simantasyon için gelenler var. Akut ağrılarda kanal başlangıçlarını yapıyoruz, abseli dişlerde mecburen antibiyotik yazıyoruz, bizden önceki ekibin antibiyotik yazıp randevu verdikleri var, onların çekimlerini yapıyoruz.

Şu anda acil hizmetleri veriyoruz ama ihtiyaç çok fazla, ADSMlerin bir an önce çalışmaya başlaması lazım. Kanalin başlangıcını yapı-

yoruz ama çok uzun zaman idare etmeyebilir.

Hastaların bize yaklaşımı minnet dolu tabii. Demin bir hasta gitmiş bahçesinden portakal toplayıp getirmiş bize. Bu hizmet onlar için olduğu gibi bizim için de değerli. TDB'ye bize bu dayanışma çalışmasında görev alma imkanı sağladığı için de teşekkür ediyoruz.

Samandağ mobil klinik

Eskişehir Dişhekimleri Odası'ndan Ayşe Tunca:

Üzerimize düşen neyse görevimizi yaparız

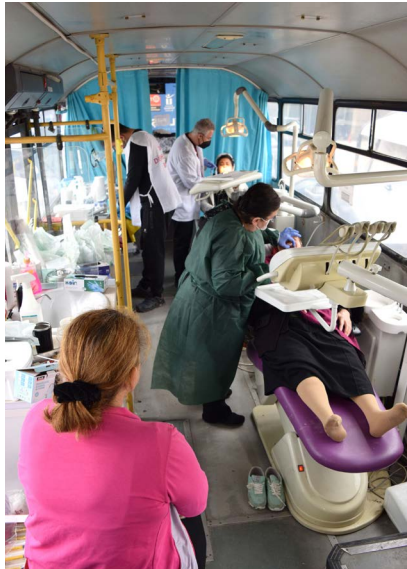
Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Teşekkürler. Eskişehir dişhekimleri Odası'nın bilgilendirmesiyle haberdar oldum. Gönüllü olmak istedim. Serbest çalışan dişhekimisi olduğum için hastalarımı ayarladım ve geldim.

Hastaların ağız sağlığı durumları nasıl? Sizin verdiğiniz hizmeti nasıl değerlendiriyorlar?

Genelde ağrılı hastalar geliyor. Ağrılarını dindirmeye çalışıyoruz. Psikolojik olarak da ba-

yağı yıpranmış durumdalar. Bu anlamda da yardıma çok ihtiyaçları var.

Samandağ'da hizmet veren mobil kliniğin içi.

Ağız diş sağlığı açısından daha ileri tedaviler de yapabildiği isterdim açıkçası; ancak burada imkanlarımız biraz daha kısıtlı. Dolgularını, çekilecek dişlerini çekiyoruz, ilaçlarını yazıyoruz, zaman kazandırıyoruz.

Hastalara psikolojik destek vermeye de çalışıyoruz. Onların bize yaklaşımları çok minnettarca. Hepsisi teşekkür ediyor, dua ediyor, "iyi ki varsınız" diyor. Hatta bir hastamız "sizin sayenizde burada ayakta'yız, siz de olmasanız..." dedi. Bütün bunlar bizi mutlu ediyor, iyi ki gelmişim diyorum. Keşke daha

fazla yardım edebilsek.

Samandağ'ı dolaştık, felaketin büyüklüğünü gördük. Eskişehir'den gelmeden kendimi şartlara hazırlamıştım ama buraya geldiğimde düşündüklerimi aşan bir durumla karşılaştım. İnşallah çabuk toparlanırsın; el birliğiyle çalışacağız. Sadece burada değil, Eskişehir'de de buradan gelen depremzedelere bakmaya razıyız. Üzerimize düşen neyse görevimizi yaparız.

Bursa Dişhekimleri Odası'ndan Fatma Zehra Sevim:

Bizim burada olmamızdan çok mutlular

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Oda Genel Sekreteri Alper (Altay) ağabeye de sormuştum, "bir çalışmamız var mı" diye; bu çalışma organize edilirken telefonumuza Odadan mesajlar geldi. Başvurdum ve geldim.

Kendimizi ne kadar hazırlamaya çalışsak da bu

durum hazırlanılacak gibi değil. İçimiz buruk geldik ama çok daha farklı gidiyoruz. Bir şeye faydamız dokunmuş olmasıyla kendimizi avutuyoruz. Bu sayede daha iyi döneceğiz.

Temel tedavileri yapıyorsunuz sadece, değil mi?

Evet ama ön diş kırık diyelim, hastayı mutsuz eden bir durumu da şartlar

elverdiğince düzeltmeye çalışıyoruz. Konteynerlerimizde asgari bir yeterlilik var, bağışçılar gayet iyi malzemeler de göndermiş. Eksiğimiz olduğunda da kısa sürede tamamlanıyor.

Hastaların verdiği tepkiler de psikolojimizi iyileştiren bir etki yaratıyor. Bizim burada olmamızdan, acil tedaviye hızlı bir şekilde ulaşabiliyor olmaktan çok

memnunar. Yaralara merhem olmaya çalışıyoruz.

Birçok duyguyu birlikte yaşıyoruz aslında, hüznü de sevinci de; duygularım çok karmaşık.

Konya Dişhekimleri Odası'ndan Bünyamin Metin:

Morallerini yüksek tutmaya çalıştık

Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Daha önce İstanbul'da yaşadığım için deprem hassasiyetim yüksek. 6 Şubat depremleri olduğu hafta bölgeye geldim, dişhekimliği hizmetlerine ihtiyaç olduğunu gördüm.

Konya'ya dönünce arkadaşlarla toplantılar yaptık ve mobil aracımızı oluşturup buraya getirdik. İlk günler altyapı eksikliği vs biraz zor geçti, iki arkadaş gelmiştik, çok da talep vardı. Çok ciddi ağrıları olanlar, köprü düşmeleri vs acil yapılabilecek tüm tedavileri elimizden

geldiğince yaptık. Halen de gönüllülük esasıyla dönüşümlü olarak çalışmaya devam ediyor arkadaşlarımız.

Hastaların tepkileri nasıldı?

Konya'yı uzak olarak gördükleri için oradan gelmiş olmamıza çok müteşekkirdi. Ben hep "bizim başımıza bir şey gelse siz de koşacaktınız" dedim. Çok duygulanıyordu insanlar. Morallerini yüksek tutmaya çalıştık. Espriler yaptık, hikayelerini dinledik, akşamları ateş başında muhabbetler ettik. Dertini dinledikçe dertler biraz dağılıyor. Dokunmak gerektiğine inanıyorum.

Sizde nasıl bir duygusal dönüşüme yol açtı bu

süreç?

Ben zaten duygusal biriyim. Çocukları çok seviyorum; Konya'ya döndükten sonra oyuncak toplama organizasyonları yaptım, kitap topladım ve buraya gönderdik. Buraya gelip de etkilenmemek mümkün değil. Hüzünlenmemek mümkün değil ama bir işin ucundan tutuyoruz, insanlara bir nebze olsun merhem olmaya gayret ediyoruz.

Tüm Türkiye'deki hayırseverlere, TDB'ye, bizim burada bu işleri yapabilmemize büyük destek veren Nebil Başkana teşekkür ediyorum.

Gönüllü meslektaşlarımız için konteynerlerde asgari konfora sahip dinlenme alanları oluşturuldu.

İtalyan sahra hastanesi

Bursa Dişhekimleri Odası'ndan Mehtap Tolu:

Dayanışma fırsatı sağladıkları için teşekkür ediyoruz

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Bursa'da serbest dişhekimiyim. Odamızdan telefonlarımıza mesaj geldi, o şekilde haberimiz oldu. Gönüllü olarak bi şey yapabilir miyiz diye geldik. Ama Oda ve TDB böyle bir çalışma yapmasaydı da ben bir şekilde gelmeyi düşünüyordum. En azından pansuman yaparım, olmadı çöp toplarım diye düşünüyordum, böyle si çok daha faydalı oldu.

İtalyan sahra hastanesinin yanına yerleştirilen kontey-

nerlerde hizmet veriyoruz. TDB hem çalışacağımız hem de kalacağımız konteynerleri hazır etmiş, her şey çok organize. Hatay Dişhekimleri Odası'ndan Nebil (Seyfettin) Bey, Ahmet (kanatlı) Bey, Mithat (Bakla-cı) Bey sağolsunlar eksikleri gidermek için sürekli koşuyorlar.

Kaç gündür buradasınız, gözlemlerinizi nasıl?

Bugün üçüncü çalışma günümüz. Hastalar o kadar mütevazılar, o kadar çok teşekkür ediyorlar ki... Çok duygusallar; sabah bir hasta

"her şeyimi kaybettim, çadırdayız ama çocuklarım yanımda" dedi.

Biz daha çok acil ihtiyaçlarını gideriyoruz. Pulpa ekstirpasyonu yapıyoruz, çekim yapıyoruz, diş yapıştırıyoruz. Ama genel ağız hijyenlerinin iyi olduğunu söyleyemeyeceğim. Depremden kaynaklı bir şey değil, böyleymiş demek ki.

Elimizden geldiğince mortal amputasyon yapıyoruz, dolduruyoruz; hiç değilse ADSM'ler açılana kadar idare etsin diye uğraşıyoruz. Buradaki birimde günde en az 50 hasta bakıyoruz.

Sizi nasıl etkiledi burada yaşadıklarınız?

Birilerine yardımcı olabildiğimiz için mutluyuz tabii. Hekimler zaten teşekkürle beslenir; onların ağrıları geçtikçe biz de mutlu oluyoruz. Hem kendi Odama ve Hatay Dişhekimleri Odası'na hem de TDB'ye bunu düşünüp hayata geçirdikleri için teşekkür ediyorum.

İtalyan sahra hastanesi

Bursa Dişhekimleri Odası'ndan Tuba Ünal:

Uzaktan takip ederken çok üzülüydük

Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Bursa Dişhekimleri Odası'ndan gelen mesajla haberdar oldum. Oradaki linke tıklayıp gönüllü formunu doldurdum. Bana ulaştılar

ve buraya geldim.

Biz daha iptidai şartlara hazırlamıştık kendimizi, beklediğimizden çok daha iyi şartlar sağlanmış. Biliyorsunuz dönüşümlü çalışıyoruz; bizden önceki dişhekimleri sağolsunlar bi-

zim için çok güzel koordine etmişler burayı. Hem ünitler hem kullanacağımız malzeme hem de kalacağımız yerler eksiksiz hazırlanmış.

Hastaların ağız diş sağlığı durumları nasıl? Sizin verdiğiniz hizmeti nasıl değerlendiriyorlar?

Öncesinde de ağız sağlıklarının çok iyi olmadığı anlaşıyor. Birkaç haftadır fırçalamıyor olmalarından dolayı daha kötüye gitmiş tabii. Ciddi bir talep var, günde 50-60 hastaya bakıyoruz. İtalyan hastanesinin yanında olduğumuz için hastalar burada verdiğimiz hizmeti biliyor artık. Biz de

ihtiyaçlara göre elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışıyoruz.

Hastalar çok büyük bir memnuniyetle ayrılıyor. Bunu görünce biz de "iyi ki gelmişiz" diyoruz. Uzaktan takip ederken çok üzülüydük. Nişanlım Adıyamanlı olduğu için depremzede de sayılırız. Burada gerçek acılarla karşılaşınca daha derinden etkileniyorsunuz tabii.

İtalyan sahra hastanesinin yanında hizmet veren mobil kliniğin içi.

Konya Dişhekimleri Odası Başkanı Mete Algen:

Gelen meslektaşlarımız tekrar tekrar gelmek istiyor

Deprem sonrası çalışmalarınızdan biraz bahseder misiniz?

Depremi hemen ardından Genel Başkanımız Tarık Bey'le ve MYK üyemiz Gürbüz Eldeniz'le ne yapabileceğimizi görüştük. Mobil diş ünitesi fikri ortaya çıktı. Oda üyelerimizle de bir toplantı yaptık, orada da değişik imkanlar ortaya çıktı. Hızlı bir şekilde hareket ettik, karar alındıktan dört gün sonra otobüsümüzle buradaydık.

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin daha önce bu amaçla kullanılmış ama atıl durumda olan bir aracı vardı. Bu otobüsü tekrar hızlı bir şekilde hem estetiğiyle hem de fonksiyonuyla revize ettik. Konya'daki firmalar çok destek verdi. Sıfır ünit, kompresör, sterilizatör, otoklav, malzeme sağladılar. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin kurduğu çadır kentte hizmet sunmaya başladı.

Daha sonra dişhekimlerimiz çok güzel destek verdiler, ikinci el ünitler geldi. Böyle olunca belediyeyle görüşüp konteyner ayarla-

dık, iki ünit de konteynerler için gönderdik. Toplam üç ünitte çalışmaya başladık. Mobil kliniğimizde üç tekli koltuk vardı, arkadaşlarımız büyük gayretlerle ünit gibi kullanarak gerektiğinde altı hasta bakabilecek kapasiteye çıkardılar.

Bu mobil klinikte çalışacak gönüllü dişhekimlerini de Oda olarak siz sağlıyorsunuz değil mi?

Evet, Konya'dan, yine Odamıza bağlı olan Aksaray ve Karaman'dan meslektaşları-

'Birlikte, dayanışmayla, omuz omuza ancak bu durumu aşılabılıriz. Başka türlü bu felaketin altından kalkma şansımız yok. Bunun için de bir adım atmış olmak bizi gerçekten mutlu ediyor.'

mızı yönlendiriyoruz. Başka illerden gelen meslektaşlarımızdan da katılanlar oldu,

Konya D.O. Başkanı Mete Algen (en sağda) sık sık Antakya'daki çalışmayı yerinde görmek üzere ziyaret ediyor. (soldan sağa) Konya D.O. gönüllü dişhekimlerinden Bünyamin Metin, Hatay D.O. TDB delegesi Ahmet Kanatlı ve Hatay D.O. Başkanı Nebil Seyfettin.

hepsine teşekkür ediyoruz. Ben de birkaç hasta baktım, eşim gönüllü olarak görev aldı. Gelen meslektaşlarımız tekrar tekrar gelmek istiyor. Ortaya çıkan hizmet, oluşan atmosfer mükemmel.

Bugüne kadar yapılanlara ve bundan sonrasına ilişkin değerlendirmelerinizi de alabilir miyiz?

Bu gerçekten çok büyük bir afet. Birlikte, dayanışmayla, omuz omuza ancak bu durumu aşılabılıriz. Başka türlü bu felaketin altından kalkma şansımız yok. Bunun

için de bir adım atmış olmak bizi gerçekten mutlu ediyor. Bu kadar acının içinde az da olsa mutluluk duyacağımız, hayata tutunacağımız bir çaba bu.

Burada para geçmiyor biliyorsunuz. Barınma çadırlarda, yemekler aşevinde... Depremzede diş teknisyeni bir arkadaşımız var; bir gün "sizi yemeğe götüreyim" dedi, 8-10 dişhekimiyiz, espiriyle aşevine götürecekti diye düşündük. Gittik, bildiğimiz lokanta. Bana bu kadar lezzet veren bir yemek hatırlamıyorum. Bu enkazın içinde hayata bir noktadan tutunulduğunu görmek, paranın bir yerde geçtiğini görmek, depremde yakınlarını yitirmiş bir arkadaşımızın böyle bir jest yapmaya heveslenmesi (tabii ki ona ödetmedik ama) beni çok duygulandırdı.

Burada gönüllü çalışan personeller de var. Onlar da çok gayretliler. İnsanların buradaki çabaya bir fayda sağlama refleksleri de çok güzel. Buradaki dayanışmaya halel getirecek en ufak bir tavırla karşılaşmadık.

Konya Dişhekimleri Odası'nın organizasyonunu üstlendiği mobil kliniğin önünde Konya, Hatay ve İstanbul dişhekimleri odalarından meslektaşlarımızla.

Kocaeli B.B. Çadırkent

İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan Rüveyda Kılıç:

Sadece dişhekimliği yapmıyorum

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Deprem sonrasında annem çok zorladı, "niye yardıma gitmiyorsun, gitmeyeceksen başka bölüm okusaydın" falan dedi. Hatta "gerekirse işinden ayrıl, ben senin masrafını karşılarım" diyordu. Ben de gelmek istiyordum tabii.

Aslında ben tek başıma geldim, 32 gündür buradayım. İlk başlarda bir organizasyon bulamamıştım, "gideyim, orada dişhekimliğiyle alakalı bir çalışma bulursam katılırım, olmazsa çocuklarla ilgileni-

rim, yemek dağıtırım, bir işe yardımcı olurum" düşüncesiyle geldim. Gelmeden önce Konya Belediye Başkanının bu mobil klinikle ilgili paylaşımını görmüştüm. İskenderun'da yanına gittiğim ailenin bağlantısıyla da buraya geldim.

Siz çok uzun süredir buradasınız. Neden?

Genelde en fazla bir hafta kalıyor gönüllü dişhekimleri ama buradaki insanlarla zaman geçirdikçe ısındım ve kalmak istedim. İnsanlarla o birebir ilişkiyi kurduktan sonra kaldıkça kalasım geldi.

Herkesin ne zaman dö-

neceksin döneceksin diye sormasından sıkıldım biraz. Sanırım psikolojik olarak burada kalmaya çok hazırmışım ki burada kendimi çok huzurlu hissediyordum. Çadırkentte artık arkadaşım olan küçük kızlar var, şu an tek derdim onları bırakıp nasıl döneceğim. İki saat derdim onları bırakıp nasıl döneceğim. İki saat derdim onları bırakıp nasıl döneceğim. İki saat derdim onları bırakıp nasıl döneceğim. İki saat derdim onları bırakıp nasıl döneceğim.

Hasta görmeye devam ediyor musunuz?

Evet. Gerçi uzun zamandır

burada olduğum için ve çocuklarla aram iyi olduğu için daha çok çocuk hastalara bakıyorum ya da görevli gelen personele bakıyorum. Çocukları sabah okula bırakıyorum, okuldan alıyorum, birlikte yemek yiyoruz, oyun oynuyoruz...

Burada herkes bir işin ucundan tutuyor, tek bir amaç var buradaki insanlara hizmet etmek, ben de bunu yapıyorum.

İstanbul B.B. çadır kent

İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan Betül Aktaş:

Ağız sağlığı durumu daha kötüleşmiş

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

TDB burada gönüllü hizmet için çağrıda bulununca gelmek istedim. Formu doldurdum, hemen geri dönüş

sağladılar ve belirlenen takvime göre geldik.

Hastalara dair gözlemim, daha önceki olumsuz durumlara ek olarak bu süreçte travmalar, ağız bakımını yapamamaları, yetersiz beslenme gibi birçok faktörün etkisiyle ağız durumları daha sıkıntılı hale gelmiş. Elimizden geldiğince imkanlar dahilinde tedavi etmeye çalışıyoruz.

Hastaların tepkileri nasıl?

Temel tedavileri yapıyoruz.

Buraya gelmiş olmamızdan çok memnunar, birilerinin onlar için dertlenmesi yalnız hissetmelerini önüyor. Dün ünitte bir problem oldu, hastanın tedavisini yapamadık ama yine de dua ederek gittiler. Hepsi çok iyi davranıyor, bize de çok yardımcı oluyorlar.

İBB çadır kentinde hizmet veren TDB birimi

İstanbul B.B. çadır kent

İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan Pınar Satıoğlu:

Dönünce tekrar adımı yazdıracağım

Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

99 depreminde de gönüllü dişhekimi olarak görev yapmışım. Bu depremden sonra da Odayı aradım, böyle bir çalışma olup olmaya çağını sordum. Başlayınca da ilk kayıt olanlardan biriyim. Bir haftalık periyotlarla çalışıyoruz burada. İstanbul'a dönünce tekrar adımı yazdıracağım ve hizmet vermek için tekrar bölgeye geleceğim.

Hastaların tepkileri nasıldı? Talep yoğun mu?

Evet, burada çok yoğun. İstanbul Büyükşehir Bele-

diyesi'nin konteyner kenti burası. Yardım kolilerinin dağıtıldığı, İBB'nin kurduğu lojistik koordinasyon merkezinin yanındayız. Diş sağlığı hizmeti ilk bir ay verilemediği için birikmiş sorunlar var. Ağrısı olanlar, strese bağlı diş sıkması olanlar var. Ağız sağlığının normalde de çok iyi durumda olmadığı anlaşıyor.

Hatay halkı müthiş. Bu çalışmadan önce depremin ikinci haftasında normal lojistiğe yardım etmek için de buradaydım. Hayvanlar için de destek sağladık, sokak hayvanları gönüllüsüyüm aynı zamanda. O geldi-

ğimde de fark etmiştim, teşekkürü bilen alicenap insanlar.

Sadece depremedelere değil burada uzun süreli görev yapan kamu personeline de hizmet veriyoruz.

Burada verdiğimiz hizmetin benim için inanılmaz bir manevi tatmin sağladığını söyleyebilirim. Benim burada mesleğimle faydalı olabilmemi sağlayan TDB ve İDO'ya teşekkür ediyorum.

İstanbul B.B. çadır kent

İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan Gülçin Doğusal İşgüder:

Dertlerinin bir kısmını çözebiliyor olmak güzel

Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Çocuk dişhekimiyim. Buraya öncelikle çocuk hastaların

bilahare de yetişkin hastaların tedavisi için geldim. Oldukça yoğun bir başvuru var. Üç dişhekimi dönüşümlü olarak çalışıyoruz.

Çocuk dişhekimi olduğum duyulduğu için daha çok çocuk hasta gelmeye başladı. Yanımızda çocuklara özel macun ve fırça getirdik. Onları da çocuklara veriyoruz.

İBB lojistik merkezinde diğer sağlık hizmet birimleri de bulunuyor.

Çocuklar nasıl etkilenmiş?

Çocuklar biraz daha durumunu kanıksamış durumdadır. Anne babalar diş ağrısı çeken çocuklarının en azından basit tedavilerinin yapılmasından, ağrılarının dindirilmesinden çok memnun oluyorlar tabii. Çok büyük bir şok yaşadılar, iki aya yakın zamandır çadırlarda kalıyorlar. Başka sağlık

sorunları da oluşuyor.

Antakya'da çalışabilecek durumda olan klinik yok şu anda. Başka şehirlerden dişhekimlerinin gönüllü olarak buraya gelmesi sadece tedavi açısından değil moral olarak da iyi geliyor onlara.

Onların dertlerinin bir kısmını çözebiliyor olmak güzel. Yardımcı olabilmem mesleki tatmini çok başka oldu benim için.

Defne - Armutlu

'Toplumcu Dişhekimleri'nden Emre Kırmızıtaş:

İnsanlara dokunabilmek hepimiz için iyileştirici oldu

Burada acil ağız diş sağlığı hizmeti verme fikri nasıl oluştu?

Depremi ilk haftasından itibaren buradaydım. Temel ihtiyaçlar sağlanmaya başladıktan sonra insanlardan ağız diş sağlığıyla ilgili sorunlar gelmeye başladı. Sahra hastanesinde çalışan hekim arkadaşlardan, demokratik kitle örgütlerinden bu yönde bilgiler geldi. Acil ağız diş sağlığı hizmeti sunacak hiçbir kurumun olmadığını görünce hızlıca bir adım atmak istedik.

Yaklaşık bir aydır bu hizmeti veriyoruz.

Hastaların talebi nasıl?

Özellikle ilk geldiğimizde çok yoğundu. Şimdi biraz eritilmiş durumda. Hem TDB'nin, Odaların hem de bizim çalışmalarımızla ilk yoğunluk hafifledi.

Genel olarak çok olumlu geri dönüşler var. Hepsi çok teşekkür ediyor. Çok şiddetli ağrılarla, şiddetli sağlık sorunlarıyla geliyorlar. Umarım bir nebze faydalı olmuştur.

Burada yaşadıklarınız sizi nasıl etkiledi?

Sürekli faaliyet halinde olmaktan dolayı belki, şimdiye kadar çok yoğun etkilenmedim. Belki düşünce etkilerini hissedeceğiz. Yorucu bir ortam, duygusal olarak da bazen yıpratıcı olabiliyor. Sürekli enkazların, yıkıntıların içindeyiz. Depremzedelerin acı hikayelerini dinliyoruz, zor bir süreç ama iyi ki gelmişiz diyoruz. Bizi de bir anlamda iyileştiren bir süreç oldu. Gelip bir şeyler yapabilmek,

insanlara dokunabilmek hepimiz için iyileştirici oldu. Buradaki yıkımı 3-4 ayda geçecek bir şey gibi düşünmemek lazım. Sadece asgari yaşam koşullarının sağlanması için bile 2-3 yıl sürecek bir çalışma lazım. Bu süreçte de bizim yurttaşlar olarak elimizden gelen dayanışmayı göstermemiz gerekiyor.

İstanbul B.B. çadır kent

İstanbul'dan Dişhekimi Yardımcısı Gülşen Çayır:

İnsan insana muhtaçtır dedik

İlk günlerde daha yoğun olan talebin kamu sağlık kuruluşlarının devreye girmesiyle azalmaya başladığı görülüyor.

Öncelikle kolay gelsin. Çalışmadan nasıl haberdar oldunuz, katılmaya nasıl karar verdiniz?

Teşekkürler. Dişhekimi Pınar Satioğlu'nun 25 yıllık asistanıyım. Buraya da birlikte geldik. Gelmeden önce takip ettiğimizle buraya gelince gördüğümüz arasında büyük fark var. Gelip çalışmayı çok istiyordum, dişhekimimin gelmesi benim için de fırsat oldu, onlara yardım etmek için geldim.

Hastaların tepkilerinasıl?

Çok mutlular. İstanbul'dan geldiğimizi duyunca şaşırı-

yorlar, seviniyorlar. Üzüntüleri çok ama yardım görmekten mutluluk duyuyorlar. İnsan insana muhtaçtır dedik, hep beraber burada hizmet veriyoruz. Gelmeden önce çok üzgündüm, burada birçok şeyi daha iyi değerlendirebiliyorsunuz. Normal hayatlarımızda ne büyük lüks içinde olduğumuzu gördük. Elimizden geldiğince desteğe devam edeceğiz.

Prof.Dr. Nermin Tarhan:

**‘Tarifsiz bir acımız var,
ama umudumuz
ve heyecanımız da var’**

Cumhuriyet'in 100. yıldönümünde hayata geçirilecek TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi için hazırlıklar başladı. 26-29 Ekim 2023'te Ankara Congresium'da yapılacak Kongrenin hazırlıklarıyla ilgili olarak Kongre Genel Sekreteri Prof.Dr. Nermin Tarhan'dan bilgi aldık. Tarhan, yaşadığımız büyük felaketin acılarını dayanışmayla ve Cumhuriyetin 100. yılının umuduyla aşacağımız mesajını da ilettiler.

Cumhuriyet'in 100. yılına görkemli bir kutlama hayaliyle girmiştik ama yıl büyük acılarla devam etti. Deprem yıkımı Kongre hazırlıklarını nasıl etkileyecek?

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi, ülke olarak tanık olduğumuz ve hep birlikte derinden yaşadığımız ve paylaştığımız ‘tarifsiz ve büyük bir acının’ hemen ertesinde gerçekleşiyor

Hayatını kaybedenlere rahmet, geride kalanlara sabırlar dileyerek başlamak isterim. Bu zor günleri birlikte, daha çok çalışarak, daha çok dayanışma göstererek aşacağız

Bir yandan böylesine ‘büyük bir acı’ var, öte yandan ise 2023 Cumhuriyetimizin kuruluşunun ‘100. yılı’. Bu özel koşullar nedeniyle 2023, hepimizin hayatında acıyı, umudu ve heyecanı bir arada yaşadığımız çok farklı bir hayat tecrübesi olarak yer alıyor. Kongremiz için de öyle. TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarımız bir yandan acılarımızın, bir yanda umutlarımızın olduğu çok özel bir süreç içerisinde gerçekleşiyor ve kongrenin odak noktasında da bu iki unsur var; ‘büyük acımız’ ve ‘tarihi bir kongre’ yapacak olumuz

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi de, tıpkı hayatlarımız gibi, büyük bir acıyı ve bu tarifsiz acının ardından Cumhuriyetimizin kuru-

luşunun 100.yılında umudu da içinde barındırıyor. Bu duygularla, acımızı paylaşarak, inanarak, hep birlikte çok çalışarak başarabileceğimizin umuduyla başlıyoruz 27. Kongremizin hazırlıklarına...

100. Yıl Kongresinde deprem bölgesindeki meslektaşlarımız için özel bir uygulamanız olacak mı?

Evet. Kongremizin odağında doğal olarak yaşadığımız doğal afet ve bu afetten etkilenen meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve paydaşlarımız var. Bu açıdan duyarlılığımız, önceliklerimiz var.

Yaşadığımız ‘büyük ve tarifsiz acı’ Kongremizde, yoğun şekilde etkinilenen bölgedeki dişhekimlerimiz ve öğrencilerimiz için öncelikler ve ayrıcalıklar şeklinde karşılık bulacak. Bu öncelik ve ayrıcalıkların tüm gereksinimleri karşılamasını hiç kuşkusuz ki çok gönülden arzu ederdik ancak ‘sembolik’ nitelikte de olsa duyarlılığımızı gösterebileceği inancını taşıyorum.

Kongre gelirimizin bir bölümünü Yardımşma Fonu aracılığıyla büyük acının yaşadığı bölgeye aktaracağız, en çok etkilenen bölgelerdeki dişhekimliği 5. sınıf öğrencileri kontenjan dahilinde kongremize ücretsiz, dişhekimlerimiz ise düşük ve sabit bir katılım ücretiyle katılabilecekler.

Söylediğim gibi ‘unutulmadıklarını’ ve ‘kalbimizin ve düşüncelerimizin onlarla olduğunu’ göstermek istedik sadece.

Organizasyona ilişkin çalışmalara başladınız mı?

Organizasyon Komitesi henüz iki hafta önce şekillendi ve hemen çalışmalara başladık. Alt komitelerimiz de oluşuyor ve çalışmalarına başlıyorlar. Bu 'tarihi' kongreye çok yakışacak ve unutulmayacak bir kongre olmasını sağlayacak çok başarılı bir bilimsel program için Bilimsel Komitemiz **Prof.Dr. Sedat Küçükay** hocamızın başkanlığında çalışmalarını sürdürüyor. Çok yakında içeriğine ilişkin ilk bilgileri paylaşabileceğimizi düşünüyorum. Kongre afişimiz hazır, web sayfamız yayında, bildiri kabul ve kayıt sürecimiz de başlamış durumda.

Bilimsel programın bir teması var mı?

Kongre temasını bilimsel bir konuda belirlemedik. Temamız yaşadığımız 'büyük ve tarifsiz acıya' ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun '100. yılına' odaklı: '100 yıllık heyecanla ve umutla'. Yaşadığımız onca acıya rağmen umutlu olduğumuzu yansıtsın, heyecanımızı göstere ve hepimiz bu temada buluşalım istedik.

Fuar organizasyonuna sektörün ilgisi nasıl?

Mesleğimizin, kongremizin önemli paydaşları olan ağız diş sağlığı bakım ürünleri ve dişhekimliği cihaz ve malzemeleri sektörleriyle uzun yıllara dayanan güçlü bir ilişkimiz var. **Expodental2023** fuarımız da kongremizin üç önemli ayağından biri olarak kongremizi güçlü kılan bir unsur.

Bu yıl çok büyük bir ilgi var Expodental'e. Büyük bir memnuniyetle söylüyorum; mevcut stand alanımızın çok büyük bölümü dolmuş durumda. Bu özel yılda ve tarihi süreçte bir kez daha bizimle birlikte oldukları için dental endüstrideki tüm paydaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Sosyal programa ilişkin söyleyebilecekleriniz var mı?

Kongremizin odak noktaları ve ana teması ile uyumlu olacağını ve önceki kongrelerimize göre daha duygusal unsurlar barındıracağını söyleyebilirim

Kongre Merkezi hakkında da biraz bilgi alabilir miyiz?

Cumhuriyetin 100. yılında gerçekleştireceğimiz TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi için Ankara'dan daha uygun bir kent olamazdı. Bizim bu 'tarihi' kongremizi yapmak için hiç bir tarih de, Cumhuriyetimizin kuruluş yıldönümünden daha anlamlı olamazdı. Biz de bu nedenlerle Ankara'da 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde Congressium'da yapacağımız bu büyük ve tarihi kongre

'TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi de, tıpkı hayatlarımız gibi, büyük bir acıyı ve bu tarifsiz acının ardından Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılında umudu da içinde barındırıyor'

organizasyonumuzu.

Congressium Kongre ve Fuar Merkezi dişhekimliği camiası olarak yabancısı olduğumuz bir yer değil. 2012 ve 2018 TDB Kongrelerini de burada hayata geçirmiştik. Kongre merkezi TDB kongreleri için son derece elverişli bir mekan ve biz bunu geçmişte Ankara'da gerçekleştirdiğimiz kongrelerde yaşayarak gözlemledik.

Fuara, kurslara, bilimsel programa ve sosyal birliktelikleri aynı çatı altında ve bir arada ve eş zamanlı olarak gerçekleştirmemize izin veren bir mekan. Kongreye ayrı bir artı değer katabiliyor bu özellikleri ile. Congressium bu artı özellikleri ile bu 'tarihi' ve 'duygu yüklü' kongremize ve bizlere ev sahipliği yapacak

Kongrenin genel sekreterisiniz. Bu nasıl bir his oluşturuyor sizin için?

Ankara'da 2012 ve 2018 yıllarında gerçekleşen TDB uluslararası dişhekimliği kongrelerinin her ikisi de kişisel olarak benim için çok mutluluk verici ve özel kongrelerdi. Bunlardan ilkinde Bilimsel Komite Başkanıydım, ikincisinde de Kongre Onursal Başkanıydım. Cumhuriyetimizin 100. yılında gerçekleştireceğimiz bu 'tarihi' kongremizde Genel Sekreterlik yapmak hem çok büyük bir sorumluluk hem de tarifsiz bir onur benim için.

Konferans salonlarıyla sergi alanının neredeyse iç içe olduğu Congressium bu yönüyle de TDB kongresi için çok elverişli bir mekan.

Meslektaşlarımıza iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Birlikte saracağız yaralarımızı. Her birliktelik acılarımızı hafifletmek ve umudumuzu artırmak için bir fırsat olacak. Kongremiz de bu anlayışın bir uzantısı olacak. Bu duygularla başkentimiz Ankara ve bizler 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde tüm meslektaşlarımızı ve her alandan paydaşlarımızı bekliyor olacağız.

Dişhekimliğinde kadın olmak

1908'de NewYork'ta 15 bin çalışan kadının daha kısa mesai, daha yüksek maaş ve seçme hakkı talep etmesinden bir yıl sonra Amerikan Sosyalist Partisi 8 Mart' ı Ulusal Kadınlar Günü ilan etti. Alman komünist politikacı ve kadın hakları savunucusu Clara Zetkin ise bu günü uluslararası hale getirme fikrini ilk ortaya atan kişidir. 1910'da Kopenhag'da toplanan 2. Sosyalist Enternasyonal'e bağlı Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda Zetkin ve arkadaşlarının önerisiyle her yıl bir "Kadınlar Günü" düzenlenmesi oybirliğiyle kabul edildi.

Nihayet 1975 yılında 8 Mart Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Kadınlar Günü olarak kabul edildi. 8 Mart, kökeni işçi hareketine dayansa da bugün ülkemiz dahil her yerde cinsiyet eşitsizliğine karşı kadınların karşı karşıya kaldığı durumlara ses getirme günü olmuştur.

Dünya Kadınlar Günü'nün 115. yılında bu yıl hâlâ kadınlar erkekler göre kültürel etkenler, eğitim hakkına erişim eşitsizliği, adalet sistemi, iş dünyasında daha az maaş, daha zor terfi, mobbing, işten çıkarılma gibi engellerle karşılaşarak hâlâ toplumda en çok şiddete onlar maruz kalmaktadır.

Mesleğimiz dişhekimliği 1936 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Diş Tababesinden mezun olan Ferdane Bozdoğan ve Şaziye Yusuf Hanımdan bu yana kadınlar tarafından da icra edilmekte olsa da toplumda erkek egemen bir meslek olarak algılanmakta ve dişhekimleri, yardımcıları, diş teknisyenleri arasındaki iş bölümünde ve icra ederkenki emek biçimleri, mekansal iş bölümleri ve uzmanlık alanlarında ataerkillik örüntülerin köklerine rastlanmaktadır. Ve kadın dişhekimleri tüm çalışma koşullarında erkek meslektaşlarından farklı sorunlarla mücadele etmektedirler.

Muayenehanecilik ele alındığında kadın hekimlerin eş ve

anne olma sorumluluğu da üstlerine eklenince mesai saatlerindeki uzunluk onlar için baş sorun olmaktadır. Yine kadınların naifliği para tahsili ya da zaman zaman güvenlik sorunu olarak karşılarına çıkmaktadır.

Uzmanlık branşları arasındaki dağılıma bakıldığında Ağız ve Çene Cerrahisi uzmanlığı daha çok erkek hekimlerce tercih edilirken Pedodonti uzmanlığında kadınlara rastlanması cinsiyetçi bir tezahürdür. Bu tercihlerde de teknikle kolaylıkla yapılabilen işlemlerin beden gücü ile yapıldığına dair toplumsal inanış ve bazı erkek hekimlerin çocuklarla yaşadıkları iletişim zorlukları rol oynamaktadır.

ADSMlerde çalışan kadın hekimlerde de erkek hekimlere kıyasla döner sermayeden alınan paydan nöbetlerde yalnızken yaşanabilecek bir çok sorunda da cinsiyetçiliğe rastlanmaktadır.

Türk Dişhekimleri Birliği verilerine göre birliğe kayıtlı dişhekimlerinden yaklaşık %55'i erkek, %45'i kadındır. Oranlar birbirine yakın gibi görünse de oda organlarında gören alanların dağılımına bakıldığında kadınların oranı %28'e gerilemektedir. Yine illerdeki oda yönetim kurullarındaki görevli kadınların oranı %29, oda disiplin kurullarında %23, oda denetleme kurullarında ise %33 oranındadır.

Türk Dişhekimleri Birliği'nin kadın dişhekimlerinin sorunlarının ele alındığı bir Kadın Komisyonu da bulunmaktadır.

Biz de Mart sayımız için elinin değdiği her yeri güzelleştiren emekçi kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlarken çeşitli yaş ve statüdeki kadın meslektaşlarımızla mesleği icra ederken eril sistemin kadın düşmanlığını ve özlük haklarımızı korurken kadın olmayı konuştuk. Geçtiğimiz sayımızı tümüyle deprem konusuna ayırdığımız için bir ay gecikmeyle ilginize sunuyoruz.

İzmir'den meslektaşımız Sibel Acar:

'Beyaz kodların çoğu kadın dişhekimlerine karşı eylemler'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

2006 yılında Ege Üniversitesi'nden mezun oldum. Mezuniyet sonrası hemen doktora başladım. 2013 yılında Pedodonti doktoramı tamamladım. Aynı yıl Muğla'da bir poliklinikte çocuk dişhekimisi olarak çalışmaya başladım. Dişhekimleri Odası üyeliğim o yıllarda başladı.

Sonra tekrar üniversiteye döndünüz galiba?

Akademik hayata geri dönüşüm 2015 yılının sonlarında Uşak Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin kurulması ile oldu. Fakültenin kuruluşundan itibaren aktif görev alarak büyüyüp serpiildiğini izleme şansım oldu. Altı yıl çalıştığım Fakülteden ilk mezunlarımızı verdikten sonra ardımda güzel anılar bırakarak ayrıldım. 2021 yılından beri İzmir Tınaztepe Ü.D.F'nde Dekan Yardımcısı olarak görev yapıyorum.

Oda bilimsel etkinliklerine de öğretim üyesi olarak çok kez katkıda bulundum.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Çalışma hayatımın 15 yılı üniversitede geçti ve buraların cinsiyet ayrımının en az yaşandığı kurumlar olduğunu düşünüyorum. İşe alım süreçlerinde kadro ilan kriterleri esas alındığından cinsiyetle ilgili sorunlar pek yaşanmıyor. Elbette

yaşanan yerler olduğunu da duyuyoruz.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Hayır böyle tecrübelerim

'Hastaların sadece kadın olduğunuz için sizi doktor yerine koymaması, 'Hemşire hanım doktor nerede?' soruları bunların en masumları... Dişhekimliği alanında verilen Beyaz Kod istatistiklerine bakılırsa çoğunun kadın dişhekimlerine karşı olduğunu görürüz.'

olmadı. Ancak hamilelik ve doğum sonrası süreçlerde özel sektörde çalışan arkadaşlarımla yaşadığı sıkıntılara çok kez şahit oldum. Hamileliğin son dönemlerine kadar çalışmalarının istenmesi ve doğum sonrası hızla işe geri dönmelerinin istenmesi gibi...

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Büyük şehirlerde her ne kadar daha az yaşansa da periferde hala 'Kadın' doktor olmak bazı sıkıntıları beraberinde getiriyor.

Hastaların sadece kadın

olduğunuz için sizi doktor yerine koymaması, 'Hemşire hanım doktor nerede?' soruları bunların en masumları... Bunun dışında hepimizin bildiği gibi son zamanlarda ne yazık ki ülkemizde durduralamayan bir 'doktora şiddet' söz konusu. Kadın olunca işler biraz daha zorlaşıyor.

Çocuk dişhekimisi olduğum için daha çok hastayla değil, hasta yakınlarıyla problem yaşıyorum; pek çok kere erkek hasta yakınları üstüme yürümüştür. Bir keresinde sabahki randevusuna akşamüstü gelen bir hastaya en son alınacağını bildirdiğimde 'Sen elbet burdan yalnız çıkarsın doktor, görüşürüz' diyerek tehdit etti. Dişhekimliği alanında verilen Beyaz Kod istatistiklerine bakılırsa çoğunun kadın dişhekimlerine karşı olduğunu görürüz.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Dişhekimliği zaten fiziksel olarak yorucu bir meslek. Çalışma saatlerinin uzun olması elbette evdeki

yaşamı da etkiliyor. Sonuçta toplumumuzdaki beklenti hala evin iç işlerinin sorumluluğunun kadında olması yönünde olduğu için her şeye yetişmek daha da yorucu oluyor.

Çalışan kadın dişhekimisi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Mesleğimi ve kadın olmayı seviyorum. Ancak bu ülkede önce insana sonra da kadına saygı yoksunluğunun giderilmesi şart! Topluma faydalı bir meslek icra ediyoruz ve saygı görmeyi hak ediyoruz. Eğitim ve sağlık bir toplumun gelişiminin belkemiğini oluşturur. Önce evlerimizde sonra okullarda sevgi ve saygı çerçevesinde doğaya, insanlara, hayvanlara, dünyaya değer veren çocuklar yetiştirilerek güzel bir geleceğe imza atabiliriz. Umarım bu gelecekte her güzelliğin oluşumunda başrolde olan Kadının değeri bilinir.

İstatistikler saldırıya uğrayan sağlık çalışanları arasında kadınların çoğunluk olduğunu gösteriyor.

Çanakkale'de Kamuda çalışan meslektaşımız Işık Kılıçer:

En büyük sorun aşırı hasta yoğunluğu

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Ankara Ü.D.F.'nden 1997 Eylül ayında mezun olduktan beş ay sonra muayenehanemi açtım. 25 yıldır aktif çalışıyorum. 2002 Aralık ayında Kamuda çalışmaya başladım. 2010 yılında tam gün çalışma yasası nedeniyle muayenehanemi kapatıp sadece Kamuda görev yapmaya devam ettim.

Oda çalışmalarında hiç görev aldınız mı?

Evet, Oda yönetiminde, disiplin ve denetleme kurullarında aktif olarak görev aldım.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Hayır herhangi bir ayrımcılığa uğramadım.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Hamilelik nedeniyle yasal süre olan 8 hafta doğum izni kullandım.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Hayır yaşamadım.

Doğum, süt izni vb ihtiyaçlarla ilgili yasal izinler söz konusu olduğunda amirlerinizden olumsuz davranışlara maruz kaldınız mı?

Doğum yaptığım dönemde Ana Çocuk Sağlığı kurumunda çalışıyordum. Çocukla ilgili veya bakıcı ile ilgili herhangi bir sorun olduğunda amirlerimden olumlu yönde destek aldım.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Şuan da ADŞM'de çalıştığım için hasta yoğunluğunun her geçen gün artmasından

ve hastaların daha da ağrısızlaşmasından kaynaklanan stres ister istemez eve de yansıyor.

Çalışan kadın dişhekimi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Mesleğimiz gereği bedensel olarak çalışmamız ve kamudaki aşırı hasta yoğunluğu nedeniyle aşırı yorgunluğun etkisi eve de yansıyor, eşime ve oğluma yeterince sabırlı ve anlayışlı davranamadığımı düşünüyorum.

Kayseri'den meslektaşımız Şükran Yavuz:

'Diş çekiminde kadın dişhekimine güvenmiyorlardı'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Atatürk Ü.D.F.'nden 1995'te mezun oldum. Aynı yıl aynı Fakültede Oral Diagnoz bölümünde doktora eğitimine başladım.

1999'da üç ay ara verdim. Bu arada çocuklarımla ilgilendim. Daha sonra belediye polikliniğinde görev yapmaya başladım. 12 sene kurum hekimi yaptım sonrasında muayenehane, özel hastane derken toplam 25 sene aktif olarak çalıştım. İki senedir çalışmıyorum.

Oda çalışmalarında hiç görev aldınız mı?

Aktif olarak çalıştığım dönemlerde Oda üyeliğim

oldu. Oda çalışmalarında görev almadım. Özelde çalıştığım dönemlerde hayatım çok yoğun geçiyordu. Sonrasında evlendim ve çocukların bakımı gibi nedenlerle pek zamanım olmadığından oda çalışmalarında görev alamadım.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Ciddi bir olumsuzlukla karşılaşmadım ama genel olarak diş çekimini hastalar güce dayalı bir işlem olarak düşündükleri için ve bayan hekime karşı çekingen dav-

randıkları için yaptırmadan giden hastalar oluyordu tabii.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Üç ay hiç çalışmadığım dönemde çocuklarımla ilgilendim. İkinci çocuğum olduğunda altı ay ücretsiz izin aldım çocuğumun bakımı için. Çalışırken de süt izni vb. konularda olumsuz bir durumla karşılaşmadım.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyordu?

Planlı hareket etmemi gerektiriyordu. Aile hayatımı ön planda tuttuğum için

kendime yeterince zaman ayıramamaktaydım.

Çalışan kadın dişhekimi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı neydi?

Dişhekimliği bedenen icra edilen bir meslek olduğu için çalışma hayatında yorulup akşam eve gelince çocukların annesi ve evin hanımı olmak oldukça zorlamıştı.

Mesleğimi çok severek yaptım. Bıraktığımda hiç pişmanlık yaşamadım, çalışma hayatımın yeterli olduğunu düşündüm ve hayatımda daha farklı sevdiğim alanlarda faaliyetler buldum ve o yüzden geri dönmeyi hiç düşünmedim.

Adana'dan meslektaşımız Büşra Çiçek:

'Hekimlerin saygınlığının azalmasıyla problemler arttı'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

2016 yılında Çukurova Ü.D.F.'nden mezun oldum. Mezuniyetimin hemen ardından çalışma hayatına başladım. Yedi yıldır aktif olarak çalışıyorum. Yaklaşık bir yıl özel bir poliklinikte çalıştım. Altı yıldır da kamuda ağız ve diş sağlığı hastanesinde görev yapıyorum.

Oda üyesi misiniz?

Değilim ancak meslektaşlarımızın çalışmalarını düzenli bir şekilde takip etmeye çalışıyorum.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Çalışma hayatımın 15 yılı üniversitede geçti ve buraların cinsiyet ayrımının en az yaşandığı kurumlar olduğunu düşünüyorum. İşe alım süreçlerinde kadro ilan kriterleri esas alındığından cinsiyetle ilgili sorunlar pek yaşanmıyor. Elbette yaşanan yerler olduğunu da duyuyoruz.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Şu zamana kadar uğramamıştı, ancak hamileliğimden dolayı yakın zamanda diğer kadın meslektaşlarım gibi kısa bir ara vereceğim.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunu

düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Kadın olmak dünya genelinde zor olduğu gibi özellikle bizim sektörümüzde de fazlasıyla zor. Tabii ki oldu. MHRS sisteminde oldukça

'Sağlık sektöründe çalışan tüm kadınların sıkıntısı, nöbet polikliniklerinde özellikle geç saatlerde hastayla yaşanan gerginliklerde can güvenliğimizin yeterince koruma altında olmaması diyebilirim.'

yoğun çalışıyoruz, hasta beklentisi maksimumda, zaman kısıtlı.

15 dakikada bir hasta aldığımız için özellikle randevusuna geç kalan hastaları almadığımda sözlü şiddete sayısız kere maruz kaldım. Ya da aynı şekilde protez laboratuvarı kaynaklı

problemlerde hastalar tüm çözümün hekim olarak bize bağlı olduğu yanılgısına kapıldığı için problemler yaşadım.

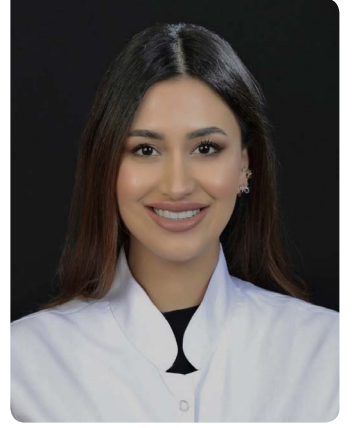
Hem kadın hem de genç bir hekim olduğum için ataerkil toplumumuzda özellikle son yıllarda hekimlerin saygınlığının azalmasıyla bu tarz problemler arttı.

Doğum, süt izni vb ihtiyaçlarla ilgili yasal izinler söz konusu olduğunda amirlerinizden olumsuz davranışlara maruz kaldınız mı?

Kişisel olarak henüz öyle bir problem yaşamadım. Umuyorum ki hiçbir meslektaşım yaşamaz.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Şu zamana kadar iki rolüm vardı; hekim rolüm ve evdeki eş rolüm. Şimdi bir de annelik rolü yükleniyor. Hepsini bir arada yürütmek tabii ki delilik. Hem fiziksel hem psikolojik olarak yıpratıcı bir yoğunlukta ça-

lıştığım için eve geçtiğimde tam anlamıyla pilim bitmiş oluyor.

Günde ortalama 20 hastanın derdini dinleyip kısa zamanda çözüm üretmeye çalışmak bunun yanında yaşanan gerginlikler vs derken ister istemez tahammülü kalmayan bireylere dönüşüyoruz. Dolayısıyla çalışma hayatı ve evdeki dengeyi sağlamak diğer sektörlerdeki hemcinslerimize göre daha yoğun çaba gerektiriyor. Dişhekim olmak zor, kadın dişhekimisi olmak daha zor, kadın evli ve anne dişhekimisi olmaksam tam anlamıyla süper güç sayılmalı.

Çalışan kadın dişhekimisi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Sadece kadın dişhekimilerinin değil sağlık sektöründe çalışan tüm kadınların sıkıntısı, nöbet polikliniklerinde özellikle geç saatlerde hastayla yaşanan gerginliklerde can güvenliğimizin yeterince koruma altında olmaması diyebilirim.

Bunun dışında, son yıllarda azalmış olsa da maalesef toplumumuzda hala dişhekimliğinin kas kuvvetinden ibaret olduğu düşüncesiyle cinsiyete bağlı basmakalıp ön yargılar devam ediyor. Kadın dişhekimisi sayısının artmasıyla bunun daha da azalacağını düşünüyorum. ○

İzmir'den meslektaşımız Didem Genç Atmaca:

'Sen bu dişi çekebilecek misin?' diyenler çıkıyor tabii

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Ege Ü.D.F.'nden 2012'de mezun oldum. Mezun olur olmaz da çalışmaya başladım. Hiç ara vermedim, 10,5 yıldır çalışıyorum. Şu an da muayenehanemde çalışıyorum.

Meslek örgütü çalışmalarda görev aldınız mı?

Oda üyesiyim; birkaç eğitim görevinde yer almıştım fakat son yıllarda hiç olmadım. İlk iki yıl çalışma şartlarım oldukça ağırdı zaman ayırmam mümkün değildi sonraki yıllarda daha çok kendimi geliştirmek için boş zamanlarımı değerlendirdim. Şu aralar bir anne olarak boş zamanlarımın tamamını çocuğuma ayırıyorum.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Doğuma klinikte 7 hasta baktıktan sonra gittim:) Bebeğim 15 günlüktü hasta bakmaya gittim. Çünkü

hasta benim dişlerim ne olacak diye aramıştı. Neyse ki çalışma saatlerimi kendim ayarlama imkanım var. Nerdeyse hiç doğum izni yapmadım ama son derece esnek çalışma saatleriyle devam ediyorum.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Çok ciddi bir şey yaşadığımı söyleyemem. Ama tabii sık sık 'sen bu dişi çekebilecek misin?', 'çok gençmişsiniz' gibi küçümsemeler oluyor.

Doğum, süt izni vb ihtiyaçlarla ilgili yasal izinler söz konusu olduğunda amirlerinizden olumsuz davranışlara maruz kaldınız mı?

Şu an kendi iş yerimdeyim ve çalışma saatlerimi kendim belirliyorum. Fakat 20 yıldır dişsiz gezen hasta sizin acil bir durumunuz

olduğunda dişlerim ne zaman takılacak diye aramaya başlar. O yüzden doğumun son gününe kadar çalıştım bir şekilde. Fakat en azından günde 3-4 hasta alıp dinlenmeye geçme gibi bir ortam yarattım. Yedi ay oldu hala aynı şekilde devam ediyorum.

Fakat mesleğin ilk yıllarında 7/24 kliniklerde çalıştım. Çalışma saatleriniz zaten insanlıktan çok uzaktı ve bir probleminiz olduğunda yerinize bakacak kimse olmadığı için 40 takla atmanız gerekirdi.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Çocuklu biri olmak her çalışan kadında olduğu gibi ciddi bir yetiştirme problemi yaratıyor. Zaman zaman sanki hiçbir yere yetişemiyormuşsunuz gibi bir his geliyor. Ne tam anne olabiliyorsunuz ne tam bir dişhekimisi.

Bazen de hepsine yetiştiremek çok güçlü hissettiri-

yor. Ama her şeyin yolunda gitmediği iş günleri her şey aksamaya başlıyor. Her ne kadar yardım edenler olsa da işyerinizde tek hekim evde tek anne olmak oldukça yorucu oluyor. Genelde evi aksatmak zorunda kalıyorsunuz.

Çalışan kadın dişhekimisi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Anne olmayla gelen bir zorluk var emzirmeye yetiştirmek hastaya yetiştirmek arasında bir koşturmaya süreci var. Özellikle ilk altı ay. Kızım henüz yedi aylık bundan sonraki süreci bilmiyorum tabii:)).

Mesleğimi çok severek yapıyorum. Açıkçası kadın olduğum için 'bu dişi çekebilecek misin' sorularına yıllar içinde alıştım sanırım. Zaten cevabı dişi çekip vermeyi tercih ettim hep. ○

Çanakkale'den meslektaşımız Elif Erdoğan:

'Hastalar kendi uygun gördükleri tedaviyi isteyebiliyor'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Pamukkale Ü.D.F.'nden 2022'de mezun oldum. Geçtiğimiz Kasım ayında Devlet Hastanesi'nde çalışmaya başladım.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Meslek hayatımın üçüncü ayındayım. İşe alım ve ça-

alışma sürecimde henüz bir ayrımcılığa uğramadım.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu

Eskişehir Osmangazi Ü.D.F. öğretim üyesi ve
Kadın Araştırmaları Merkezi Müdürü Doç.Dr. Canan Akay:

'Dişhekimi kadın ve anne olmanın sorumluluğu ağır'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

2006 yılında Dicle Ü.D.F.'nde lisans eğitimimi, 2014 yılında Gazi Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı'nda uzmanlık ve doktora eğitimi tamamladım.

Mezun olduktan sonra bir aylık bir dinlenme sürecim oldu. Sonrasında hemen özel bir klinikte çalışmaya başladım. 2008 yılında evlendim. Bu dönemde eşim yurtdışında görevliydi. Evlendikten sonra yurt dışında bulunduğum süre ve hamilelik dönemini de dahil edersek iki yıl çalışmadım. Bu süreç dışında yaklaşık 15 yıldan beri mesleğimi aktif olarak sürdürüyorum.

Meslek örgütü çalışmalarında görev aldınız mı?

Meslek hayatıma başladığım günden beri hep oda kaydım oldu. Şu an Eskişehir Dişhekimleri Odası, Türk Protodonti ve İmplantoloji Derneği (TPİD) ve Avrupa

Protez Birliği (European Prosthodontic Association: EPA) üyesiyim. Eskişehir Dişhekimleri Odası'nda TDB delegesi ve bilimsel kurul üyesiyim. Türk Protodonti ve İmplantoloji Derneği Eğitim Komisyonu üyesiyim. Meslek örgütlerinde görev almaktan büyük mutluluk duyuyorum.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Cinsiyete dayalı bir ayrımcılığa uğramadım ancak var olabilmek adına kendimi sürekli haklarımı korumak zorunda hissettim. Belki cinsiyete bağlı değil ama uzmanlık ve doktora eğitimim sürecinde kadrom bulunmamaktaydı. Anne olarak, dişhekimi olarak bir taraftan da kadrosuz asistanlık süreci hayatımın en zor günleriydi.

Hamilelik vb sebeplerle

iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Evlenme sürecimde ve hamilelik döneminde yaklaşık iki yıl meslek hayatım kesintiye uğradı. Evlendikten sonra eşimle beraber yurt dışında bulundum. Bulduğum ülkede mesleğimi sürdürmek için uygun koşullar mevcut değildi. Hamilelik sürecim de başlayınca iki yıl kadar ara vermek durumunda kaldım. Çocuğumun büyümesiyle beraber uzmanlık eğitimine başladım.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Cinsiyete bağlı olduğunuzu düşündürecek bir sorun yaşamadım.

Doğum, süt izni vb ihtiyaçlarla ilgili yasal izinler söz

konusu olduğunda amirlerinizden olumsuz davranışlara maruz kaldınız mı?

Ben bu konuda bir sıkıntı yaşamadım. Kadın çalışma arkadaşlarımdan da yaşadığını gözlemliyorum.

Çalışan kadın dişhekimi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Çalışma hayatında akademisyen dişhekimi kadın ve bir anne olarak var olmanın sorumluluklarının ağır olduğunu söyleyebilirim. Akademisyen tarafınız da olduğu için eve geldiğinizde de aslında işiniz bitmiyor. Ancak profesyonel hayatla aile hayatı ayırt edilebildiği takdirde keyifli ve başarılı bir şekilde devam ettirilebiliyor. ○

düşündüğünüz sorunlar yaşadınız mı?

Diş çekiminde teknikten ziyade gücün daha önemli olduğunu düşündükleri için kadın dişhekimlerinin diş çekerken zorlanacağını düşünüyorlar. Bu diş çekebilecek misiniz, siz mi çekeceksiniz sorularına maruz kaldığım zamanlar

oldu.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Genel olarak çalışma hayatım evdeki sorumluluklarımı aksatmıyor. Çalışma hayatına yeni başlayan bir hekim olarak iş ve evdeki dengeyi kurabildiğimi

düşünüyorum. Ancak çok yoğun geçen çalışma günlerinde ailemden destek isteyebiliyor oluşumun da bu süreci kolaylaştırdığını düşünüyorum.

Çalışan kadın dişhekimi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Hastaların şikayetleriyle

yönelik kendilerince uygulanmasını istediği tedaviler olabiliyor. Bizim uygun gördüğümüz tedaviyi değil kendi isteklerini yaptırmak için yüksek ses tonuyla ısrarcı olabiliyorlar. Bu konuda anlamakta ve iletişim kurmakta zorluk çektiğim zamanlar oldu. ○

Kayseri'den meslektaşımız Damla Ünlü:

'İki ay hamilelik izni kesinlikle yeterli değil'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

2013'te Yeditepe Ü.D.F.'nden mezun oldum. Sonrasında Erciyes Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalında doktoramı tamamladım. Mezun olduktan kısa süre sonra altı ay kadar özelde çalıştım. Sonrasında doktora başladım. 10 yıldır çalışıyorum. Şu anda da Nuh Naci Yazgan Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalında Dr. Öğretim Üyesi ve Anabilim Dalı Başkanı olarak tam zamanlı görev yapıyorum.

Meslek örgütü çalışmalarında görev aldınız mı?

Kayseri Dişhekimleri Odası'na üyeyim, Fakülte'deki yoğunluğum sebebiyle görev alamadım. Ancak Nuh Naci Yazgan Üniversitesi bünyesinde sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili çalışmalara halen katılıyorum.

İşe alım ve çalışma sürecinizde cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

İş başvurularımdan birinde kadın olmam nedeniyle işe alınmadığım oldu. Bana nedeni açık olarak söylendi.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

İkisi doktora dönemimde olmak üzere 3 kez doğum sebebiyle izne ayrılmak durumunda kaldım. İlk ikisinde yedi ay, diğerinde dokuz ay kadar iş hayatım kesintiye uğradı. Sonrasında

tez dönemimin uzamaması için dönüş yaptım.

Çalıştığınız kurumlarda hasta ya da hasta yakınlarıyla cinsiyete bağlı olduğunuz sorunlar yaşadınız mı?

Doktoranın ilk yıllarında cinsiyete bağlı olmakla beraber, yeni mezun olmamın da etkisiyle birkaç hastamda güvensizlik söz konusu olmuştu. Erkek doktor talep eden bir iki hastamı devretmiştim. Diş tedavisinde bilek gücünün teknikten daha önemli olduğunu, bu nedenle hekim değiştirmek istediğini söylemişti. Sonraki yıllarda böyle bir durum söz konusu olmadı.

Doğum, süt izni vb ihtiyaçlarla ilgili yasal izinler söz konusu olduğunda amirlerinizden olumsuz davranışlara maruz kaldınız mı?

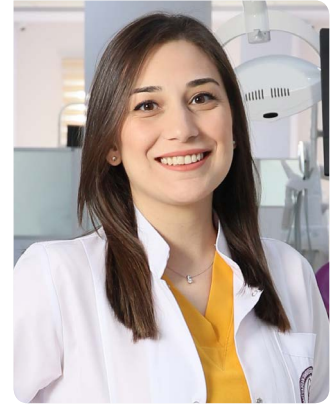
Bu konuda ben amirle-

rim açısından gerçekten şanslıydım, buna rağmen izinlerimi uzun tutmadım. Ancak ülkemizde doğum öncesi ve sonrası ücretli izin toplamda 16 hafta yani bebek doğduktan iki ay sonra ücretsiz izin kullanmayan bir anne işe dönmek zorunda. Bu gerçekten hem bebek hem anne için yıpran-

'Çocuklar okula gitse bile devlet okullarının saatleri annelerin çalışma saatlerine uygun değil. Babalık izinleri de yurtdışındaki gibi olmadığı için doğum zamanı tüm yük annenin üzerinde oluyor.'

tıcı bir süreç, iki ay kesinlikle yeterli değil.

Kamu ve özel sektörde ücretsiz izin ve rapor şartları eşit değil. İşe döndükten sonra da bakıcı ve kreş

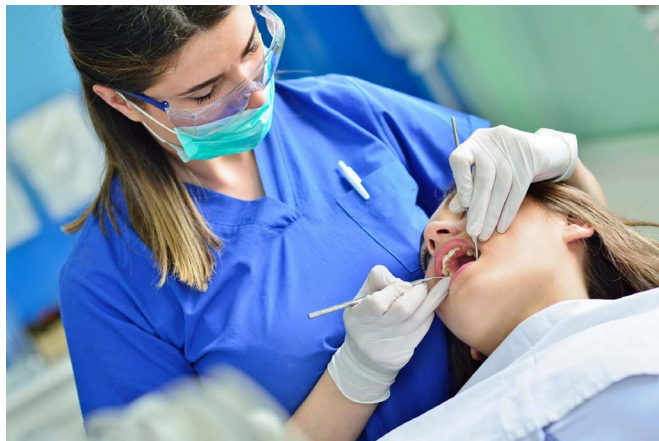

dönemi oldukça yorucu. Çocuklar okula gitse bile devlet okullarının saatleri annelerin çalışma saatlerine uygun değil. Babalık izinleri de yurtdışındaki gibi olmadığı için doğum zamanı tüm yük annenin üzerinde oluyor. Ben bu konuda da eşim serbest muayenehanede çalıştığı için sorun yaşamadım.

Çalışan kadın dişhekimi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Akademik anlamda evde çalışmam gereken zamanlar çok oluyor. Bu konuda doktora sürecinde çok zorlansam da eşimle iş bölümü yaptığımızda her şey biraz daha kolay oldu. Yine de onun yetemediği, anneye düşen kısım her zaman daha fazla. Ailelerimizin de bizimle aynı şehirde yaşıyor olması bizim için büyük bir şans. Farklı şehirlerde olsak ya da destekleri olmasa bizim için her şey çok daha zor olurdu.

Dişhekimliğinde ani bir sorun olup işe gidemediğinizde farklı sektörlerdeki gibi yerinize birini bırakıp gitmek mümkün değil. Bu nedenle çocuklar hastalandığında ya da onlarla ilgili bir sorun olduğunda anlık hareket edememek benim yaşadığım en büyük sıkıntılardan biri.

Türkiye'de kadınların en çok tercih ettikleri mesleklerden biri olan dişhekimliğinde kadın/erkek yüzdesi tüm yaş gruplarında 45/55 erkekler lehine olsa da 21-35 yaş grubunda 53/47 yüzdeleriyle kadınların çoğunluğu ele geçirdiği görülüyor.

Çanakkale D.O. Öğrenci Kolu Başkanı Doğa Doğan:

Hastalar bizi hemşire gibi algılıyor

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Çanakkale Onsekiz Mart Ü.D.F. 4. sınıf öğrencisiyim. 3,5 yıldır Çanakkale Dişhekimleri Odası Öğrenci Kolu Başkanlığı görevini yapıyorum. Öğrenci ekibimiz olarak oda çalışmalarında bizlere düşen iş bölümüyle birlikte çalışıyoruz. Bizleri görevden alıkoyan tek şey sınav haftalarımız oluyor.

Mezuniyet sonrası için planlarınız neler?

Mezuniyet sonrası DUS'a girip uzmanlık eğitimi almak istiyorum. Herhangi bir engel olmazsa akademisyen olarak çalışmalarına devam etmek istiyorum. Akademi yolundaki mutluluk seviyeme göre özel muayenehanelerde/polikliniklerde de çalışan olabilirim. Çalışmayı çok seviyorum. İki tarafın da zorlukları var. Benim için

önemli olan nerede mutlu olduğumu bulup, süreci orada geçirmek.

Çalışma hayatında cinsiyet ayrımcılığına dair kaygılarınız var mı?

Neredeyse her öğrencinin olduğu gibi, benim de kaygılarım var. Özellikle özel sektörün bu konuda çok kötü taraflarını duyuyoruz. Medeni halimizle birlikte, gebe olduğumuz durumlarda iş başvuru sürecimiz olumsuzlukla sonuçlanabiliyor.

Yeni mezun olacak arkadaşlar olarak iş başvuru durumlarında karşılaştığımız düşük maaş/sigortasız çalıştırılmak gibi durumlara boyun eğmeden, net bir şekilde tavrımızı koyarsak, aynı zamanda devletin bizi her anlamda desteklediği bir politika oluştursak yaşanabilecek mağduriyet-

leri ortadan kaldırmakta umutluyum.

Eğitiminiz sırasında ya da başka bir alanda cinsiyete bağlı bir ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

Cinsiyete bağlı herhangi bir sorunla karşılaşmadım. Öğretim üyelerimiz buna izin vermiyor, bu konuda çok şanslıyız. Bizler de öğrenciler olarak bu konuda hassas davranıp, iletişimimizi duruma göre şekillendiriyoruz. 8 Mart doğumlu bir stajyer dişhekimisi olarak büyük hayalim, her alanda çalışan emekçi kadınların cinsiyete bağlı sorun yaşamasını en aza indirmektir.

Hocalarımdan yıldırma, olumsuz sözel eylemler duymadım. Fakat dişhekimliği eğitimi yoğun ve zor bir eğitim olduğu için bazı noktalarda psikolojimizin

kötü etkilendiği durumlarla karşılaşıyoruz. Bu konuda hayalim her öğrencinin danışabildiği, fakülte bazında çalışan psikologların öğrencilerle durumu sağlıklı bir şekilde belirlemesi olurdu.

Kadın stajyer dişhekimisi olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı nedir?

Yaşadığım en büyük sıkıntı, bazı hastaların bizleri hemşire olarak değerlendirebilmesi. Bu çok nadir oluyor. Erkek hemşirelerin yaşadığı problemi çok nadir de olsa kadın stajyer dişhekimisi olarak bizler de yaşıyoruz. Gereken konuşmayı yaptıktan sonra, güven problemi olmadan hastalarımıza gereken tedaviyi uyguluyoruz.

Kayseri'de sektör firması temsilcisi Yasemin Orhon:

'Yıldırımlarına izin vermeyeceğiz'

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Erciyes Üniversitesi İktisat bölümünden 2007 yılında mezun oldum. 2005 yılında üniversiteden mezun olmadan Star TV ve Kanal D'de haber merkezlerinde çalışma tecrübem oldu.

Bir dental implant firmasının Kayseri bölge bayii olarak çalışıyorum. Dişhekimlerimizle birlikte hastalarımıza sağlıklı ve güzel gülüşler için elimizden gelen çabayı gösteriyoruz.

İşe alım ve çalışma sürecinizde hiç cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğradınız mı?

Hayır, cinsiyete dayalı bir ayrımcılığa uğramadım. Böyle bir ortamın oluşmasına izin vermedim. Çalışmayı ve işini aşkla yapmayı seven biri olarak bizi yıldırımlarına izin vermeyeceğiz.

Hamilelik vb sebeplerle iş hayatınız hiç kesintiye uğradı mı?

Çocuklarımdan doğum aşamalarında onları kendim büyütme istedim ve iki yıl çalışmaya ara verdim.

Çalışma hayatınız evdeki sorumluluklarınızı nasıl etkiliyor?

Çalışma ve ev hayatımı birbirinden ayrı tutarak evime ve çocuklarıma karşı sorumluluklarımı aksatmamaya çalışıyorum.

Çalışan kadın olarak yaşadığınız en büyük

sıkıntı nedir?

Erkek egemen bir sektörde bir kadın olarak çalışmaktan, kadınların ne kadar başarılı olabileceğini göstermekten büyük mutluluk duyuyorum.

sayıdır birlikteyiz

37 yıla yaklaşan yayın hayatımıza sığdırdığımız 200 sayıyla Türkiye’de dişhekimliğinin vakanüvisliğini yapmakla kalmadık, meslek örgütü yayınları arasında süreklilik ve kalite açısından saygın bir yere sahip olduk. 200. sayımızda arkamızda biriktirdiğimiz külliyyatın özetini çıkarmaya başlamıştık. Geçtiğimiz sayımızda deprem sebebiyle yer veremediğimiz dosyaya bu sayıda kaldığımız yerden devam ediyoruz.

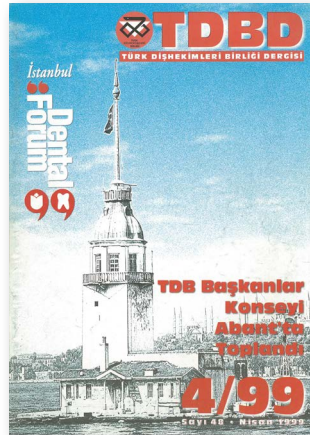
iki sayı önce 200 sayımızın bir derlemesini yapmış ve TDBD’nin yayına başlama öyküsünü 38. sayıya kadar getirmiştik.

Ülke gündeminin yine gergin olduğu, 28 Şubat müdahalesinin gündeme geldiği bugünlerde TDB 4. Kongresini İstanbul’da büyük bir başarıyla gerçekleştiren dergi sayfalarında sonraki yıllarda sık rastlayacağımız hukuki mücadelelerin bir örneği “Danıştay, Bütçe Uygulama Talimatıyla getirilen kısıtlamayı iptal etti” başlığıyla yer alıyordu. Derginin hem içerik hem de mizanpaj anlamında daha profesyonelleştiği bu sayılarda ilan sayısının da derginin etkisiyle birlikte hızla arttığı ve sektör dışından, otomobil firmalarından bile reklamların yayımlandığı gözlemlenebiliyor.

Uluslararası temasların güçlenmeye başladığı bu dönemlerde FDI’nın 1997 Seul Kongresi izlenimlerini 39. sayıdan takip edebiliyoruz. Uzun yıllar devam eden ödüllü bulmacaların da ilk bu sayılarda İzmir’den meslektaşımız **Özlem Kekeç** tarafından hazırlanmaya başladığını görüyoruz. Asgari Ücret Tarifesi’nin nasıl belirlenmesi gerektiğine dair - en azından dergide yayımlanan- ilk yazıya da Aralık 1997 tarihli 40. sayıya rastlıyoruz.

YENİ SORUNLAR, YENİ MÜCADELELER

İlk vakıf dişhekimliği fakültesinin açılması üzerine yeni dişhekimliği fakültelerinin gerekli olup olmadığına dair dekanlarla yapılan röportajlar da Şubat

Kongreler her daim en sık kullandığımız kapak konularından biriydi: TDBD 48. sayı, Nisan 1999

1998 tarihli 41. sayıya yer alırken TDB’nin mesleğiyle ilişkili alanların düzenlenmesi için gösterdiği çabaları “Diş Teknisyenliği ve Çıraklık Eğitimi” başlığıyla aynı sayıdan takip ediyoruz.

Mezuniyet sonrası eğitimin düzenlenmesine ilişkin Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Yönergesi’nin tamamlanarak yayımlandığını Nisan 1998 tarihli 42. sayıdan, Haziran 1998’de yapılan TDB 1. Etik Kurultayı’nın haberini 43. sayıdan takip edebiliyoruz.

Tümüyle bir konuya odaklanmış (Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Hizmetleri) ilk özel sayımız Ağustos 1998 tarihli 44. sayımız olurken TDB ve yeni kurulan DİŞSİAD arasında

Dişhekimliğinde Tüketici Haklarını Koruma Protokolü’nün imzalandığını Ekim 1998 tarihli 45. sayıdan öğreniyoruz.

TDB ambleminin değilse de dergi logosunun bir kez daha değiştiği Şubat 1999 tarihli 47. sayıya ilk kez TDB-FDI ortak kongresi olarak düzenlenecek TDB 6. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi’nin hazırlıklarıyla ilgili bilgiler veriliyor. Sürekli Dişhekimliği Eğitimi (SDE) Kredilendirilmiş sorularının yayımlanmasına da bu sayıda başlanıyor. Birkaç ay önce yapılan TDB 7. Olağan Genel Kurulu’nda kurulmalarına karar verilen Tekirdağ, Muğla ve Isparta dişhekimleri odalarının ilk genel kurullarını yaptığı haberinin de bu sayıda yer aldığını belirtelim.

17 AĞUSTOS DEPREMİ

Baskıya girmek üzereyken 17 Ağustos Depreminin yaşandığı Ağustos 1999 tarihli 50. sayı sadece kapağında ve yitirilen meslektaşlarımızın isimlerinde depremi aktarıyordu. Onu izleyen Ekim 1999 tarihli sayıda ise depremde yitirdiğimiz meslektaşlarımıza ve TDB'nin dişhekimleri odalarıyla birlikte deprem bölgesinde halkın acil ağız diş sağlığı sorunlarını gidermek ve meslektaşlarımıza destek olmak için yaptığı çalışmalara geniş yer veriliyordu.

Türkiye'de ağız diş sağlığı hizmetleri alanını düzenleyen ilk yönetmeliğin yayımlanışını Aralık 1999 tarihli 52. sayıdan, dişhekimliğinde uzmanlık dallarıyla ilgili tartışmanın yeniden alevlendiğini Haziran 2000 tarihli 55. sayıdan, Diş Koruma Günleri etkinliğinin ilk kez düzenlendiğini Ekim 2000 tarihli 57. sayıdan öğreniyoruz.

1999'dan itibaren derginin daha profesyonelleştiğini, bununla birlikte yayımlanan reklamların

hekimliğinde *İnfeksiyon Kontrolü*' konulu 58. sayı Ekim 2000'de, *Restoratif Materyaller ve Klinik Uygulamaları*' konulu 71. sayı Kasım 2002'de, *Estetik Dişhekimliği ve Klinik Uygulamaları*' konulu 83. sayı Ekim 2004'te derginin normal sayılarıyla birlikte dişhekimlerine ulaştırıldı.

Türkiye'de devlet geleneğinin bir tezahürü olarak meslek örgütüne fazla inisiyatif tanıdığı düşünülen Yönetmelik'te TDB'nin yetkilerinin budanma eğilimi üzerine tepkiler Şubat 2001 tarihli 60. sayıda önemli bir yer tutarken ilk kez bir TDB delegesinin (**Prof.Dr. Nermin Tarhan**) bir FDI Komisyonuna seçildiği Ekim 2001 tarihli 64. sayıda duyurulmuş.

SDE kredilendirme sisteminin kapağa taşındığı 65. sayıda sistemin detaylı bir bilançosu çıkarılırken 2001 krizinin sonuçlarını meslektaşlarımız açısından hafifletmeye yönelik *'Dişhekimliği Ürünlerinde Özel İndirim Günleri'* kampanyası Nisan 2002 tarihli 66. sayıdan duyuruluyordu.

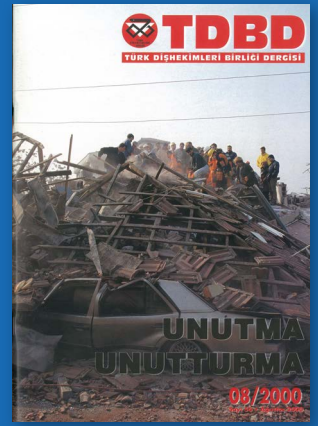
17 Ağustos 1999 depreminin ardından: TDBD 50. sayı, Ağustos 1999

Deprem bölgesinde TDB çalışmaları: TDBD 51. sayı, Ekim 1999

TDBD 51. sayı, '99 Marmara Depreminin ardından tespit yine aynı: Organizasyonsuzluk.

17 Ağustos'un ilk yıldönümü: TDBD 56. sayı, Ağustos 2000

arttığını, sektör dışından da çok sayıda firmanın dergide reklamlarıyla yer aldığını gözlemlemek mümkün.

Yine bu dönemde sanat ve medya dünyasının önemli isimleriyle yapılan röportajların da hemen her sayıda yayımlandığını görebiliyoruz. **Edip Akbayram, Uğur Yücel, Bülent Ortaçgil, Halil Ergün, Müjdat Gezen, Zuhall Olcay** gibi müzik ve sinema dünyasının önemli isimleri, **Murat Belge, Enis Berberoğlu, Umur Talu, Mehmet Altan, Hayri Kozanoğlu** gibi önemli gazeteci ve düşünce insanları bunlardan bazıları...

ÖZEL SAYILAR

Özel sayılar bu yıllarda sıkça yayımlanıyordu. *'Diş-*

Haziran 2002'de yayımlanan Uzmanlık Tüzüğü'yle beş dalda uzmanlığın belirlenmesine karşı TDB'nin değerlendirmeleri Ağustos 2002 tarihli 68. sayıda, açılmasına karar verilen yeni dişhekimliği fakültelerine ilişkin TDB'nin yaklaşımını verilerle açıklayan dosyayı Kasım 2002 tarihli 70. sayıdan takip edebiliyoruz. Birkaç ay sonra uzmanlık meselesi tüm paydaşlardan alınan görüşlerle geniş bir dosya halinde Mart 2003 tarihli 73. sayıda yeniden yer buluyor.

DÜNYADA OLAN BİTENE DE SESSİZ KALMADIK

2003 yılında dergi sayfalarında en sık rastlanan konulardan biri de ABD'nin Irak'a yönelik

tehditlerine karşı tüm dünyada savaş karşıtlarının yürüttüğü çabalara Türkiye’den yapılan katkılar ve işgalin başlamasından sonra düzenlenen protestolardı. İşgale karşı oluşturulan Koordinasyondan **Aydın Engin, Mete Çubukçu, Tayfun Mater** gibi isimlerle yapılan röportajlara da bu bağlamda yer veriliyordu.

2020’den itibaren dünyayı kasıp kavuran Covid-19 virüsünün atalarından sayılabilecek SARS virüsünün Uzakdoğuda yayılması üzerine tehlikenin boyutlarını sorguladığımız röportaj da Haziran 2003 tarihli 75. sayıda yayımlanmıştı. Bu yılların mesleki açıdan en önemli iki tartışma konusundan biri uzmanlık meselesi, diğeri de o zaman henüz çılgınlık boyutuna varmayan yeni dişhekimliği fakültelerinin açılmasıydı. 16. dişhekimliği fakültesinin açılması kararı üzerine TDB’nin tepkilerini yayımladığımız Ağustos 2003 tarihli 76. sayının kapağında da bu konu işleniyordu.

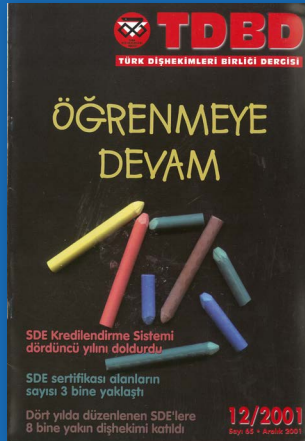
Bir yıl önce kurulan AKP hükümetinin Sağlıkta Dönüşüm Projesi ve Genel Sağlık Sigortası girişimlerinin konunun hemen tüm paydaşlarının görüşleri derlenerek ele alındığı dosya Aralık 2003 tarihli 78. sayıda, meslektaşlarımızın ilk kez ferdi kaza sigortası kapsamına alındığına ilişkin haber Nisan 2004 tarihli 80. sayıda, sahte dişhekimlerine üç yıldan beş yıla kadar hapis öngören yasa değişikliği Haziran 2004 tarihli 81. sayıda, bir meslektaşımızın diplomasını Almanya’da kabul ettirme sürecini anlatan röportaj Aralık 2004 tarihli 85. sayıda yayımlanmış.

AMBLEM VE LOGO DEĞİŞİYOR

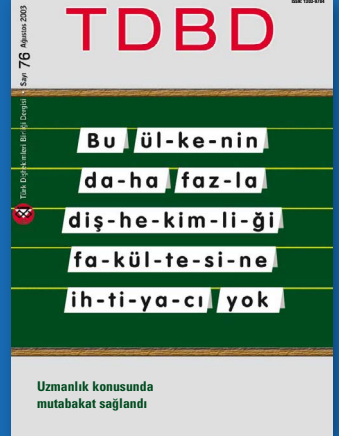
TDB amblem ve logosunun ikinci kez değiştiğini Nisan 2005 tarihli 87. sayıdan, dönemin TDB Genel Başkan Vekili **Prof.Dr. Taner Yücel**’in FDI Bilim Komitesi’ne seçildiğini Eylül 2005 tarihli 89. sayıdan öğreniyoruz. Kasım 2005 tarihli 90. sayıda ise dergi tasarımında bazı revizyonlar yapılıyor; bu kapsamda ‘içindekiler’ sayfası tüm içeriği yansıtabilmek için iki sayfaya çıkarılıyordu. Bu dönemde artan ekonomik hareketliliğe paralel olarak dergideki ilan sayısı da hatırı sayılır oranda artıyor, içerik de aynı doğrultuda genişleyince dergi ilk kez 100 sayfayı aşmaya başlıyordu.

Yine bu dönemde ilk olarak çeşitli ürün gruplarıyla ilgili olarak meslektaşlarımızı detaylı bilgilendiren ve satın alma süreçlerinde onlara yardımcı olacak ürün dosyaları yayımlanmaya başlanmıştı. *Otoklavlar, Dişhekimliğinde Kullanılan Işık Kaynakları, Görüntüleme Cihazları, Endodontiyi Kolaylaştıran Aletler* gibi birçok başlıkta hazırlanan dosyalarda bu cihazlarda aranması gereken özelliklerin yanında piyasada bulunan cihazların belli açılardan karşılaştırmaları da yapılıyordu.

Kasım 2005 tarihli 91. sayının kapağına da

Dört yılın ardından SDE faaliyetlerinin bilançosunu çıkarmıştık: TDBD 65. sayı, Aralık 2001

Henüz 16. fakülte kurulurken uyardıya başlamışız: TDBD 76. sayı, Ağustos 2003

Aralık 2005 tarihli 91. sayıda yayımlanan Otoklav dosyasının kapağı

Kamunun serbest çalışan dişhekimlerinden hizmet alması gerektiğini sık sık işledik: TDBD 92. sayı, Şubat 2006

16 yıl önceki ilk deryamızı; Haziran 2007 tarihli 100. sayı.

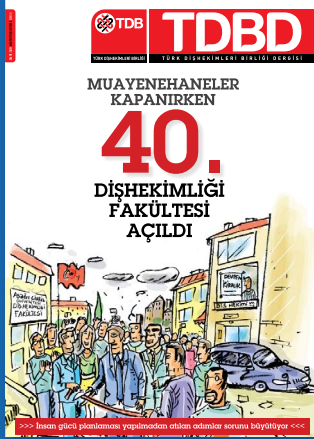
Hizmet alımı projesinin rafa kaldırılması sinyallerine karşı Ankara eylemi: TDBD 114. sayı, Ekim 2009

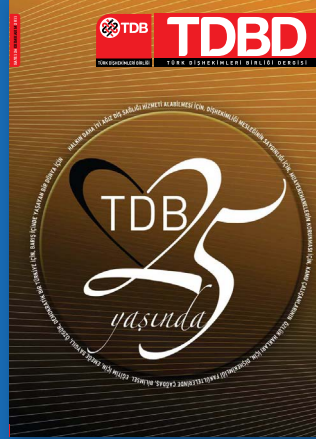
Birikmiş sorunlara karşı tek başımıza yaptığımız en büyük eylem:
TDBD 124. sayı, Haziran 2011

2011'de 'Dişini Göster' eylemi için tasarlanan afiş.

Bir kez daha yeni fakülteler üzerine:
TDBD 125. sayı, Ağustos 2011

TDB'nin 25. yaş gününe özel:
TDBD 126. sayı, Ekim 2011

FDI'n en başarılı kongrelerinden birini hayata geçirmemizin ardından:
TDBD 137. sayı, Ekim 2013

Soma'da katliam boyutunu alan kazanın ardından:
TDBD 142. sayı, Temmuz 2014

yansıdığı gibi bu dönemde TDB'nin en çok öne çıkardığı politikalarından biri Kamunun serbest çalışan dişhekimlerinden hizmet satın alması konusuydu. Bu doğrultudaki girişimler, oluşturulan projeler birkaç yıl boyunca dergi sayfalarında sıkça yer alıyordu. O yıl dişhekimlerinin gündemine giren sorunlardan biri olan yerel yönetimlerin muayenehanelere rakip olacak şekilde ağız diş sağlığı hizmet birimleri açmasına ise Maliye Bakanlığı'na yapılan başvuru sonucunda son verildiğini Şubat 2006 tarihli 92. sayıdan hatırlıyoruz.

TDB TARİHİ DOSYASI

Türk Dişhekimleri Birliği'nin kuruluşunun 20. yıldönümünde, Nisan 2006 tarihli 93. sayı için oluşturulan son derece kapsamlı 'TDB'nin 20. Yılı' dosyası sonraki yıllarda da TDB tarihine ilişkin başvurulacak kapsamlı bir kaynak oldu. Samsun'da başarıyla hayata geçirilen TDB 13. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne ilişkin tüm detaylar ise Ağustos 2006 tarihli 95. sayıda yer aldı.

TDB'nin toplum ağız diş sağlığı eğitimi alanındaki önemli projelerinden biri olan 'Sağlığı Geliştiren Okullar' projesinin KKTC'deki pilot uygulamasının başladığını Kasım 2006 tarihli 96. sayıdan, dişhekimlerin de aralarında olduğu sağlık meslek örgütlerinin Ankara'da yapılacak 'Beyaz Eylem'e hazırlandıklarını Şubat 2007 tarihli 98. sayıdan öğreniyoruz.

100. sayıda ise derginin çıkışından itibaren emeği geçenlerin röportajlarından oluşan bir dosyanın yanı sıra TDB Öğrenci Kolu'nun ilk Ulusal Öğrenci Kongresi'nin 21-22 Nisan 2007 tarihlerinde İstanbul'da yapıldığı haberi de yer alıyordu.

TİRAJ 20 BİNE YAKLAŞIYOR

Hemen iki sayı sonra ise Bilimsel Dişhekimliğinin 100. Yılı kutlamalarının başlangıcı haber veren 102. sayı 'Yüzyıl' kapağıyla yayımlanıyordu. Bu dönemde dergi tirajının 18.500 olduğunu da not olarak ekleyelim. TDB'nin ilk kez dişhekimliği öğrencileri için burs fonu oluşturduğunu da bu sayıdan öğreniyoruz. Dünya Dişhekimleri Birliği'nin (FDI) Avrupa Bölgesel Organizasyonu olan ERO'nun 17-19 Nisan 2008 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen Genel Kurulu Nisan 2008 tarihli 105. sayıda, kamunun dışarıdan ağız diş sağlığı hizmeti alması konusunda ilgili kurumlardan beklenen adımlar gelmeyince TDB'nin Hükümete götürdüğü teklifin haberi ise Ağustos 2008 tarihli 107. sayıda yer aldı.

Ocak 2009'da yayımlanan 109. sayıda TDB'nin Kamunun serbest dişhekimlerinden hizmet almasına yönelik başlattığı imza kampanyasında toplanan 100 bini aşkın imzanın 7 Ocak 2009 günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na teslim edildiği belirtilmiş. Haziran 2009 tarihli 112. sayıda uzun süredir tartışılan dişhekimliğinde

uzmanlık meselesinde 7 Mayıs 2009 günü toplanan Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun daha önceki yönelimin aksine altı ana dalda uzmanlık olmasına karar verdiği haber olarak yer almış.

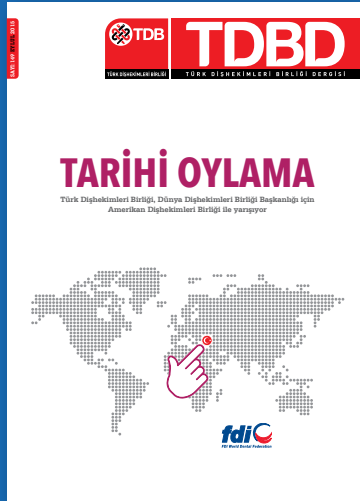
ADIMLARIMIZDAN YORULDU YOLLAR...

Hükümetin uzun süredir çalışmaları yapılan serbest çalışan dişhekimlerinden hizmet alımı projesini durdurması, uzmanlık sorununda TDB'ye verdiği sözün tersini yapması gibi adımlarının 4 Kasım 2009'da yüzlerce meslektaşımızın katıldığı bir eylemle protesto edilmesi Kasım 2009 tarihli 114. sayımızda kapak konusu yapılırken yeni dişhekimliği fakültelerinin açılışının hızlandığını Şubat 2010 tarihli 116. sayıdaki 29. ve 30. dişhekimliği fakültelerinin açılması haberlerinden anlıyoruz (bugün bu sayı 104 oldu).

yürüyüştü. Çok ses getiren bu eylem Haziran 2011 tarihli 124. sayımızda her yönüyle işlendi.

'İÇİMİZDEN BİRİ'LERİ

126 ve 127. sayılarımızda ise TDB'nin çeyrek yüzyılı doldurması vesilesiyle o güne kadar görev yapmış tüm genel başkanlar, genel başkan vekilleri ve genel sekreterlerin bir araya getirildiği toplantıda TDB'nin kuruluş ve gelişim aşamalarına ilişkin aktarımlar dergi sayfalarına taşınarak tarihimize bir katkı daha yapılmış oluyordu. 'İçimizden Biri' konseptli röportajlarımız için başta çeşitli sanat dallarıyla hobi olarak uğraşan meslektaşlarımız olmak üzere isim bulma sıkıntımız hiç olmadı. Bazı meslektaşlarımız ise ikinci uğraşını profesyonel olarak da sürdürecektir derecede uzmanlaşmış oluyordu. Temmuz 2012 tarihli 130. sayımızda

Prof.Dr. Taner Yücel'in FDI Başkanlığı seçimine girdiği ay:
TDBD 149. sayı, Eylül 2015

Dünya Ağız Sağlığı Günü kutlaması:
TDBD 170. sayı, Mart 2019

Covid-19 pandemisinin ilk şokunu atlattıktan sonra:
TDBD 177. sayı, Eylül 2020

Hükümetin TDB Asgari Ücret Tarifesi'yle oynamasının ilk işaretini üç yıl boyunca onaylamadığı Tarifeyi yarıya indirerek onayladığı haberinin yayımlandığı Haziran 2010 tarihli 118. sayıdaki haberden hatırlıyoruz. Ağustos 2010 tarihli bir sonraki sayıda ise meslek örgütümüz tarihinde ilk kez bir meslektaşımızın, Prof.Dr. Nermin Tarhan'ın FDI Konseyi'ne seçildiği haberi yer alıyordu.

FDI'nın 2009 yılında yayımladığı Oral Health Atlas'ın dünya çapında ağız diş sağlığı ve dişhekimleriyle ilgili istatistikleri de Ekim 2010 tarihli 120. sayıdan başlayarak uzunca bir dönem boyunca TDBD'de yayımlandı. Dişhekimlerinin bir meslek grubu olarak tek başlarına yaptıkları en kalabalık eylem 6 Mayıs 2011 günü Kongreye katılan 2 bini aşkın dişhekimisiyle Galata Köprüsü'nde yapılan

röportaj yaptığımız futbol hakemi **Tolga Özkalfa** da bunlardan biriydi.

TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu'nun uzun ön çalışmaların ardından Ekim 2012'de başlattığı *Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi* Kasım 2012 tarihli 132. sayıda, Eylül 2013'te büyük bir başarıyla hayata geçirilen FDI Dünya Dişhekimliği Kongresi'ne ilişkin tüm detaylar ise Ekim 2013 tarihli 137. sayıda yer buluyordu. TDB'nin dünya dişhekimliğinde artan ağırlığına paralel olarak FDI başkan ve yöneticileri de hemen tüm TDB kongrelerinde misafirlerimiz oldular ve **Monnot**'dan **Aerden**'e, **Tin Çun Vong**'dan **Da Silva**'ya kadar FDI başkanlarıyla yaptığımız röportajlar da yıllar içerisinde sayfalarımızda yer aldı.

YETKİNLİK GELİŞTİRME PROGRAMLARI'NDAN TDB AKADEMİ'YE

Ocak 2014 tarihli 139. sayımızın kapağından daha sonra TDB Akademi'nin kurulması fikrine kadar genişleyen Yetkinlik Geliştirme Programları'nın başlatıldığı duyuruluyordu. Temmuz 2014 tarihli 142. sayımızda ise tarihimizin en büyük maden facialarından biri olan Soma'yı 'Taşeron Ölümdür, Yasaklansın' başlığıyla kapağa taşımıştık.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te yapılan bir dizi olumsuz değişikliğe karşı TDB ve Odaların 2015 Ocak ayı boyunca sürdürdüğü ısrarlı eylemler Ocak 2015 tarihli 145. sayıda, Prof.Dr. Taner Yücel'in FDI Başkanlığı için ABD'li FDI Konseyi üyesi **Kathryn Kell** ile yarıştığı FDI Genel Kurulunun haberi Eylül 2015 tarihli 149. sayıda yer buluyordu. 149. sayı aynı zamanda derginin uzun zamandır değişmeyen sayfa tasarımlarının da yenilediği sayı olmuştu.

AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI PARLAMENTOSU TOPLANTILARI

TDB'nin iki yıl boyunca üzerinde çalıştığı TDB Akademi'nin Mart 2016'daki Hasta Okulu ve Yetkinlik Geliştirme Programlarıyla faaliyete geçişi Mart 2016 tarihli 152. sayıda, fakülte sayısındaki kontrolsüz artışa ilişkin kontenjan ve nüfus karşılaştırmalarının yapıldığı insan gücü planlaması konulu dosyaların ilki Eylül 2016 tarihli 155. sayıda, TDB Ağız Dış Sağlığı Parlamentosu toplantılarının üçüncüsünün İstanbul'da yapıldığı haberi Mayıs 2017 tarihli 159. sayıda yayımlanıyordu.

Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Ulusal Kongrelerinin 21- 22 Ekim 2017 tarihlerinde Ankara'da yapılan ve dönem başkanlığını TDB'nin üstlendiği 6.sı vesilesiyle hazırlanan dosya Kasım 2017 tarihli 162. sayıda, **Gülşay Özdoğan**'ın hazırladığı 'Sağlık Hizmetlerinde Reklam' konulu dosya Mayıs 2018 tarihli 165. sayıda yer aldı.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinin dişhekimliği fakültelerinde görev yapan Türk bilim insanlarıyla yapmayı planladığımız bir dizi röportajın ilki Mart 2019 tarihli 170. sayıda Virginia Commonwealth Üniversitesi öğretim üyesi **Prof. Eser Tüfekçi**yle yapılsa da çeşitli sebeplerle gerisi gelmemiştir. Önümüzdeki aylarda bu dizi de devam ettirecektir.

2013'lerden itibaren hem döviz kurlarının yükselmesi nedeniyle artan baskı ve kağıt maliyetleri, hem de reklam mecralarının çeşitlenmesi nedeniyle azalan reklam gelirleri derginin mali olarak sürdürülebilirliğini giderek daha fazla zorlamaya

başlıyordu. Yine de Covid-19 pandemisine kadar yılda altı sayı hedefi aksatmadan sürdürüldü.

PANDEMİ DÖNEMİ VE E-DERGİ

Pandeminin başladığı 2020 yılında 1999'dan beri ilk kez bu hedef tutturulamadı ve o yıl iki sayı yayımlanamadı. Dergi Eylül 2020 tarihli 177. sayıyla tekrar okurla buluştu ve Covid-19 salgını sürecine ilişkin toplumsal sağlık sistemine vurgu yapıldı. Derginin yayımlanamadığı altı aylık dönemin Covid-19 kronolojisi de bu sayıda yer aldı.

2021 yılı başına gelindiğinde döviz fiyatlarındaki astronomik artışlar dolayısıyla artan maliyetlerin ilan bedelleriyle karşılanamaz duruma gelmesi pandemi önlemleriyle de birleşince uzun zamandır düşünülen e-dergiye geçiş projesi 'kuvveden file' çıktı. 2021'in Şubat ayında yayımlanan 179. sayı ilk e-dergimiz oldu. Peryodu iki aylıktan aylığa dönen TDBD aradan geçen 25 ayda 23 sayı yayımlayarak bu hedefe oldukça yaklaştı.

Son iki yılın konuları yakın tarih olamayacak kadar taze olduğu için bu sayılardan hatırlatmalar yapmıyoruz. e-TDBD'ye geçtikten sonra en göze çarpan değişikliğin daha önce sayfa sıkıntısı nedeniyle yeterince yer veremediğimiz meslektaşlarımızın görüşlerinin çeşitli dosyalar vesilesiyle dergide daha fazla yer bulması olduğu söylenebilir. Haberlerin bir ay daha taze dişhekimlerine ulaşması da yeni formatın avantajlarından

biri tabii.

200 sayılık bu güzel ve meşakkatli yolculuğun kısa bir özetini sunmaya çalıştık. Umuyoruz ki okumaya, bilgilenmeye, paylaşmaya açık meslektaşlarımızın sayısını artırarak yüzlerce sayı daha devam edeceğiz.

Okuyan herkese teşekkürler...

Geçtiğimiz yıl sağlık meslek örgütleriyle birlikte yürüttüğümüz kampanyanın hedefleri: TDBD 193. sayı, Mayıs 2022

Basılı derginin sona erip tümüyle e-dergi olarak hazırlanan ilk sayımız: TDBD 179. sayı, Şubat 2021

Pilot dişhekimisi Serhan Didinen:

Kokpite girdiğim gün hayatımı değiştirdi

Serhan Didinen dişhekimliği fakültesini bitirip üzerine pedodonti doktorası yapıp üzerine birkaç sene de dişhekimliği yaptıktan sonra bu kariyeri tümüyle unutup pilotluğa geçmek gibi cesur bir rota çizmiş bir meslektaşımız. Çocuk dişhekimliğini severek yaptığını, engelli ve kronik hastalıklı çocuklarla çalışmayı özellikle istediğini vurgulayan Didinen bütün bunlara rağmen nasıl olup da sıfırdan zorlu bir yola girdiğini 9 yaşında kokpite adım atışıyla açıklıyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1987 Ankara doğumlu-
yum, babam genel cerrahi
uzmanıydı. Ailem Bursalı,
Balkan göçmeni bir aile.
İkiz kardeşim var, o da
dişhekimisi. Üniversiteye
hazırlanırken çok bil-
gili değildik meslekler

hakkında, etrafımızda
tanıdığımız insanların
meslekleri üzerinden de-
ğerlendirme yapıbiliyor-
duk. Eniştem de pilottu,
düşündüm aslında ama o
zamanlar pilotluğa girmek
imkansızdı yakındı. Babam
“kendi muayenehaneniz
olur” diye yönlendirdi,

beyaz önlük sevdası da
olunca ikimiz de dişhe-
kimliğine girdik. Ben
Dicle Ü.D.F.’ne, kardeşim
de Süleyman Demirel
Ü.D.F.’ne gittik.

Fakülte yıllarında dişhekimliğinin size göre olmadığını mı düşünmeye başladınız?

Üniversiteye
Bursa’dan Diyar-
bakır’a gitmek
büyük şoktu
benim için. Bam-
başka bir kültür.
Fakülte’de de
çok ağır bir eği-
tim vardı. Hatta
babam “tıp fa-
kültesinde bile
bizi bu kadar
zorladıklarını

hatırlamıyorum” demişti.
El pratiğiyle ilgili de çok
yeteneğim olmadığı için
başta çok zorlandım. Bir
de ilk kez tek başınıza

yaşıyorsunuz ve bam-
başka bir kültür-
de... Mücadeleli
bir dönem oldu
benim için. Sos-
yal imkanlar da
kısıtlıydı bizim
okuduğumuz
dönemde. Yeni
bir kültürle
tanışıyorсу-
nuz, başka
bir dil var,
yemekler
çok güzel. İlk
gittiğimde
epey kilo
almıştım.

**Mezuniyet-
ten sonra** →

Didinen 9 yaşında kokpite girdiği bu anın hayatını değiştirdiğini söylüyor.

doktora devam ettiniz galiba?

Evet, Gazi Ü.D.F. Çocuk Dişhekimliğinde doktora başladım. Anmadan geçemeyeceğim, Prof.Dr. İzzet Yavuz hocam vardı, o çok yüreklendirdi beni. "Çocuk dişhekimliğinde iyi olduğunu görüyorum, buraya girmeni isterim" dedi. Diyarbakır'da kalmayacaktım, Gazi Ü.D.F.'ne başvurdum ve kabul edildim. 2009'da doktora başladım.

Diyarbakır'da pratik ağırlıklı bireğitim varken Gazi'de teori yoğunluğuydu. Adapte olmam biraz zaman aldı ama bence Türkiye'nin en iyi pedodonti bölümlerinden biridir. Her türlü hastayla ilgilendik; engelli hastalar, tıbbi açıdan sorunlu hastalar...

2014 Mart ayında doktora tamamladım. Tabii doktora en büyük problem maaş alamamak. Sürekli dışarıda çalışmak zorunda kalıyorsunuz. Ben girerken DUS yoktu, o geçiş sürecinde bize uzmanlık hakkı da tanıdılar. Dışarıda da çalışmak zorunda olmak

çok yorucuydu. Hafta sonu Ankara'dan İstanbul'a gelip 100 tane hasta bakıyordum, hepsi çocuk. Çok ağır bir iş.

Çocuk hastayla çalışmak zor mu?

Hem zorlukları var hem güzellikleri var. Sizi severse, güzel bir iletişim kurabilirsiniz size çok bağlanır, başka kimseye gitmek istemez. Kardeş şefkatini, evlat sevgisini hissedersiniz. Bunu engelli çocuklarda çok hissettim. Onlar kendilerine bakacak hekim bulmakta çok zorlanıyor. Çok sert davrananlar oluyor, yüzüne bakma-

'Engelli çocuklarda tükürüğün durdurulmasıyla ilgili özel bir aparey yapıyordum. Yapımı o kadar kolay olmasına rağmen o kadar az kişi yapıyor ki...'

yanlar oluyor. Zor bir iş ama ben olabildiğince en

Serhan Didinen, yardımcı pilot koltuğuna oturmak için zorlu sınavları geçtikten sonra yaklaşık 2,5 yıl süren eğitimleri başarıyla tamamlamak gerektiğini aktarıyor.

handikaplı hasta grubuna çalışmak istedim.

Doktoradan sonra 1,5 yıl kadar Medipol Ü.D.F.'nde Yardımcı Doçent olarak çalıştım; orada da lösemi hastalarını üzerime aldım. Onların protokolünde enfeksiyon hastalıklarını engellemek için ağızdaki çürüklerin tamamen temizlenmesi gerekiyor, ilik naklinden önce. Onlarla çok güzel çalışmalar yaptık, senelerce sürüyor tedavileri, hâlâ da beni arayan hastalarım var.

Bu tür alanlar pek tercih ediliyor değil mi?

Dişhekimliğinde bir şey moda oluyor ve herkes onu yapmaya başlıyor. Botoks çıkıyor, herkes onu yapmaya başlıyor ama bu tür gölgede kalan alanları tercih eden çok olmuyor. Halbuki çocuk dişhekimliği kendilerini çok geliştirebilecekleri bir alan.

Çapa Fizik Tedavi bölümünden bana bir çalışma teklifi gelmişti. Engelli çocuklarda tükürüğün durdurulmasıyla ilgili özel bir aparey yapıyordum. Yapımı o kadar

kolay olmasına rağmen o kadar az kişi yapıyor ki... Birazcık yapılırsa çok yaygınlaşacak; özellikle serebral palsili çocuklar çok muzdarip bundan. Ben öğrencilerimi de bu yöne yönlendirmeye çalıştım ama ülkemizde bunun bir maddi karşılığı olmadığı da bir gerçek.

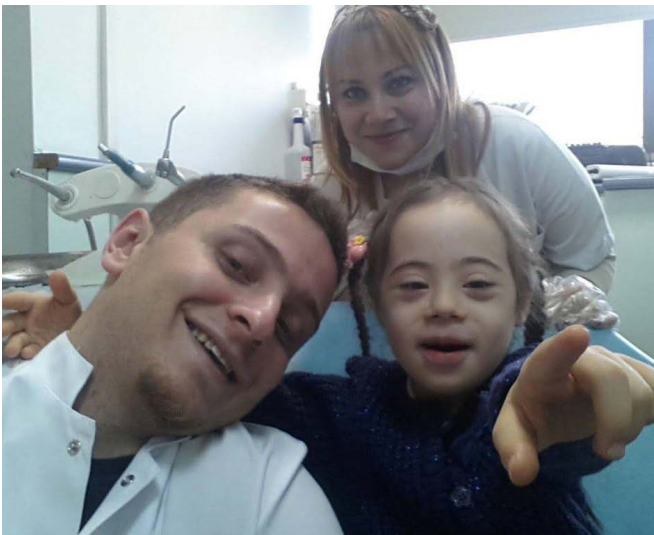
Serbest çalışmak istemediniz mi?

Medipol'den önce bir yıl kadar özelde çalıştım ama beni tatmin etmediğini hissettim. Sadece tedavi yapıp paramı alıp çıkmak istemediğimi fark ettim. Medipol Ü.D.F.'nden teklif alınca kabul ettim.

Pilotlukla temas nerede başladı?

Aslında 1996'da 9 yaşındayken -eniştem pilot olduğu için- bir uçağın kokpitine girmemle başladı. Çok hoşuma gitti. Birkaç sene sonra babam bir uçuş simülasyonu oyunu yüklemişti; epey dayken ilgileniyordu, iniş kalkış yapıyor vs. Bana da öğretmesini istedim, öğretti, oynamaya başladım.

Bir süre sonra internet yaygınlaştığında

Pedodonti uzmanı Serhan Didinen mesleğini sürdürdüğü dönemde dezavantajlı gruplarla çalışmayı özellikle tercih ettiğini söylüyor.

insanların bunu online oynamaya başladığını fark ettim. Online kulecilik yapanlar var, online uçuş kuleyle konuşanlar var... Kendi aralarında kulüp-leşmişler, eğitim veriyorlar falan, olay bambaşka bir boyuta geçmiş. 2 bin saat online uçuş yapmışım bu süreçte, çok geliştirdim kendimi. Üniversitenin 3. senesi falandı.

O zamanlar kokpite giriş serbestti, rica edip girebiliyorduk. Kaptanlara öyle sorular soruyordum ki afallıyorlardı.

Fiilen yapmaya nasıl karar verdiniz?

Üniversite biterken bir başvurayım dedim. Pilot akademisi var THY'nin. Eniştemle beraber gittik, dişhekimliğinden almıyoruz dediler. Mühendisliğin bazı dallarından alınıyormuş. Öyle olunca doktora yapmaya karar verdim ve pilotluğu mecburen unuttum. Doktoranın yarısına geldiğimde dişhekimliğine de açıldığını duydum ama o saatten sonra bırakmak istemedim.

Doktoram bittikten sonra annem 'bir dene istersen' dedi ama bu kadar okuduktan sonra benim aklıma yatmıyordu. Normalde anneler

karşı çıkar pilotluğa ama benim annem çok istedi. Babamsa 'delirdin mi oğlum sen' dedi. Bu kadar eğitim aldım, mesleğimi yapmak istiyorum biraz dedim.

Bir iki yıl çalıştıktan sonra Medipol'de çalıştığım dönemde çok yorulmuştum, bir gece 'ben bu işe devam edemeyeceğim' dedim ve pilotluk için başvurmaya karar verdim. Sınavlara hazırlanırken bir süre başka bir yerde çalıştım. Sınavlara hazırlanırken de 15 Temmuz darbe girişimi oldu.

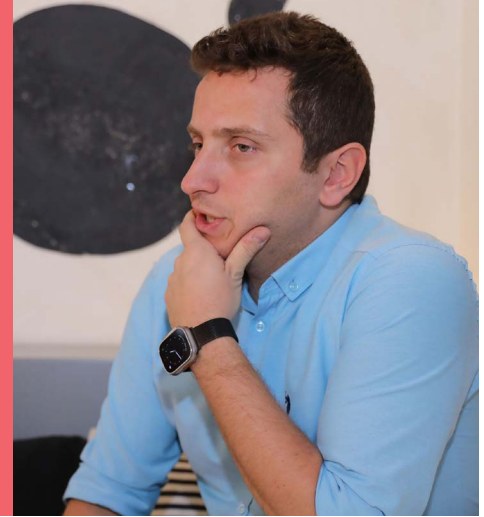
Alımları durdurdular mı?

Hayır, tersine süreç hızlandı. Pilotlardan da çıkarılanlar oldu sanırım, ihtiyaç arttı ve sınavların ardından girmiş oldum.

İngilizceniz yeterli miydi?

Her biri için sınav var; IELTS'e girdim ve geçtim. Bizim sınav süreçlerinde Alman psikologlarla sözlü bir sınava giriyorsunuz, oldukça zorlu bir sınav. Alman Havacılık ve Uzay Dairesi yapıyordu bu sınavları. Yetenek sınavı da var, hepsini teker teker

'Pilotluğu profesyonel olarak yapmaya başlayınca bir hobimi kaybetmiş oldum aslında. Şimdi yerine denizi koydum, o da çok keyifli.'

geçtim.

Sonra hemen kokpite sokmuyorlar tabii...

Tabii, uçuş okuluna başlıyorsunuz. 16 ay sürüyor bu da, birincilikle bitirdim ben. O simülatör oyunlarının çok faydasını gördüm. Uçaklar hakkında çok fazla bilgim vardı.

Sonrasında 9 ay da uçak tipi eğitimi var. Hangi uçak türünde uçacaksanız onun eğitimini alıyorsunuz. Biz Airbus A-320 eğitimi aldık.

Eğitimler toplamda ne kadar sürüyor?

Yaklaşık 2,5 sene sonra sağ koltukta yardımcı pilot olarak uçmaya başlıyorsunuz.

Her uçak için ayrı eğitimi alınıyor?

Evet, zaten dar gövdeli uçaklarla başlıyorsunuz. Onda da iki tip var; Boeing 727 ya da Airbus A-320. Biz Airbus'a düştük, daha teknolojik bir uçak. Eğitimden sonra 40 uçuş hocayla birlikte uçuyorsunuz, hoca onay verirse yardımcı pilot olarak uçmaya başlıyorsunuz. Sonrasında da 6,5-7 sene kadar yardımcı pilot olarak devam ediyorsunuz.

nuz; ben hâlâ yardımcı pilotum mesela. Dişhekimliğinde hocalık aşamasına gelmişken tekrar öğrencilikten başladım anlayacağınız. Dışarıdan kolay gibi görünse de zor bir şey aslında.

Pilotun ses tonundan tecrübeli ya da heyecanlı olup olmadığını anlamaya çalışan insanlar var...

Biz de o güveni vermeye çalışıyoruz. Titreye titreye ağlayarak uçmak zorunda kalan, kalkıp gitmek isteyen çok yolcumuz oldu ama gerçekten korkacak bir şey yok.

Hiç tehlikeli durumlar yaşamadınız mı?

Zaman zaman olumsuz hava koşullarının sorun çıkardığı oluyor ama uçakların çok güvenli olduğunu söyleyebilirim. Yoksa biz nasıl girelim her gün kaç sefer? Bakımlar, teknik kontroller çok sıkıdır. THY bunu kendi bünyesinde Turkish Tecnic şirketiyle yapıyor. Dünyanın birçok havayolu şirketine de bakım hizmeti veriyor. Çok profesyonel bir şirket.

Bütün kontrollerden sonra pilotlar da uçağın →

Meslektaşımız Serhan Didinen, fakülte arkadaşlarıyla.

Didinen, çocuk hastalarla arasının çok iyi olduğunu, pilotluğu tercih etmesinin mesleği sevmemesiyle ilgisi olmadığını özellikle vurguluyor.

etrafını gezerek gözle kontrol ederler. Her uçuşa ta mutlaka yapılır bu.

Bunca sene okuduktan sonra mesleğinizi kesin olarak bırakmak zor gelmedi mi?

Bunu çok düşündüm açıkçası. Orada bir yol ayırımıydım. Ya fakülteyi de bırakıp para kazanmaya odaklanacak ve çok da keyif almadan yaşayacağım ya da hayallerimin peşinden gidecektim. Bunu en azından bir denemek istedim. Pervaneli uçakla hocayla birlikte ilk uçuşa çıktığımda da 'iyi ki yapmışım' dedim.

Tahmin ettiğiniz keyfi yaşadınız yani?

Tahmin ettiğimin çok üstünü yaşadım. Bir pilot adayı olarak havalandığım anda 'bu bambaşka bir şey' dedim.

Uzun süreli evinizden uzak kalmak hayatınızı nasıl etkiliyor?

Son 7-8 aydır çift koridorlu uçak tipine geçtim. Uzun uçuşlar yapıyoruz, ABD, Tayland, Arabistan, Kore, her tarafa gidiyoruz.

Biraz zor oluyor ama yavaş yavaş alışıyorum. Önceden daha kısa uçuşlarla git-gel yapıyordum,

şimdi, bugün mesela Dubai'ye gideceğim, 30 saat orada kalacağım. Çoğunlukla kısa kaldığı için gittiğimiz yeri gezme şansımız da pek olmuyor. Bazen uzun kaldığımız da oluyor tabii, geçenlerde Hindistan'a gittiğimizde 92 saat kaldık. Bu tür uzun kalışlarda aile bireylerini, arkadaşlarımı falan da davet ediyorum, güzel oluyor. Arkadaşlara indirim yok tabii ama aile bireylerine oldukça yüksek bir indirim yapıyor.

Evinizden uzun süre uzak kalmak bir düzen oluşturmak anlamında sıkıntılı tabii. Bekar olduğum için çok problem olmadı ama arkadaşlarınızla plan yapamıyorsunuz; herkes evdeyken siz iştesiniz ya da tersi. Biraz daha yalnız başına yapılabilen hobiler edinmeye çalışıyorsunuz.

Ama totalde baktığınızda dişhekimliği yaptığım dönemden daha fazla dinlenmeye zaman ayırabiliyorum. Çünkü bizde uçuşlardan sonra belli bir dinlenme zamanınız olmak zorunda. Aylık 70 saat civarında bir net uçuş saatimiz olur. O yüzden dişhekimliği yaptığım döneme göre kendime daha fazla vakit ayırabiliyorum.

Arkadaşlarımızla ortak aldığımız bir teknemiz var, müsait oldukça oraya gidiyorum. Balık tutuyoruz, geziyoruz...

Pilotluğu profesyonel olarak yapmaya başlayınca bir hobimi kaybetmiş oldum aslında. Şimdi yerine denizi koydum, o da çok keyifli.

Dişhekimliği gibi bedenen yıpratıcı da değil galiba?

Aslında pilotlukta da var. Doğrudan bel-boyun gibi değil ama başışıklık çok düşüyor. Sık hastalanma-

'Çocuk hasta sizi severse, güzel bir iletişim kurabilirseniz size çok bağlanır, başka kimseye gitmek istemez. Kardeş şefkatini, evlat sevgisini hissedersiniz. Bunu engelli çocuklarda çok hissettim.'

ya başladım. İki haftadır zatürreydim, yeni iyileşiyorum. Çünkü geceniz gündüzünüz çok karışık, gece uykusu uyuyamıyor-

sunuz. Sıcaktan soğuğa hızla geçiyorsunuz... Gittiğiniz yerde daha önce tanışık olmadığınız bir sürü mikropla karşılaşyorsunuz... Uçağın içinde hava radarı var, radyasyon alıyorsunuz...

Dişhekimliğine dönmek gibi bir plan yok anladığımız kadarıyla...

Yok. Sevmediğimden değil ama şu an yaptığım iş daha fazla keyif veriyor bana.

Genç meslektaşlarda da biraz umutsuzluk görüyorum, çok fazla fakülte açılmasından dolayı. Bu serzenişlere katılıyorum ama farklılık yaratmak için bir şeyler yapmaları lazım.

Bir de, dişhekimliğinin hekimlik nosyonu çok unutuldu. Halbuki biz hekimiz; ben hekimliğe babamın bu yaklaşımıyla eğilim duydum. Hastayı ikna etmek için evine gittiğini bilirim. Dişhekimliği sadece kozmetikten ibaret bir meslek olmamalı bence. Bize ihtiyacı olan çok fazla insan var. Deprem bölgesine gönüllü giden meslektaşlarımız güzel bir örnek bence. ○

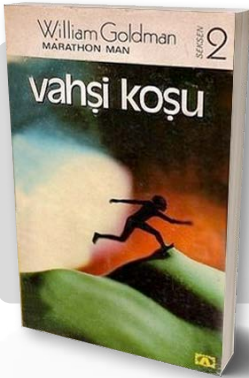

Yıllarca uçuş simülasyonu oyunları oynayan Didinen, bunların giriş sınavlarında ve uçuş okulunda çok işine yaradığını aktarıyor.

Hekim, bilen değil tedavi edendir

Bilmek, bildiğini doğru kullanmak, akıllı olmak bir çok insanın kendisini veya takdir ettiği bir insanı överken söylediği bu sözcükler şüphesiz önemli kavramlar. Akla şu soru geliyor, peki yeterli mi? Bu değerler dünyaya daha iyi bir gelecek sağlamaya yeterli mi? İşte Maratoncu bu değerlerin sadece kendisi, kendinin temsil ettiği sınıf, ırk veya milletin çıkarları için ne kadar zalimce kullanılabileceğinin romanı. Vahşet kelimesini düşünen bir çok insanın belleğinde İkinci Dünya Savaşı özel bir yere sahiptir. İnsanın aklına şu soru gelmiyor değil: Bunca film, bunca kitap savaşın dehşeti konusunda bir farkındalık yaratmış olsaydı günümüzdeki bunca katliam yaşanır mıydı? Galiba silah sanayinin daha fazla kazanma, kazandıklarıyla daha çok imtiyaz elde etmesi sürdüğü sürece İkinci Dünya Savaşı sadece sinemada kitaplarda nasıl bunlar yapılır diye düşündürmeye devam edecek...

Vahşi Koşu

William Goldman

Çev: Aziz Üstel

Altın Kitaplar Yayınevi

1. baskı 1975

Dişi ağrıyordu. Sağ ayağı yere bastıkça sağ üst azı dişi sızıyordu. Çürüktü. Eliyle dıştan oğuşturdu çenesini. Acaba dişçiye gitsem mi diye düşündü. Aslında koştuğu zamanlarda ağrıyordu dişi. Dişçiler adamın canını okurlardı. İki dakikalık işe anasının nikahını istiyorlardı. Para harcayacaksın kitap al, plak al. Dünyadaki bütün kitapları al! Bir tane bırakmamacısına hem

de! Sonra da boş ver diye düşündü, omuzlarını silkerek... (s.23)

Dişi sızım sızım sızıyordu. Hava ne zaman soğumaya yüz tutsa Levy'nin dişi ağrımaya başladı. Kopasica azı dişiydi gene. Diliyle çürüğü kapattı. (s.94)

Bir yandan da dişi zonkluyordu. (s.126)

Dişi koltuğuna benziyordu bir bakıma. Dilediği acıyı ayarlayabiliyordu. Ama rahat edemiyordu bir türlü. (s.186)

Bunun üzerine kel kafalı adam iki yardımcısına el kol hareketleriyle buyruklar verdi. İri yarı, kürek gibi ellerinin arasına aldı Yavru'nun kafasını. Topal da lambayı iyice yaklaştırdı. Kel kafa elindeki havluyu açtı. İçinde bir sürü ince pırlıl pırlıl alet ➡

* Dişhekimisi, TDB 13. dönem Merkez Yönetim Kurulu üyesi

vardı. Kel bu aletlerden birini aldı. Alnında ter birikmişti. Topal, temiz bir havluyla uzandı kelin alnında biriken terleri sildi. İnsan azmanı, parmaklarını bastırarak Yavru'nun ağzını açtı. Kel kafalı adam, siyah çantasından bir dişçi aynası çıkardı.

Derken ucu yuvarlak, ince uzun bir çubuk aldı; çalışmaya başladı.

Herif dişlerimi temizliyor diye düşündü Yavru!

Delilik. Adamın aletleri Yavru'nun ağzında dolaşmaya başladılar. O diş tık tık, diğerine çıtır çıtır derken otuz iki diş de elden geçiyordu bir bir. Acaba çürük dişimi söylesem mi, diye aklından geçirdi Yavru. Kaç para ister şu diş doldur desem? Bir an için kahkahalarla gülmek geldi içinden.

Tabii gülmedi, çünkü komik bir şey yoktu ortada.

Ve korkmaya başladı. Diş etlerine istediğin

kadar uyuşturucu ilaç boca etsinler, gülümsesinler muayenehanelerine birbirinden güzel hemşireler alsınlar müziğin en yatıştırıcısını, dinlendiricisini çalsınlar gene de hastanın yüreğindeki korkuyu söküp atamazlar. Bir ilkelik vardır dişçilikte. Acının ötesinde garip bir duygu verir hastaya.

Korku. Dişçinin bir dakika sonra ne yapacağını bilinmez.

Çok korkuyorum, diye düşündü Yavru. Bunu anlamamalılar. Gözlerini adamın mavi göz bebeklerine dikti. Neden korkuyorum, diye sordu kendi kendine. Canımı yakmıyor. İstese beni çıldırtabilirdi acıdan. Çünkü çürüğü hemen buldu. Şimdi kaşığı andıran bir aletle çalışmaya başlamıştı. Ama çok dikkatliydi. Sanki Yavru'nun canını acıtmamak için olağanüstü bir çaba harcıyordu. Şimdi ucu sivri bir alet almış, çürüğü temizliyordu yavaş yavaş. Yavru olup bitenleri anlamamıştı ya, bu herifin birinci sınıf bir dişçi olduğu belliydi.

Birkaç dakika sonra kel kafa durdu. Biraz geri çekildi.

“Emin mi?”

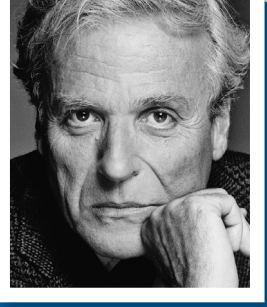
“Daha önce de söylemiştim. Yemin ederim bir şey bilmiyorum.”

Adam hiçbir şey söylemedi. Ucu iğneyi andıran bir alet aldı. Çürüğün içine soktu, sinire batırdı.

Yavru'nun beyni parçalandı!

‘Diş etlerine istediğin kadar uyuşturucu ilaç boca etsinler, gülümsesinler muayenehanelerine birbirinden güzel hemşireler alsınlar müziğin en yatıştırıcısını, dinlendiricisini çalsınlar gene de hastanın yüreğindeki korkuyu söküp atamazlar.’

William Goldman

ABD’li senaryo yazarı ve romancı William Goldman 1931’de Chicago’da doğdu. Önceleri edebi niteliğine önem verdiği beş roman yazdı ve üç tiyatro oyunu Broadway’de sahnelendi. Vahşi Koşu (Marathon Man) romanıyla macera nitelikli eserlere yöneldi.

Başlangıçta roman olarak ele alıp senaryoya dönüştürdüğü Butch Cassidy and the Sundance Kid ile başarıyı yakaladı. Diğer ünlü senaryoları arasında A Bridge Too Far (1975), Ölüm Kitabı (Misery) (1990), Charlie Chaplin’in hayatını konu alan Chaplin (1992), Maverick (1994) ve Absolute Power (1997) yer alır. İki senaryosu (Butch Cassidy and the Sundance Kid ve All the President’s Men) ile Akademi Ödülü kazanan Goldman 2018’de NewYork’ta öldü.

Böylesine korkunç bir acı tatmamıştı ömründe. Gırtlığının derinliklerinde başlayan çığlık dudakların arasından fırlayamadı. Kürek iriliğinde bir el ağzını örtüverdi. Sadece inilti duyuldu.

“Emin mi?”

“Bilmiyorum.” Gözlerinden yaşlar akmaya başlamıştı Yavru’nun. Ağlamıyordu. Acıya göz pınarlarını gösterdikleri tepkiydi bu.

İri yarının küreği yana çekildi. İğne bu kez daha derinlere girdi. Yavru bayılacak gibi oldu. Tam o sırada kel, iğneyi geri çekti. Kel kafa mavi gözleriyle Yavru’nun yüzünü inceledi. Acının ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. İnsana ne kadarını tattırabileceğini, ne zaman acıyı kesmesi gerektiğini yoksa karşındakinin bayılacağını iyi bellemişti. Çantasından küçük bir şişe çıkardı. “Karanfil yağı”. İşaret parmağına bir iki damla damlattı. İri yarı hayvan, Yavru’nun ağzını açtı. Kel işaret

parmağını ağzından içeriye soktu Yavru’nun.

Tamam, gebertecek bu namussuzlar beni! Gebermedi tabii!

Kel kafa çürüğün üzerine ovdu karanfil yağıyla. Ve acı akıl almaz bir hızla yitmeye başladı. Kel kafa gülümsedi.” Ne güzel değil mi? Bir kaç damla karanfil yağı ve acı diye bir şey kalmıyor.”

Yavru adamın parmağını yaladı. Dilini çürüğün üzerinde gezdirdi. Acı yok olmuştı.

Yavru derin derin soluk aldı.

“Eğer istersek yaşamı daha basit bir şekle sokabiliriz.” Kel dişçi gülümse-di. Karanfil yağını gösterdi. “Yaşam”. İğneye baktı. “Acı”. Topal’ın elinden havluyu aldı. Yavru’nun yüzünde biri-ken terleri sildi. “Sen akıllı bir insansın. Akla karanın, ışıkla gecenin arasında bir ayırım yapabilirsin, daha çok acı çekmek istemediğini biliyorum. Onun için lütfen soruma cevap ver.

“Emin mi?”

“Dinleyin...”

“Bu kadar çabuk cevap verme. Düşün.”

Yavru yutkundu. Başını salladı. “İstedığınızı... ne yazık ki.... yerine getiremem.... Çünkü... bilmiyo-rum...” Durdu. “Yapmayın... durun...”

İğne çürüğün içine girdi derinliklere daldı. Ta-mam diye düşündü Yavru. Hergele iğneyi beynime sokacak! Birden her şeyi unuttu. Karanlık bir çuku-run derinliklerine yuvarlandı.

Bağları çözülürken kendine geldi. Ama gözlerini açmadı. Dişçi konuşuyordu:

“Karl bunu yan odaya götür. Yatır. Ka-ranfil yağı ver. Ayılmasını sağla. Çabuk ol,”

Topal mırıldandı:

“Acaba biliyor mu?”

“Biliyor tabii! Ama çok inatçı.” Ses-sizlik. Ve Yavru o güne kadar söylenen en ürkütücü cümleyi dişçinin ağzından duydu. “Bir daha sefere onun canını acıtmam gerekecek!”

İri yarı Karl omuzladı Yavru’yu. Uzun-ca bir holden geçirerek boş bir odaya soktu. Yatağın üzerine attı. Derken bur-nunun altına bir şey tuttu. Yavru soluk alınca öksürmeye hapsirmeye başladı. Gözlerini kırıştırdı. Derken Karl eline karanfil yağını tutuşturdu. “Al şunu.”

Şişenin kapağını açtı. Birkaç damlayı Yavru’nun parmağına döktü. Yavru parmağı hemen zonklayan dişin üstüne bastırdı. Diliyle yaydı karanfil yağını. Gene uzattı parmağını. Birkaç damla karanfil yağı daha alıp dişin üstüne sürdü. Ovaladı. Derken göz-lerini iyice açtı. (S. 188-193)

“Ancak Szell’le Mengele hala yaşıyorlar. Aus-chwitz’de deneysel ameliyatlar yapıyorlardı. Yaşayan ve de hala bulunamayan iki Nazi onlar.” (s.198)

“Szell Yahudilerin dişlerindeki altınları sökerdi. Dişçiydi. Hem de çok yetenekli bir dişçi.”

Marathon Man’in kan dondurucu işkencecisi dişhekimi rolünde Laurence Olivier.

“Beni Karl ya da Erhard değil bir dişçi öldürecek-ti az kalsın.” (s.203)

“Sanırım çürük dişin şimdi, birkaç dakika öncesi-ne oranla, daha çok ağrıyordur. Buna cevap vermen gerekmez.”

“Haklısın. Ağrıyor” (s.212)

D.K. “Deney Kişisi. Bize gelenlere böyle derdik toplama kampında. Dişin nasıl? Çok ağrıyor değil mi?” (s.214)

Yavrunun diş zonklamaya başlamıştı. Konuşmanın sonuna geldiklerini anla-mıştı.

“Dişinin çürük olmasının benim işime yaradığını sanıyorsun belki. Böyle bir şey düşünmüş olman doğal. Eğer aklından böyle bir şey geçirdiysen, yanıldığını söy-lemek istiyorum. Dişinin çürük olması benim değil senin işine yarar.” (s.216)

“Yeni kesilen bir sinir, senin çocuk dişindeki gibi, ölmeye yüz tutmuş bir sinirden çok daha duyarlıdır. Yani ben işe başlamadan da o sinir ölmeye yüz tutmuştu.”

“Siniri mi keseceksin?”

“Yaşayan bir siniri. Çürük olmayan bir diş oyma-ya başlayacağım. Kısa sürede dişin özüne varırım.”

Özü. Yavru gözlerini yumdu.

“Öz dişin içini oluşturur. Senin gibi genç birinin diş özüne ulaşmak kolaydır. En çok bir dakika alır. Sağlıklı bir diş oymak acı vermez pek. Ancak diş ısınır. Tabii bu da canını yakar. Öz, sinirlerden kıl-cal damarlardan ve kimi dokulardan oluşur. Merak etme çok kanama olmaz. Bir iki damla en fazla..”

Ve sol alt üst azı dişini oymaya başladı.

Yavru sesini çıkarmadı.

‘Ellerinde dişçi matkapları var. Hani benim dişimi delmek için kullanmıştınız ya? İşte onlardan. Çok kolaydır bunları kullanmak. Herkes öğrenebilir demiştiniz ya? İşte bütün insanlık öğrenmiş nasıl kullanacağını. Bekliyorlar sizi.’

Goldman'ı üne kavuşturan, farklı bir kovboy filmi Butch Cassidy and Sundance Kid'in unutulmaz final sahnesinde Paul Newman ve Robert Redford.

Szell çabasını sürdürdü.
Sıcaklık başladı.
Biraz daha...
Isı iyice arttı...
Szell derin derin bir soluk aldı.
Yavru haykırmak istiyordu. Ancak Szell'e öyle bu mutluluğu tattıramazdı.
Szell devam ediyordu.
Yavru haykırdı.
"İsinin canını yakacağını seni rahatsız edeceğini söylemiştim. Bir iki saniye sonra öze varmış olacağız."
"Ne istediğini bilmiyorum... Bilseydim söylerdim!"
"Abin çok güçlüydü. Güç soydan gelir. Dişin özünü oymaya başlamadan senin gerçeği söyleyip söylemediğini anlayamam."
"Sana bildiğim her şeyi söyledim!"
Dişi alev alev yanıyordu sanki. Bağırarak, çığlık

üstüne çığlık atmamak için kendini güç tutuyordu. Yavru. Derken Szell matkabi durdurdu.

"Özün sınırına geldik. Sen biraz önce bana sürprizlerden hoşlanmadığını söylemiştin. Ben de sana elimden geldiğince yardımcı olmaya olabileceklerini anlatmaya çalıştım. Sağlıklı bir sinirin kesilmesi çok büyük acı verir. Ölmeyi yüz tutmuş sinirin verdiği acıyı tattın biraz önce. Şimdi sıra sağlıklı bir sinirin kesilmesinden doğan acıları tatmaya, duymaya geldi."

Ve Szell özü kesmeye koyuldu.

Yavru ağlamaya başladı. Elinde değildi ağlamak ya da ağlamamak. Acının kamçı göz pınarlarındaki duvarları yıkmış, yaşlar yanaklarından aşağıya yuvarlanmaya başlamıştı. Szell umursamadı bile. Uğraşını sürdürdü; özün derinliklerine

inmeye başladı.

İşi bıraktığında Yavru yarı baygındı.

"Sinirini göstereyim sana Karl. Bırak başını gel şöyle."

Karl ellerini Yavru'nun başından çekti. Szell Yavru'nun ağzını açtı. "Gördüğün şu kırmızı şey var ya? İşte sinir o. Bunu bilmiyordun değil mi?"

"Hayır"

Oyma işlemine ara verildiğinde acı azalmaya başlamıştı. Yavru sesini çıkarmamaksızın öyle oturuyordu. Baş omuzuna düşmüştü. Acının azalmaya başladığını Szell'e sezdirme istemiyordu ya, adam bu işin ilmini yapmıştı. (s.218-220)

* * *

Ellerinde dişçi matkapları var. Hani benim dişimi delmek için kullanmıştınız ya? İşte onlardan. Çok kolaydır bunları kullanmak. Herkes öğrenebilir demiştiniz ya? İşte bütün insanlık öğrenmiş nasıl kullanacağını. Bekliyorlar sizi. (s.275)

Kongre

Kurs

Sempozyum

Dental Salon 2023

53. Moskova Uluslararası Sergisi

24-27 Nisan 2023

Moskova - Rusya
www.en.dental-expo.com

32. Euro Dişhekimliği Kongresi

22-23 Mayıs 2023

Barcelona - İspanya
www.eurodentistry.dentalcongress.com

Dünya Dişhekimleri Birliği FDI 107. Kongresi

24-27 Eylül 2023

Sidney - Avustralya
www.fdiworldddental.org

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi

26-29 Ekim 2023

Congresium Kongre ve Fuar Merkezi
Ankara

Fransa Dişhekimleri Birliği (AFD) Kongresi

28 Kasım - 2 Aralık 2023

Paris - Fransa
www.adfcongres.com

Greater NewYork Dental Meeting

24-29 Kasım 2023

New York - ABD
www.gnydm.com

Kan ve kül kokuları altında yakılan bir ağıt:

Troyalı Kadınlar

■ **Tuğba Gürbüz**

TDBD Yayın Kurulu üyesi

Avrupa epik sanatının babası olarak bilinen **Homeros**, *İlyada* Destanı'nda Troya Savaşı'nın son on gününü anlatır. Destan, Apollon Tapınağı rahibi **Khryses**'in yakarılarıyla başlar. Kızı **Khyrseis**, **Agamemnon**'un elinde esirdir. Yaşlı adam "kurtarmalık" teklif eder ancak Agamemnon, Akhaların en büyük komutanı, ganimetsiz kalmak istemez ve yaşlı rahibi huzurundan kovar. Gözü yaşlı rahip, Apollon'a niyaz eder:

"Gümüş yaylı tanrım. Oklarınla gözyaşlarımın intikamını al!"

Apollon'un okları dokuz gün boyunca Akhalar'ın üzerine düşer, veba ve ölüm olarak. Ta ki bu yanlıştan dönülene kadar. İlk sahneden itibaren Troya Savaşı'nın yalnızca Akhalar ve Troyalılar arasında geçmediğine tanıklık ederiz. Yunan tanrıları ve tanrıçaları sıklıkla işin içine karışır, savaşın seyrini değiştirir.

En nihayetinde savaşı başlatan olay, **Paris**'in hakemliğinde gerçekleşen bir güzellik yarışmasıdır. Reddedilen **Athena** ve **Hera** Akhalar'ı desteklerken altın elmayı kazanan **Afrodite**, Paris'in ve Troyalılar'ın yanında yer alacaktır. Buna karşın

Euripides

İş Bankası Yayınları
80 s.

1. baskı 2022

Çeviri: Ari Çokona

on yıl boyunca ne Troya düşer ne de Akhalar işgalden vazgeçer. Savaşı bitiren koca bir hiledir. Surların önüne bırakılan devasa tahta atı, geri çekilmenin bir işareti, armağanı olarak gören Troyalılar şehrin yakılıp yıkılmasına yol açacak tarihi hatayı yaparlar ve atı kentin surları içine alırlar.

Apollon'un öfkesiyle açılıp **Hektor**'un defnedilmesiyle biten *İlyada* bize kentin nasıl yakılıp yıkıldığını, geride kalanları anlatmaz. *İlyada* daha ziyade bir savaş öyküsüdür çünkü. Savaşın güzelliğini dizelere döker. *İlyada*, savaşan kahramanların adeta ışıldadığı, silahlara, askerlerin hareketlerindeki estetik güzelliğe duyulan hayranlığın, övgünün bitmediği epik bir şölendir. Buna rağmen satır aralarından barışın ve yaşamın savaştan ve ölümden yeg olduğu ince ince

kendini belli eder. Akhalı komutanların tartışıp savaş meydanına gitmeyi erteledikleri yerlerde savaş bir süreliğine de olsa askıya alınır. Güçlü **Akhileus** er meydanına en geç inen komutandır, örneğin. Agamemnon ile tartışırken Troyalılar ile bir husumetinin olmadığını söyler. Yaşamın kutsiyetinden dem vurur şu ünlü tiradında:

“Canun yerini hiçbir şey tutamaz dünyada, ne bakımlı İlyon’un, Akhalar-dan önceki zenginliği, ne de okçu tanrı Apollon’un, taşlı Pytho’da, mermer tapınağında saklı hazineler. Sığırları, besili koyun-ları yakalar getirirsin, üçayakları, kızıl yelesi atları satın alırsın, ama ne savaşla geri gelir, ne de parayla, dişlerin arasın-dan bir çıktı mı canun.”

Buna karşın savaş sürer, canlar yiter. Kadınların çığılığı daha dolaysızdır, daha keskin. **Andromakhe**, savaşmaktan yorgun düştüğü için surların içine giren kocası Hektor ile karşılaşınca gözyaşları içinde onu durdurmaya çalışır.

“Ah kocacığım, bu hırs yiyecek seni yavruna, talihsiz karına acıma yok sende, dul kalmama, biliyorum, az gün var, Akhalar üstüne saldırıp öldürecekler seni. Sensiz kalmaktansa toprak yutsun beni daha iyi.

Benim senden başka dayanağım yok, Alıp götürdüğü zaman ölüm seni Yalnız acılar kalacak bana.”

Hektor, yurttaşları savaşırken geride kalmayı gururuna yediremez. Üstelik şehir düşecek olursa karısının esir düşeceğini, kentten çok uzaklara götürüleceğini de iyi bilir. “Köleliğe sürüklenirken çığılığını duymaktansa/ Dağlar gibi toprak örtün beni daha iyi,” der ve savaşa geri döner. Korku-lanın neler getirdiğini bize bir başka tragedya anlatır.

Euripides’in yazdığı *Troyah Kadınlar* Troya kentinin düşmesinin ardından yakılan, yıkılan, yenik düşen kentin görünümünü, halkın içine düştüğü ruhsal durumu gözler önüne serer. Erkeklerin yiğitliği, silahların ışıltısı yerine kadınların gözyaş-larını anlatır. Ana metnin bazı kısımları günümüze kadar ulaşamamıştır. Çevirilerde bu boşluklar ... ile gösterilmektedir. Buna karşın metinde anlam yitimi söz konusu değildir.

Tragedya, alınışından iki gün sonra Troya ha-rabelerinde başlar. Esir kadınlar çadırların içinde karanlıkta gözyaşı dökmektedirler. Düşmüş kentin kraliçesi **Hekabe** uyumaktadır. Çadırın üstünde **Poseidon** ve Athena belirir. Troya yağmalandığı, tanrıların tapınaklarına saygısızlık edildiği için her ikisi de Akhalar’a karşı öfkeli-dirler. Geri dönüş

Sayfada kullanılan görseller Ankara Devlet Tiyatrosu’nun sahnelediği *Troyalı Kadınlar* oyunundan alınmıştır.

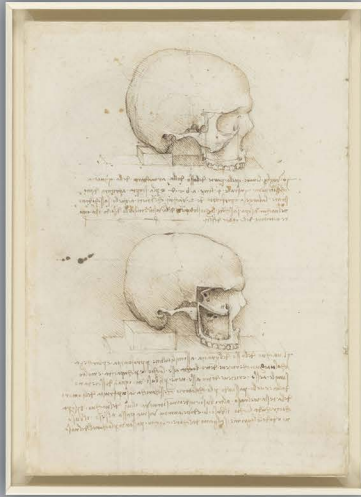
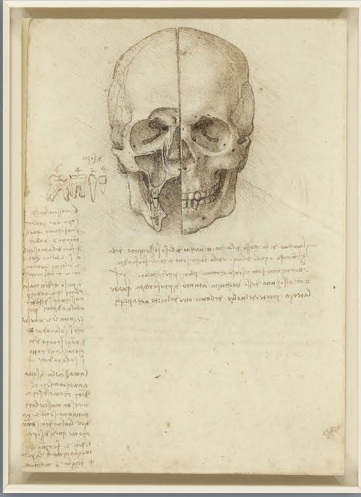
yolculuğunu zorlaştırmak için ellerinden geleni yapacakları konusunda işbirliği yaparlar ve gözden kaybolurlar.

Tragedya Hekabe’nin uyanmasıyla devam eder. Anlatılan savaşın mağlup tarafında yer alan Troyalı kadınların hikâyesidir. Oyun süresince Troyalı kadınlar bir yandan savaş sonrası kimin kölesi olacaklarını, hangi Yunan kentine gideceklerini öğrenmeyi beklerken diğer yandan ölümleri ve yıkılan vatanları için yas tutarlar. Çünkü kadınlar dünyasında savaş ve ardından gelen mağlubiyet, tecavüz, katledilen çocuklar, kölelik ve sonsuz acı çekmekle eşdeğerdir.

Hekabe, **Kassandra**, Andromakhe hatta savaşın başlama sebebi olarak görülen **Spartalı Helen** gibi soylu kahramanlar sahneye çıkar, kendi trajik hikâyelerini birinci ağızdan anlatırlar. Troya’nın soylu bir aileden gelmeyen ancak aynı kaderi paylaşan kadınlarının temsili ise koro aracılığıyla gerçekleşir.

Sosyal statüler değişse de keder ve onları bekleyen akıbet aynıdır. Troyalı kadınlar, kocalarının, oğullarının, babalarının katillerine yatak arkadaşlığı etmek üzere Akha gemilerine doğru yürüyeceklerdir, vatanlarını ve ölümlerini artlarında bırakarak. Boreas rüzgârlarının zenginlik getirdiği kent, kan ve kül kokuları altındadır. Her şey tersine dönmüştür.

Çocuklar sokaklarda neşeyle oyun oynayamayacaktır, kadınlar İda dağındaki ağaçlardan yapılma tezgâhlarda dokuma yapamayacaktır. Kenti diriltecek, eski ihtişamlı günlerine kavuşturacak tek varis kalmamıştır. **Priyamos**’un mutluluk ve refah dolu kentinden geriye kalan, kadınların yarı ağıtıdır artık; binlerce yılı aşmış da gelen, güçlü bir nebze olsun eksilmeyen.

DaVinci'nin Esk-izinde

Günümüz dişhekimliğinde altın oran veya ideal gülüşü bulmak için yapay zekâdan yararlanırken, yaklaşık 500 yıl önce İtalya'da yaşayan bir ressam yaptığı resimlerde altın oranı yeteneğiyle ve matematik bilgisiyle buluyordu.

'Altın Oran'ı bulma ya da yakalama ressamımız için oldukça kolaydı! Çünkü o yalnızca matematikçi ve ressam değil, filozof, astronom, mimar, mühendis, mucit, anatomist, müzisyen, heykeltıraş, botanikçi, kartografi ve yazardı. Ben yazarken yorulduğum! Yani bir elinde on marifet değil çokça marifet olan birisi... Evet! Bildiniz; ressamın adı **Leonardo da Vinci** ya da tam adıyla Leonardo di ser Piero da Vinci.

Belki de Da Vinci, ideal insanın altın oranıdır kim bilebilir? Onun yaptığı Altın Oran'ın mükemmelleştirdiği herkes tarafından bilinen iki eseri var; 'Vitruvius Adamı' ve 'Mona Lisa'... Leonardo da Vinci'nin eserlerinde mükemmelliğin sırrı altın oranda gizlidir. Bildiğiniz gibi Mona Lisa, ressamın yağlı boya resmidir. Bahsettiğim diğer resim 'Vitruvius Adamı' ise çizdiği eskizlerinden belki de en ünlüsüdür. Bu yapıtta kollarını ve bacaklarını aynı anda hem bir karede hem de bir dairede birleştiren bir erkek figüründe altın oran mükemmelleştirmiştir.

Da Vinci, ideal güzelliği tanımlarken zıtlık olarak önce ideal çirkinliği somut hale getirmeye çalıştı. Yani çalışmalarında önce dişsizlik ve protez tedavisi görmemiş ağızlı yüz eskizlerini çizdi. Da Vinci'nin

Onay Akbaş, arkasında Mona Lisa ve bebek Da Vinci.

ressamlığından, matematik bilgisinden giriş yaptık ama bizim asıl konumuz tabii ki 'dişler'... O zaman şimdi Da Vinci'nin dişhekimliğine olan katkılarına doğru çekilen çizgiyi takip edelim.

DA VİNCİ'NİN DİŞHEKİMLİĞİNE KATKILARI

240'tan fazla anatomi eskizi çizen Da Vinci'nin eskizlerindeki kafatası çizimlerinde diş anatomisi çizimleri de dikkatimizi çeker. Dişhekimliğine neler mi kattı? Hemen aklıma gelen, insan ağızında 32 dişi doğruladı ve tanımladı. Yine maksiller sinüsü

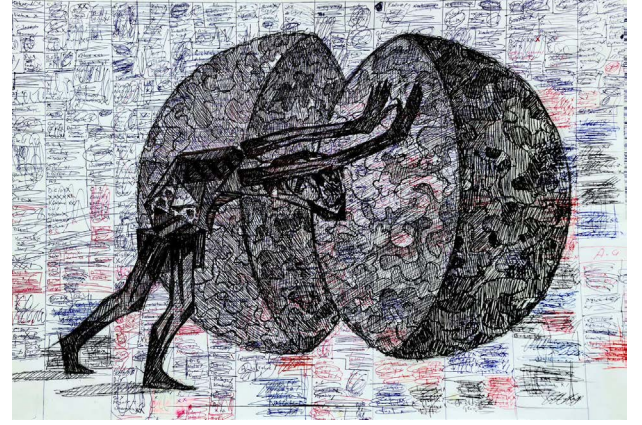
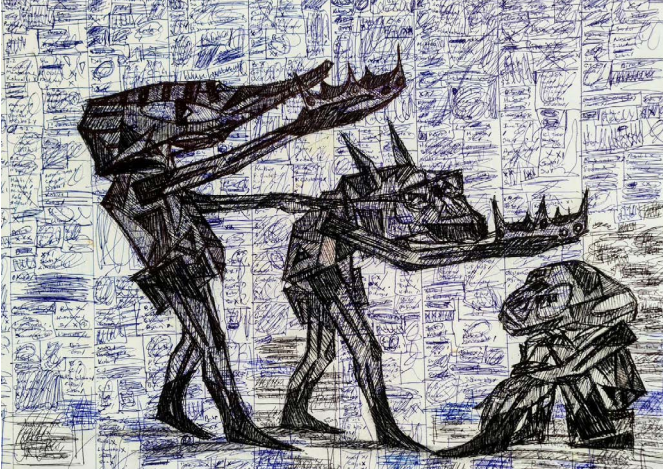
tanımlayıp molar ve premolar farkını ortaya koydu. Diş şekillerini ayrı ayrı tanımlayıp oklüzyon halinde birbirleriyle olan ilişkilerini çizip gösterdi. Daha sonra başka bilim adamları Da Vinci'nin izini takip ettiler. Tabii ki sanatçılar da...

1970'li yıllarda Karadeniz'de Fatsa'nın Bağlarca köyünde bir çocuk

Paris sokaklarında Onay Akbaş Da Vinci Eskizi yapıyor.

* Şair, yazar. Aşk-ı Salacak, Küçük Bir Ada'nın Not Defterinden Bolaman, Balkondan Düşen L, Yakışıklı Yelkovan Hazinedar'ın yayımlanmış kitaplarıdır.

Onay Akbaş'ın desenlerinden örnekler.

ise o yıllarda Da Vinci'nin değil yaşama sevincinin izinde yürüyordu. Adı **Ahmet Onay Akbaş** olan bu çocuk, Da Vinci'yi köyün ilkokulunun kitaplığındaki resimli ansiklopedide görmüştü. O yıllarda elbette altın oran nedir bilmiyordu! Ama bazı yabancı adamların köyün taşında toprağında altın aradığını görüyordu. O doğanın altın oranına hayrandı.

Köyünün fındık bahçelerinde, yeşillikler arasında koştururken, derelerinde su içip balık tutup, eski su değirmenlerinin gıcirtısında gördüklerini o an toprağa taşa ne bulursa çiziyordu. Küçük Onay'ın düş ağırlarının yanında hiç bitmeyen diş ağırları vardı. Çürük dişler köyde iple kapı kollarına bağlama ve direkt ipe bağlama gibi geleneksel yöntemlerle çekiliyordu. Ya da köyün gönüllü dişçibaşına gidilecekti. Yani babasına...

Birçok kere babasının bu kanlı cerrahi işlemlerine tanık olmuştu. Bu nedenle babasına dişinin ağrıdığını hiç söylemedi. Yine bundan sebep dişhekimlerinden hep korktu ve bu korku nedeniyle ilçeye dişhekimine gitmedi. Ama liseyi bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim Bölümüne gitti. Oradan mezun oldu. Ama hiç gülmeden! Çünkü dişleri nedeniyle gülümsemesini sakladı. Bu nedenle o günlerde çekilen fotoğraflarda ağzı hep kapalıdır.

Hâlâ dişhekimine gitmiyordu. Ama Da Vinci'nin izinden gidiyordu. İlk atölyesini açan Akbaş 'Maltepe Ressamları' topluluğunun bir üyesi olarak resim yapmaya başladı. Sonrasında 12 Eylül'ün fırtınasıyla kendini yurtdışında buldu. Paris'te yaşamaya başlayan Onay Akbaş orada atölye açtı. Resimleri dünyanın dört bir tarafında sergileniyordu.

1992'de, Fransa'da "Beaujolais" sanat ödülleri resim dalında birincilik ödülüne layık görüldü. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Sedat Semavi Ödülleri, 2014 Görsel Sanatlar Ödülü sahibi olan sanatçı hem ülkemizde hem de dünyada tanınmaya başlayan ressamın içindeki Da Vinci sevinci hiç bitmiyor-

du ve onun izinden gitmeye devam ediyordu.

Bir röportajda şöyle diyordu: *'Benim çok klasik bir metodum var. Geçmişte Leonardo Da Vinci nasıl çalışıyorsa ben de metot olarak bunu kullanıyorum. Yani bir ön hazırlık yapmak zorundayım fikrimin ete kemiğe dönüşmesi için eskizlere ve desenlere ihtiyaç duyuyorum.'*

DA VİNCİ'NİN İZİNDE

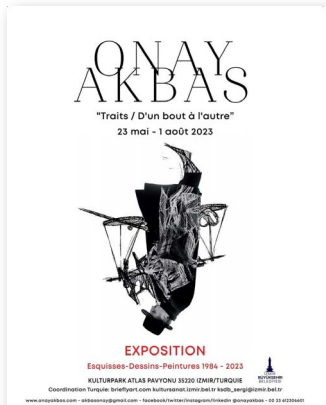
Onay Akbaş, Da Vinci'nin ayak izlerini takip etmeyi 2019'da yeni bir projeye sürdürdü. Da Vinci'nin 500. ölüm yılı olması nedeniyle gerçekleştirilen projenin fikir babası ve öncüsü Onay Akbaş idi. *'Da Vinci'nin İzinde'* adlı bu projede Akbaş'ın proje için Türkiye'den davet ettiği çeşitli sanatçılarla beraber Da Vinci'nin son yıllarını geçirdiği Amboise'ye gittiler. Oradan kendilerinde kalan Da Vinci'yi daha sonra başka eserlerde yansıtmak üzere ayrıldılar. Daha sonra bu proje kapsamında bu sanatçıların yapıtları ülkemizde birçok şehirde sergilenme imkânı buldu.

Onay Akbaş için eski izler, eskizler devam ediyordu. O röportajda söylediği gibi düşlerini fikrini eskizler çizerek ete kemiğe büründürüyordu. Eskizlerini en son 30 Nisan 2022'de Beşiktaş'ta Kethüda Ortaköy Hamamı binasında *'Çizgi-Traits / Bir Uçtan Bir Uca'* adıyla sergiledi. Bu yazıyı

okuduktan sonra eğer siz de Onay Akbaş ile beraber Da Vinci'nin izinden gitmek isterseniz, 23 Mayıs'ta İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültürpark Atlas Pavyonunda yapılacak *'ÇİZGİ/Bir Uçtan Öbür Uca/ Eskizler 1984-2023'* adlı sergisini ziyaret edebilirsiniz.

Bu arada sanatçımız artık gülüyor. Diyor ki; *'Dişhekimini korkusunu, tanıdığım dişhekimleri sayesinde yendim. Boşuna çekmişim onca yıl diş ağırlarını. Onlara teşekkür ediyorum. Çünkü artık fotoğraf çekilirken dişlerimi göstererek gülebiliyorum.'*

Son olarak; Onay Akbaş'ın diş ağırları bitti ama düş ağırları devam ediyor.

Akbaş'ın *'ÇİZGİ/Bir Uçtan Öbür Uca/ Eskizler 1984-2023'* adlı sergisi 23 Mayıs'ta İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültürpark Atlas Pavyonunda.

Dent Care

Endo Kamera

Dijital endokamera patentli bir üründür. Bu küçük kamera içerisinde sahip olduğu LED ışık sayesinde dişhekiminin kök kanal açıklıklarını kolayca bulmasını sağlar. Bunun yanı sıra implantolojide vida kırıklarını görmenizi de kolaylaştırmış olur. Kompakt ve tutması kolay bir tasarıma sahip olan endokamera sayesinde hastaların da tanıyı görsel olarak anlamasını kolaylaştırır.

- Kristal berraklığında ağız içi görüntü
- Hafif ve ergonomik
- Görüntüleri ve videoları hızlıca yakalayan tek düğme
- Mikro SD kart yuvası, diğer cihazlara veya bilgisayara aktarım için taşınabilir ve esnek depolama kapasitesi seçenekleri sunar
- HDMI çıkışı, televizyon veya monitöre bağlandığında hastanın görüntüyü veya videoyu izlemesini sağlar
- Yerleşik şarj edilebilir pil, taşınabilirlik ve dış koşullarda 4 saate kadar uzun çalışma süresi sağlar
- Tak ve Çalıştır kolay kullanımlı el cihazı. saate kadar uzun çalışma süresi sağlar
- Tak ve Çalıştır kolay kullanımlı el cihazı.

BenQ BenQ
AB DentCare Corp

AB Dental Tel: 0.216.519 53 00

TDB
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
SAMSUN DİŞHEKİMLERİ ODASI

**17. KARADENİZ
BAHAR
SEMPOZYUMU**

**12-13
MAYIS 2023**
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ÇOK AMAÇLI SALON
SAMSUN

MATİVA **straumann** **kuzey** **MEGA GEN** **VEFA** **Tokuyama Dental**

VEFAT

Adana Dişhekimleri Odası
üyesi meslektaşımız
Cihat Nayir
(1975 İstanbul Ü.D.F. mezunu)
9 Şubat 2023 tarihinde
yaşamını yitirmiştir.

Denizli Dişhekimleri Odası
üyesi meslektaşımız
İsmail Kızılcı
(1981 Marmara Ü.D.F. mezunu)
13 Mart 2023 tarihinde
yaşamını yitirmiştir.

Ailelerinin ve yakınlarının
acısını paylaşır,
başsağlığı dileriz.